

Vrouwen in de Civiele Techniek

Auteur: Daisy van der Vlist
Studentnummer: 09067280
Opleiding: Communicatie voltijd
Opdracht: Scriptie
Begeleider (HHS): M. Hovius
Tweede lezer: B. van der Gaag
Bedrijf: TU Delft
Opdrachtgever: I. Dijstelbloem
Datum: Delft, 10-06-2013

Voorwoord

Dit rapport is het resultaat van de vierdejaars afstudeeropdracht van de opleiding Communicatie aan de Haagse Hogeschool. De inhoud van dit document is bestemd voor de opdrachtgever TU Delft, faculteit Civiele Techniek en Geowetenschappen (CiTG) en voor de student Daisy van der Vlist toebedeelde docentbegeleiders.

Dit rapport geeft inzicht in de mogelijkheden om meer vrouwen aan te trekken voor de opleiding Civiele Techniek binnen de faculteit CiTG. Er worden aanbevelingen gedaan over de positionering van de opleiding en de communicatie naar de doelgroep. De ambitie van dit rapport is dat de opleiding de gekozen doelgroep op een effectieve manier kan benaderen, waarmee de geformuleerde doelen waargemaakt kunnen worden.

Ik wil graag mijn bedrijfsmentor Ina Dijstelbloem en mijn collega's Ramona Groenewegen en Marianne den Heijer van de afdeling Marketing & Communicatie bedanken voor de samenwerking en de hulp die mij het mogelijk hebben gemaakt om dit rapport samen te stellen. Tevens wil ik graag mijn docentbegeleider van de Haagse Hogeschool, Marian Hovius, bedanken voor de goede begeleiding en de hulp tijdens het gehele proces. Ook de tweede lezer van dit document, Belinda van der Gaag, wil ik graag bedanken voor de relevante en duidelijke feedback tijdens het afstuderen.

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	5
Management summary	6
1. Inleiding	7
1.1 MDC-model van positioneren	8
1.1.1 Wat is positioneren?	8
1.2 TU Delft	11
1.2.1 Geschiedenis TU Delft	11
1.2.2 Visie en missie TU Delft	12
1.3 Huidige positionering Civiele Techniek	12
1.4 Doelgroepanalyse	13
1.4.1 BètaMentality-model	13
1.4.2 Opleidingsniveau	15
1.4.3 Leeftijdsgroepen	15
1.4.4 Sekse	16
1.4.5 Groepsnormen en gedrag	16
1.5 Concurrentieanalyse	18
1.5.1 Concurrentiepositie TU Delft volgens WO-instroommonitor	18
2. Onderzoek	20
2.1 Onderzoeksdoelgroepen	21
2.2 Fieldresearch	21
2.2.1 Kwalitatief onderzoek	22
2.2.2 Kwantitatief onderzoek	23
3. Onderzoeksresultaten	24
3.1 Identiteit van de opleiding	24
3.1.1 Boodschap	24
3.1.2 Cultuur	24
3.1.3 Imago	25
3.1.4 Associaties	26
3.2 Doelgroepanalyse	27
3.2.1 Interessante doelgroepen	27
3.2.2 Interviews	28
3.3 Concurrentieanalyse	30
3.3.1 Universiteiten overwogen door huidige vrouwelijke studenten	30
3.3.2 Concullega 's	32
4. Conclusies	34
4.1 Deelvragen	34
4.2 Centrale vraag	36
5. Aanbevelingen en implementatieplan	38
5.1 Brand-positioning statement	38
5.1.1 Propositie	38
5.1.2 Jaarlijkse Girlsday	38
5.1.3 Girls hour	39
5.1.4 Civiele Techniek meisjes	40
5.1.5 Schoonbezoeken	41
5.1.6 High Tech High Tea	42

6. Literatuurlijst	43
7. Bijlage	45
7.1 Transcriptie interviews	45
7.2 Uitwerking interviews	71
7.3 Enquête resultaten	116
7.4 Feedbackformulieren	126

Managementsamenvatting

Dit rapport is uitgevoerd in opdracht van de TU Delft, faculteit Civiele Techniek en Geowetenschappen (CiTG) en brengt de mogelijkheden om meer vrouwen aan te trekken voor de opleiding Civiele Techniek in kaart. Hiermee worden aanbevelingen gegeven over de positionering van de opleiding en de communicatie naar de doelgroep. Dit betekent dat de opleiding de gekozen doelgroep op een effectieve manier kan benaderen, waardoor de geformuleerde doelstelling verwezenlijkt kan worden.

De opleiding Civiele Techniek is ondervertegenwoordigd door vrouwen. Uit onderzoek blijkt dat de hoeveelheid vrouwen van de opleiding Civiele Techniek met 6% is gestegen tussen 2002 en 2012. Dit betekent een stijging van 62 vrouwelijke studenten. Er zit een stijgende lijn in, maar dit is nog niet genoeg vindt de decaan van de faculteit Prof.dr.ir. Bert Geerken.

Uit deskresearch blijkt dat de opleiding zich meer moet richten op meisjes tussen de leeftijd van 15 tot 17 jaar. Deze groep staat open voor een bèta technische toekomst. Uit het kwalitatieve onderzoek komt naar voren dat bepaalde aspecten uit het Civiele vakgebied meisjes aanspreken. Deze aspecten zijn het internationale aspect, brede aspect, doelgerichte aspect, maatschappelijke vraagstukken beantwoorden en de combinatie tussen theorie en praktijk. Uit het kwantitatieve onderzoek komt naar voren dat er van te voren een verkeerd/negatief beeld wordt gevormd over de opleiding. Uit onderzoek naar de concurrentie wordt duidelijk dat er bij andere universiteiten veel wordt gedaan om vrouwen te werven. Dit gebeurt door middel van Girlsdays, wiskundemeisjes en speciale cursussen voor meisjes van middelbare scholen.

In de conclusie wordt de centrale vraag beantwoord, deze luidt: *Hoe moet de opleiding Civiele Techniek zich positioneren om meer vrouwen aan te trekken en wat betekent dit voor de communicatie naar deze doelgroep?* De centrale vraag is beantwoord door middel van een Brand-positioning statement, dit kan de nieuwe positionering van de opleiding worden.

In het implementatieplan worden aanbevelingen gegeven over hoe de opleiding de positionering kan uiteten in de communicatie naar deze doelgroep. De aanbevelingen gaan onder andere over een jaarlijkse Girlsday, Girls hour, Civiele Techniek meisjes, schoolbezoeken en een High Tech High Tea.

Management summary

This report was commissioned by the faculty of Civil Engineering and Geosciences (CEG) of TU Delft and explores the possibilities for attracting more women to the degree programme in Civil Engineering. It includes recommendations regarding the programme's positioning and its communications aimed at the target group. This means that the department can use these to approach the target group effectively and thereby achieve the formulated objective.

The Civil Engineering programme is under-represented by female women. Research shows that the number of women of the Civil Engineering programme has increased between 2002 and 2012 by 6%, this means an increase of 62 female students. There is an upward trend, but this is not enough says the dean of the faculty Prof.dr.ir. Bert Geerken.

Desk research revealed that the department should focus more on the 15-17 age group. This group is open to a future in science and technology. The qualitative research revealed that certain aspects of Civil Engineering appeal to girls. These include the programme's international aspect, its broad scope, its goal-oriented approach, the fact that it addresses social issues and the combination of theory and practice. The quantitative research showed that people often have the wrong/a negative impression of the degree programme. From competitive research it is clear that other universities make a great effort to attract women. They do this by organising Girls' Days, 'Maths Girls' events (Wiskundemeisjes) and special courses for girls at secondary school.

The conclusion answers the key question: How should the Civil Engineering programme position itself to attract more women and what does this mean in terms of its communication aimed at this target group? This key question is answered by means of a Brand-positioning statement, which could form the basis for the programme's new positioning.

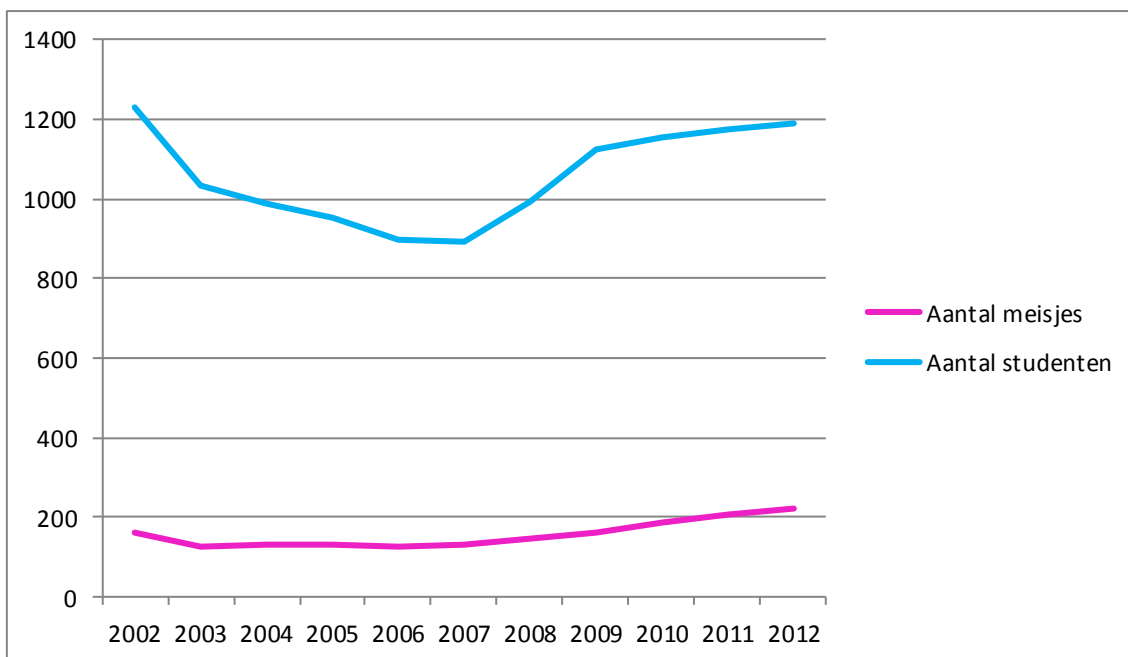
The implementation plan includes recommendations on how the programme could incorporate the new positioning in its communications aimed at this target group. These recommendations include an annual Girls' Day, a Girls' Hour, a 'Civil Engineering girls' event, school visits and a High Tech High Tea. The implementation plan specifies how each of these elements could be realised.

Hoofdstuk 1 Inleiding

Wereldwijd is er op universiteiten sprake van een erg ongelijke verdeling van mannen en vrouwen in wetenschappelijke functies. Nederland bevindt zich al jaren in de achterhoede. In 2000 heeft de EU in het Lissabon-akkoord vastgelegd dat in 2010 van alle hoogleraren tenminste 25 procent van het vrouwelijke geslacht moet zijn. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) besloot in 2005 dit streefpercentage naar beneden (15 procent) bij te stellen. Eind 2011 waren deze streefcijfers nog altijd niet gerealiseerd. (DEWIS, 2013)

Er zijn verschillende wetenschappelijke onderzoeken gedaan waaruit blijkt dat er meerdere oorzaken zijn voor de ondervertegenwoordiging van vrouwen binnen wetenschappelijke functies. Het probleem waar de faculteit Civiele Techniek en Geowetenschappen (CiTG) van de TU Delft tegenaan loopt heeft hier ook mee te maken volgens de decaan van de faculteit Prof.dr.ir. Bert Geerken.

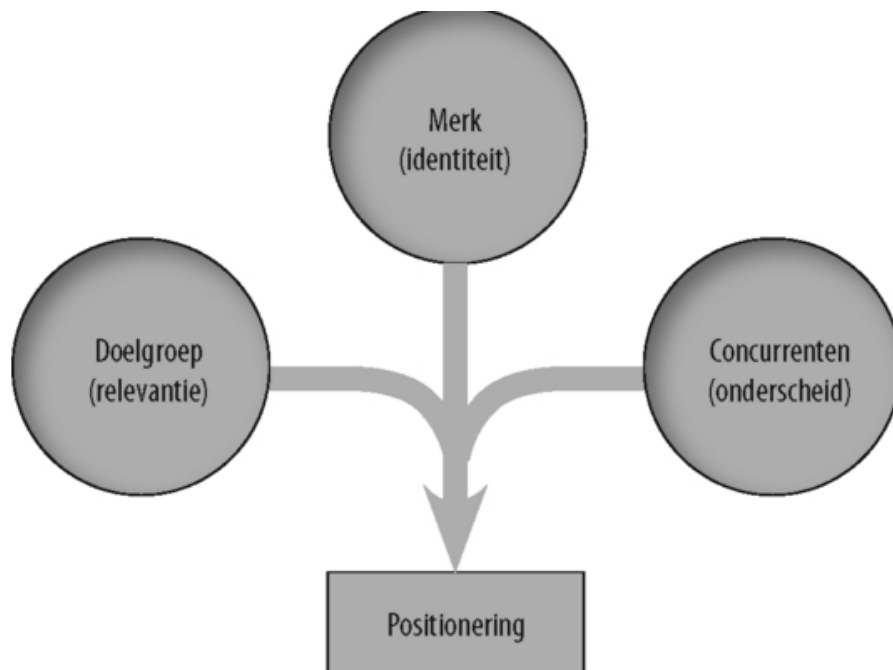
De opleiding Civiele Techniek is ondervertegenwoordigd door vrouwen. Uit onderzoek blijkt dat de hoeveelheid vrouwen van de opleiding Civiele Techniek met 6% is gestegen tussen 2002 en 2012. Dit betekent een stijging van 62 vrouwelijke studenten. In het jaar 2002 waren er 160 vrouwelijke studenten (13%) binnen de opleiding Civiele Techniek en in 2012 zijn er 222 vrouwelijke studenten (19%). Er zit dus een stijgende lijn in, maar dit is nog niet genoeg vindt de decaan van de faculteit Prof.dr.ir. Bert Geerken. (Managementinformatie O&S TU Delft, 2013)

Het onderzoek is gestart door middel van theoretische verdieping in het onderwerp. Door middel van de verdieping is er een brede basis gelegd van informatie over het onderzoek naar vrouwen binnen de opleiding Civiele Techniek en de positionering van de opleiding.

1.1 MDC-model van positioneren

Om te komen tot een scherpe positionering van de opleiding Civiele Techniek is er gebruik gemaakt van het MDC-model van positioneren. Het MDC-model staat voor: Merk – Doelgroep - Concurrenten.

Bron: Grinten & Riezebos, 2011

In het bovenstaande model zijn deze drie grootheden weergegeven in drie bollen. In de 'Merkbol' ligt de nadruk op een analyse van de zogenoemde 'interne omgeving' van de opleiding. In de 'Doelgroepbol' ligt de nadruk op een analyse van de doelgroep van de opleiding. En in de 'Concurrentenbol' ligt de nadruk op een analyse van de concurrenten van de opleiding. Deze informatie is in kaart gebracht, en zo is er gekomen tot een gefundeerde keuze voor de positionering van de opleiding Civiele Techniek. (Grinten & Riezebos, 2011, p. 17-19)

1.1.1 Wat is positioneren?

Positioneren houdt in dat een brand manager een beargumenteerde keuze maakt welke aspecten van de merkidentiteit moeten worden benadrukt. De gekozen aspecten moeten voor de (potentiële) doelgroep relevant zijn en het merk onderscheiden van concurrenten. (Grinten & Riezebos, 2011, p. 15)

Bovenstaande definitie benadrukt dat je vooral eerst goed naar de eigen identiteit moet kijken (wat kun je wel en wat kun je niet waarmaken?), en dat je de oren niet te veel naar de consument moet laten hangen. Het resultaat van positioneren moet natuurlijk wel zijn dat er in het hoofd van de ontvanger een gewenste set van associaties rond de merknaam wordt gecreëerd. (Grinten & Riezebos, 2011, p. 15)

Van oudsher is positioneren een outside in-activiteit waar men op zoek ging naar het 'gat in de markt' en het verslaan van concurrenten een doel op zich was. Veel positioneringen leidden echter niet tot het gewenste effect omdat ze niet aansloten bij de interne kracht van de organisatie. In marketingliteratuur wordt de outside in-gedachte nu ook wel benoemd als the image trap. Bij positioneren is het beter om op zoek te gaan naar de interne kracht van de organisatie en deze voor de buitenwereld relevant te maken. Identiteit is in deze werkwijze belangrijker dan imago. (Grinten & Riezebos, 2009)

In bovenstaande definitie wordt er gesteld dat positioneren een 'beargumenteerde keuze' inhoudt. Bij het idee van een beargumenteerde keuze kunnen er twee aspecten onderscheiden worden: beargumenteerd en keuze. *Beargumenteerd* wil zeggen dat bij het positioneren wordt uitgegaan dat de brand manager een weloverwogen keuze maakt. Het gevolg hiervan is dat een positionering voor langere tijd meegaat en niet bij de minste of geringste tegenslag wordt vervangen door een andere positionering. Hoewel er geen algemene richtlijnen zijn te geven voor de duur van een positionering, zou een goed beargumenteerde en onderbouwde positionering minimaal drie à vier jaar mee moeten gaan. Het is redelijk om de vraag na deze periode op te werpen of een merk niet opnieuw gepositioneerd moet worden. (Grinten & Riezebos, 2011, p. 15)

Het tweede woord in 'beargumenteerde keuze' impliceert dat een brand manager een *keuze* maakt. Hij moet bij het positioneren van het merk kiezen welke aspecten van de identiteit hij wel of niet wil benadrukken (en dus als associaties aan het merk wenst te verbinden). In dit keuzeproces spelen een aantal overwegingen een rol:

- bepalen tot welke productcategorie het merkproduct behoort;
- welke koopargumenten voor de doelgroep belangrijk zijn of kunnen zijn;
- *points of parity*, bepalen wat in de positionering benadrukt moet worden om aansluiting te zoeken bij de productklasse;
- *points of difference*, welke associaties het merk in kwestie kunnen onderscheiden van concurrenten (wat behoeften van de doelgroep zijn en uit welke motivaties deze behoeften voortkomen).

Een opleidingsinstituut zoals de TU Delft kan bijvoorbeeld tot de conclusie komen dat mensen een vakgerichte studie gaan volgen op grond van twee verschillende motivaties: het verhogen van de carrièrekansen door een diploma in het desbetreffende vakgebied of het volgen van een studie als een soort van ‘intellectuele uitdaging’. (Grinten & Riezebos, 2011, p. 15)

Een andere belangrijke overweging bij het kiezen van gewenste associaties is de vraag of deze passen bij de identiteit van de organisatie. Als brand manager moet je daadwerkelijk kiezen. Klanten kiezen veelal gevoelsmatig voor de beste optie. Zij zoeken dan ook merken waarvan duidelijk is op welke gebieden ze uitblinken. Zoals een reclamegoeroe ooit stelde: *‘If you try to be everything to everybody, you end up being nothing to anybody’*. Dit kiezen is vaak moeilijk. Door niet alleen te bepalen wie je wel bedient, maar ook wie je niet bedient, schep je de voorwaarden voor een scherpe positionering. Een sterke positie bij een specifieke groep is beter te verdedigen dan een zwakke positie bij meerdere groepen. (Grinten & Riezebos, 2011, p. 16)

Er zijn verschillende manieren van positioneren, de outside-in benadering of de inside-out benadering:

- Bij de *outside-in* benadering vormt de externe omgeving het uitgangspunt voor de te kiezen positie. Deze benadering sluit vaak goed aan bij merkproducten die via het supermarktkanaal verkocht worden. Het gevolg van de traditionele outside-in benadering is dat veel positioneringen falen doordat een belofte niet structureel waargemaakt kan worden.
- Bij de *inside-out* benadering speelt het gedrag van medewerkers een doorslaggevende rol in het tot uiting brengen van de positionering en het ontstaan van het merkimago. De medewerkers achter het merk maken het merk. (Grinten & Riezebos, 2011, p. 18-19)

In dit onderzoek is er gekozen voor de *inside-out* benadering. Er is gekozen de analyse van de eigen identiteit vooraf te laten gaan aan de analyse van de doelgroep en concurrenten. Dit impliceert dat zelfkennis een belangrijke basis is voor succes. Het vinden van een goede match tussen het merk en de doelgroep is immers het uitgangspunt voor succes.

1.2 TU Delft

1.2.1 Geschiedenis TU Delft

De geschiedenis van een organisatie kan ons veel leren over de identiteit van de organisatie. Het is nuttig om te weten wat de oprichters belangrijk vonden en wat belangrijke mijlpalen voor de organisatie zijn geweest. (Grinten & Riezebos, 2011, p. 22)

De TU Delft bestaat ruim 165 jaar, maar draagt pas sinds 1986 zijn huidige naam. Onderstaand zijn een aantal belangrijke gebeurtenissen en mijlpalen in de geschiedenis van de TU Delft.

Koninklijke academie: 1842 - 1864

De TU Delft komt voort uit de 'Koninklijke Akademie ter opleiding van burgerlijke ingenieurs zoo voor 's lands dienst als voor de nijverheid en van kweekelingen voor den handel'. De Akademie werd op 8 januari 1842 opgericht door koning Willem II. Naast ingenieurs en handelsdeskundigen werden er ook ambtenaren opgeleid voor Nederlands-Indië. (TU Delft, 2013)

Polytechnische school: 1864 - 1905

De Akademie werd 22 jaar later opgeheven. In plaats daarvan kreeg Delft een Polytechnische Hogeschool. Deze nam de taken van de Akademie over, behalve de opleiding van ambtenaren voor de Oost-Indische dienst. De Hogeschool leidde architecten op en ingenieurs voor weg- en waterbouw, scheepsbouw, werktuigbouw en mijnbouw. (TU Delft, 2013)

Technische Hogeschool: 1905 - 1986

De Polytechnische Hogeschool had nog geen academisch niveau, dat kwam pas in 1905. De Delftse opleiding werd toen verheven tot Technische Hogeschool. De feestelijke opening door koningin Wilhelmina vond plaats op 10 juli in de Stadsdoelen. De eerste Rector Magnificus was Ir. J. Kraus, hoogleraar waterbouwkunde. (TU Delft, 2013)

Technische universiteit: 1986 - heden

In 1985 bepaalde een nieuwe Wet op het Wetenschappelijk Onderwijs dat de benaming 'hogeschool' alleen nog gold voor hoger beroepsonderwijs. Zo ontstond op 1 september 1986 de Technische Universiteit Delft. (TU Delft, 2013)

De betekenis van het logo van de TU Delft

De kern van het logo van de Technische Universiteit Delft is de vlam van Prometheus, bekend door de vlam waarmee hij, tegen de wil van Zeus, de mensen op aarde het machtige vuur bracht van de Olympus. De kennis van de mensen was nog weinig ontwikkeld. Ze hadden geen vermoeden van de

loop der sterren, ze wisten niets over de jaargetijden en beheersten de bouwkunst niet. Ook de kracht van het vuur hadden zij niet onder controle. Prometheus (hij, die vooruit kijkt) was vindingrijk en werd hun eerste leermeester in de techniek. Hij leerde ze het vuur hanteren, de sterren onderzoeken, de zeeën bevaren, stenen bakken en huizen bouwen. Prometheus ontwikkelde bij de mensen gevoel voor de schoonheid van de natuur. De TU Delft kan in de voetsporen van Prometheus treden met de ontwikkeling van innovatieve, duurzame en milieuvriendelijke technologie. De vlam van Prometheus is daarmee een waardig symbool voor de universiteit. (TU Delft, 2013)

1.2.2 Visie en missie TU Delft

De visie en missie van een organisatie liggen in het verlengde van haar historie.

De visie van de TU Delft is als volgt omschreven:

De TU Delft - als vooraanstaande ingenieursuniversiteit in de wereld - ziet het als haar maatschappelijke opdracht om technologische oplossingen aan te dragen die significante impact hebben op de weg naar een duurzame samenleving en een bloeiende economie. De TU Delft positioneert zich in de samenleving als open academische gemeenschap die via haar wetenschappelijke staf en alumni wijdvertakt is in de mondiale academische wereld en die wortelt in de nationale en regionale maatschappelijke en economische omgeving. (TU Delft, 2013)

De missie van de TU Delft is als volgt omschreven:

De TU Delft draagt substantieel bij aan de duurzame samenleving van de 21ste eeuw door het verrichten van grensverleggend technisch-wetenschappelijk onderzoek van erkend internationaal wereldniveau, door het opleiden van maatschappelijk betrokken ingenieurs en doctors, en door het helpen vertalen van kennis in economisch en maatschappelijk waardevolle technologische innovaties en bedrijvigheid. (TU Delft, 2013)

1.3 Huidige positionering opleiding Civiele Techniek

Wat is de huidige positionering van de opleiding Civiele Techniek?

De opleiding Civiele Techniek positioneert zich als een brede opleiding, waarbij je wordt uitgedaagd om na te denken over jouw bijdrage aan de leefomgeving van de toekomst. Je bedenkt inventieve oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen. Je haalt voldoening uit het zien van je resultaat. Uiteindelijk is alles om je heen civiel. (BSc plan Civiele Techniek, 2012)

De opleiding richt zich met haar positionering nu op de leeftijdsgroep van 15 tot 17 jaar. De doelgroep van 12 tot 14 jaar wordt door de centrale Marketing & Communicatie afdeling van de TU Delft benaderd. Voor de opleiding Civiele Techniek worden geen aparte activiteiten georganiseerd

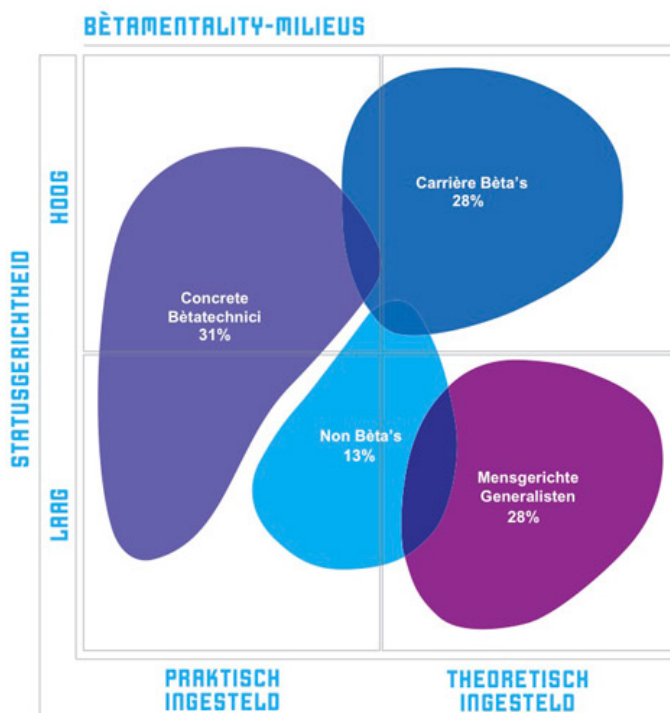
om meisjes te werven. In het voor- en najaar worden open dagen georganiseerd en er worden meeloopdagen georganiseerd van april tot en met eind juni.

1.4 Doelgroepanalyse

Om meer jongeren te inspireren tot bèta techniek is meer inzicht nodig in wat hen drijft. Hiervoor is er gebruik gemaakt van het BètaMentality-model, dat ontwikkeld is door platform Bèta Techniek, Motivaction en YoungWorks. Het BètaMentality-model brengt in kaart hoe jongeren staan ten opzichte van een toekomst in de technische of exacte wereld.

Platform Bèta Techniek berichtte in 2010 over een aantal positieve trends op het gebied van de keuze voor bèta: sinds 2000 is de totale instroom in het wo met 62% gestegen. In het hbo is sinds 2002 de dalende trend gestopt en omgezet in een stijging van 15% meer instroom in bèta technische opleidingen. *Op vo-scholen presteren vooral meisjes steeds beter en is de instroom in de natuurprofielen op havo en vwo-niveau (Natuur & Techniek en Natuur & Gezondheid) flink gestegen.* Toch liggen hier nog steeds uitdagingen. De grotere aantallen jongeren in techniekprofielen in het vo stromen nog voor een groot deel door naar een richting buiten bèta of techniek. Verder neemt naar verwachting de vraag naar bèta's en technici de komende jaren na de crisis weer meer toe. (Boots, 2011, p. 5)

1.4.1 BètaMentality-model

BètaMentality legt de focus op belangrijke keuzemomenten, tussen de 12 en 24 jaar kiezen jongeren hun sector of profiel, een vervolgopleiding en stromen ze uit richting de arbeidsmarkt. Wat zijn hun denkbeelden over en houding ten opzichte van de technische en exacte wereld? En wat zijn de achterliggende motieven en waarden die tot een positieve houding leiden? (Boots, 2011, p. 6-7)

Bron: Boots, 2011

BètaMentality komt uit op een indeling van jongeren over vier mentaliteitsgroepen. Natuurlijk is het een model, een versimpeling van de werkelijkheid: iedereen is uniek en er zijn altijd onderlinge verschillen tussen jongeren te vinden. Toch lijken jongeren binnen iedere groep in hun ambitie en openheid ten opzichte van de technische en bètawereld sterk op elkaar. Zowel waar het gaat om hun mening over het bètaonderwijs als om hun eigen toekomst oriëntatie. (Boots, 2011, p. 7)

BètaMentality schetst beslist geen treurig toekomstbeeld voor technische en exacte opleidingen en beroepen. Een derde van de jongeren in het onderzoek van BètaMentality vindt techniek en bèta namelijk leuk en interessant en zegt een toekomst in de exacte wereld te ambiëren. Daarnaast staat één op de vier jongeren niet onwelwillend tegenover een keuze voor techniek, alleen missen zij nu nog het menselijke aspect in een technische baan. Door het huidige imago van bèta en techniek overwegen ze de sector vaak nog niet. Tenslotte is er nog een groep jongeren van 28% die carrière en status heel belangrijk vindt, maar dit niet verwacht aan te treffen in een technisch beroep. Wie deze jongeren op een andere manier benadert en appelleert aan hun motivatie om uiteindelijk wel te kiezen voor een technische of bèta-opleiding, beschikt over een potentiële doelgroep in Nederland van 87%. (Boots, 2011, p. 8)

Vijf dimensies

Vijf dimensies blijken volgens Boots bepalend voor de houding van jongeren ten opzichte van bèta en techniek:

- Houding en toekomstbeeld;
- Mens- en maatschappijgerichtheid;
- Praktische instelling;
- Bèta technische interesse;
- Statusgerichtheid.

Binnen deze vijf dimensies zijn de jongeren onderverdeeld in vier segmenten die intern zoveel mogelijk van elkaar verschillen. De jongeren binnen deze segmenten hebben een sterk overeenkomend profiel op die vijf eigenschappen. Dat wil zeggen: ze denken globaal hetzelfde over de vijf dimensies en hebben eenzelfde visie op een toekomst in de exacte wereld. Dat resulteerde in de volgende vier segmenten (het percentage betreft steeds de omvang van het segment onder de Nederlandse jongeren):

- Concrete Bètatechnici (31%)
- Carrière Bèta's (28%)

- Mensgerichte Generalisten (28%)
- Non Bèta's (13%) (Boots, 2011, p. 10-11)

1.4.2 Opleidingsniveau

Het is interessant om te kijken naar hoe de verdeling van de groepen is binnen de vmbo-mbo-keten en de havo/vwo- en hoger onderwijs-keten. In onderstaande tabel zijn interessante verschillen te zien, Concrete Bètatechnici zijn duidelijk meer aanwezig in de vmbo-mbo-keten. Non Bèta's zijn te zien in de hoger opgeleide keten.

Type	vmbo + mbo	havo + vwo + hbo + wo
Concrete Bètatechnici	38%	19%
Carrière Bèta's	27%	30%
Mensgerichte Generalisten	26%	30%
Non Bèta's	9%	21%

Bron: Boots, 2011, p. 12

1.4.3 Leeftijdsgroepen

Als er wordt gekeken naar de leeftijdsgroepen, komen hier ook interessante verschillen naar voren. De groep Non Bèta's is groter in de oudere leeftijdsgroep. Het BètaMentality onderzoek stelt dat de jongeren in deze leeftijdsgroep zich blijkbaar steeds vaker afkeren van een bèta technische toekomst.

Dit lijkt volgens BètaMentality de hypothese te ondersteunen dat er veel potentieel is aan jongeren die open staan voor een bèta technische toekomst, maar dat al de ervaring, beeldvorming en prestaties tijdens hun onderwijs carrière niet positief is een grote groep voor andere richtingen kiest.

Type	12-14	15-17	18-21	22-24
Concrete Bètatechnici	33%	34%	30%	26%
Carrière Bèta's	33%	26%	28%	26%
Mensgerichte Generalisten	27%	27%	27%	29%
Non Bèta's	7%	13%	15%	19%

Bron: Boots, 2011, p. 12

Op basis van de cijfers uit bovenstaande tabel kan overigens niet geconcludeerd worden dat jongeren naarmate ze ouder worden in andere groepen terecht komen.

1.4.4 Sekse

Voor dit onderzoek is het van belang om te kijken naar de verdeling van mannen en vrouwen onder de vier types. BètaMentality heeft dit onderzocht en uit het onderzoek dat zij gedaan hebben komen een aantal interessante verschillen naar voren.

Mannen zijn vaker Concrete Bètatechnici en onder de vrouwen komen juist relatief meer Mensgerichte Generalisten en Non Bèta's voor. Tegelijkertijd komt er uit het onderzoek van BètaMentality dat in elke groep zowel mannen als vrouwen voorkomen.

Type	Man	Vrouw
Concrete Bètatechnici	38%	25%
Carrière Bèta's	30%	26%
Mensgerichte Generalisten	25%	29%
Non Bèta's	7%	20%

Bron: Boots, 2011, p. 12

1.4.5 Groepsnormen en gedrag

Jonge studenten die nog maar kort het ouderlijk nest hebben verlaten, zijn bevattelijk voor allerlei normatieve beïnvloeding. (Rivis & Sheeran, 2003) Ook hedendaagse studenten laten zich vaak sterk beïnvloeden door groepsnormen. In het geval van alcoholconsumptie is de invloed van groepsnormen vaak sterker dan die van individuele opvattingen. (Carey et al, 2007)

Dat gezamenlijke bespreking sterke invloed kan hebben op gedrag, bleek uit één van de meest aansprekende onderzoeken van Kurt Lewin. In opdracht van de Amerikaanse regering probeerde hij tijdens de Tweede Wereldoorlog om Amerikaanse huisvrouwen over te halen orgaanvlees te serveren. Orgaanvlees was weinig populair, maar zuinigheid en minder verspilling zouden de war effort steunen. De vrouwen hoorden in kleine groepen een lezing van voedingsdeskundigen en kregen instructies voor het bereiden van dit vlees. De interventie bleek weinig effect te hebben: minder dan 1% bracht het geleerde in praktijk. Na de eerste resultaten paste Lewin de interventie aan. Hij verving de lange en indringende lezing van experts door een kortere en gaf de vrouwen de gelegenheid om datgene wat ze gehoord hadden met elkaar te bespreken. Deze eenvoudige interventie leidde tot dramatische gedragsverandering: nu bracht meer dan 30% van de vrouwen het geleerde in praktijk. (Lewin, 1947)

De techniek van Lewin werd recent nieuw leven ingeblazen in onderzoek van Craig McGarty en anderen. De instructies in hun onderzoek waren eenvoudig: hun proefpersonen kregen de vraag of

ze wilden meedenken over oplossingen voor een specifiek probleem (bijvoorbeeld maatregelen om energieverbruik te verminderen). Proefpersonen voerden dit taakje uit in een groepje of ze deden het alleen. Mensen die in hun eentje nadachten over oplossingen pasten vervolgens hun gedrag niet of nauwelijks aan. Bij de proefpersonen die overlegden met anderen werd echter een sterke gedragsverandering gemeten. (Bliuc et al, 2007) Communicatie is, kortom, een belangrijke motor voor sociale verandering: discursieve omgang in kleine groepen kan werkelijk grootschalige gedrag verandering activeren.

Normen kunnen ook indirect worden afgeleid uit informatie over gedrag. Mensen vinden het doorgaans zeer interessant om te weten wat anderen wel of niet doen, en deze informatie heeft een sterke invloed op ons eigen gedrag en onze attitudes. Een bijzonder effectieve manier om normen te ontwikkelen is door samen dingen te doen. Door samenwerking richten de activiteiten van groepsleden zich op hetzelfde doel. Zo stuurt de samenwerking aan een poster de vorming van groepsnormen voor de uiting van creativiteit en leidt eendrachtige samenwerking tot positief waarden van gedeelde groeps kennis. (Adarves-Yorno, Postmes en Haslam, 2007)

Kortom, praten en kijken maken onderdeel uit van het geoliede proces van normformatie en normtransformatie. Door te praten met andere mensen en door hun gedrag te observeren, vellen we automatisch oordelen over wat 'men' hier doet en denkt. Als we deze oordelen vellen over groepen waar we zelf deel van uitmaken, worden ze onderdeel van onze sociale identiteit. We schrijven dan tegelijkertijd kenmerken toe aan de groep en aan onszelf als lid van die groep. Wanneer we in een situatie verkeren waar die sociale identiteit opmerkelijk is, zullen deze normen ons gedrag beïnvloeden. (Tiemeijer, Thomas, Prast, 2009)

1.5 Concurrentieanalyse

Om een beeld te scheppen van de concurrenten van de opleiding Civiele Techniek is er gebruik gemaakt van een eerder onderzoek genaamd de WO-instroommonitor.

1.5.1 Concurrentiepositie TU Delft volgens WO-instroommonitor

6,8% van alle directe vwo-instromers heeft overwogen aan de TU Delft te gaan studeren.

TU Delft gekozen	7,9%
TU Delft overwogen	6,8%
TU Delft niet overwogen	85,3%
Totaal (n=100%)	6354

Bron: Leest & Sijbers, 2011

In onderstaande tabel is af te lezen voor welke universiteiten de TU Delft-overwegers hebben gekozen.

Universiteiten	Plaats universiteit	TU Delft-overwegers	
TU/e	Eindhoven	25,3%	109
UT	Twente	12,3%	53
LEI	Leiden	10,9%	47
UU	Utrecht	9,8%	42
UVA	Amsterdam	7,7%	33
VU	Amsterdam	7,2%	31
EUR	Rotterdam	6,7%	29
WUR	Wageningen	4,2%	18
RU	Nijmegen	4,7%	20
RUG	Groningen	8,6%	37
UM	Maastricht	1,4%	6
UVT	Tilburg	1,2%	5
Totaal (n=100%)			430

Bron: Leest & Sijbers, 2011

Uit de tabel over welke universiteiten de TU Delft-overwegers hebben gekozen valt op dat een kwart van de TU Delft-overwegers uiteindelijk voor TU Eindhoven heeft gekozen. Andere populaire keuzes onder de TU Delft-overwegers zijn Universiteit Twente, Universiteit Leiden en Universiteit Utrecht.

Om de concurrentiepositie van de faculteit Civiele Techniek en Geowetenschappen (CiTG) in beeld te krijgen is het van belang te kijken naar welke universiteiten door de CiTG studenten zijn overwogen. De faculteit CiTG bestaat uit twee opleidingen: Civiele Techniek en Technische Aardwetenschappen. Uit onderstaande tabel kan niet worden gehaald welke universiteiten overwogen zijn door alleen de Civiele Techniek studenten.

		CiTG
% andere instelling overwogen		
Overwogen instelling	TU/e	21%
	UT	11%
	LEI	7%
	UU	15%
	UVA	4%
	VU	4%
	EUR	11%
	WUR	3%
	RU	3%
	RUG	5%
	UM	0%
	UVT	0%
	Hbo-instelling(en)	4%
	Instelling in buitenland	4%
	Totaal	73

Bron: Leest & Sijbers, 2011

CiTG studenten hebben het meest de universiteiten TU Eindhoven, Universiteit Utrecht, Universiteit Twente en Erasmus Universiteit Rotterdam overwogen.

Uit de resultaten van de WO-instroommonitor valt op dat de volgende universiteiten vaak gekozen worden door TU Delft-overwegers of overwogen worden door TU Delft-kiezers:

- TU Eindhoven
- Universiteit Utrecht
- Universiteit Twente
- Erasmus Universiteit
- Universiteit Leiden.

Hoofdstuk 2 Onderzoek

In dit hoofdstuk van het rapport worden de onderzoeksmethoden getoond die gebruikt zijn om dit rapport tot een succes te brengen.

De centrale vraag voor dit rapport is als volgt:

“Hoe moet de opleiding Civiele Techniek zich positioneren om meer vrouwen aan te trekken en wat betekent dit voor de communicatie naar deze doelgroep?”

Het doel van dit rapport is een duidelijk beeld te geven van de identiteit van de organisatie, de doelgroep en de concurrenten. Door deze informatie in kaart te brengen kan er advies uitgebracht worden over de positionering van de opleiding Civiele Techniek, waardoor er meer vrouwen voor de opleiding aangetrokken kunnen worden.

De deelvragen die in dit rapport worden beantwoord aan de hand van het onderzoek zijn:

- 1. Hoe wordt de cultuur gezien door de doelgroep, huidige vrouwelijke studenten, binnen de opleiding Civiele Techniek en hoe wordt dit geuit in de positionering?*
- 2. Hoe ervaart de doelgroep, huidige vrouwelijke studenten, de opleiding Civiele Techniek binnen de TU Delft?*
- 3. Wat is de behoefte van beide doelgroepen ten opzichte van de opleiding Civiele Techniek binnen de TU Delft en wat betekent dit voor de communicatie naar deze doelgroepen?*
- 4. Welke communicatiemiddelen waren doorslaggevend voor de studiekeuze van de huidige vrouwelijke studenten van de opleiding Civiele Techniek binnen de TU Delft?*
- 5. Wat zijn de keuzemotieven van de studenten voor het kiezen van de opleiding Civiele Techniek?*
- 6. Hoe kun je vrouwen meer interesseren voor techniek zodat er gedragsverandering plaatsvindt?*

De doelstelling van dit rapport is als volgt:

“De instroom van vrouwelijke studenten binnen de opleiding Civiele Techniek in de komende vijf jaar met 5% verhogen ten opzichte van het percentage vrouwen in het jaar 2012 (19%). Hiervoor een advies uitbrengen over hoe te communiceren naar de doelgroep.”

Met dit rapport is de faculteit CiTG in staat om de doelgroep op een effectieve en doeltreffende wijze te benaderen waardoor er meer vrouwen geworven zullen worden voor de opleiding Civiele Techniek.

2.1 Onderzoeksdoelgroepen

Het onderzoek wordt gedaan onder twee verschillende doelgroepen:

Huidige vrouwelijke studenten uit het eerste jaar van de opleiding Civiele Techniek aan de TU Delft

Voor het onderzoek naar hoe de opleiding Civiele Techniek zich moet positioneren om meer vrouwen aan te trekken en om te kijken naar wat dit betekent voor de communicatie naar deze doelgroep is het van belang om te kijken naar de huidige vrouwelijke studenten uit het eerste jaar. Dit omdat er met behulp van de huidige vrouwelijke studenten gekeken kan worden naar de cultuur binnen de opleiding en binnen de organisatie. Maar ook naar wat zij aantrekkelijk vinden aan de opleiding, wat de beweegredenen van deze studenten waren om te kiezen voor deze opleiding, welke communicatiemiddelen doorslaggevend waren voor de studiekeuze en wat de behoefte is van deze doelgroep ten opzichte van de opleiding. Deze aspecten zijn van belang om te komen tot een goede positionering en een goede communicatie naar de doelgroepen. Deze doelgroep bestaat uit 58 vrouwelijke studenten.

Vrouwelijke scholieren uit 6 VWO en VWO afgerond die in het jaar 2012 interesse hebben getoond in de opleiding Civiele Techniek aan de TU Delft maar zich uiteindelijk niet hebben aangemeld

Voor het onderzoek is het van belang om te weten waarom vrouwelijke studenten uit 6 VWO en VWO afgerond wel overwogen om naar de opleiding Civiele Techniek aan de TU Delft te gaan, maar uiteindelijk na het bezoeken van de open dagen en het gebruik maken van andere voorlichtingsmiddelen zich niet aanmelden voor de opleiding. Het is van belang om te weten te komen waarom deze doelgroep afhaakt, zodat hierop ingespeeld kan gaan worden. Tevens is het belangrijk om te weten te komen wat de behoefte is van deze doelgroep ten opzichte van de opleiding. Deze aspecten zijn van belang om te komen tot een goede positionering en een goede communicatie naar de doelgroepen. Deze doelgroep bestaat uit 100 vrouwelijke scholieren.

2.2 Fieldresearch

Tijdens het onderzoek is er gebruik gemaakt van kwalitatief en kwantitatief onderzoek. Er is vooral de diepte ingegaan op het thema vrouwen. Het is de bedoeling om een goed beeld te geven van hoe de opleiding Civiele Techniek zich moet positioneren om meer vrouwelijke studenten aan te kunnen trekken en wat dit betekent voor de communicatie naar deze doelgroep. Er is onder andere gekeken naar de cultuur binnen de organisatie en de opleiding maar ook naar de beweegredenen en de keuzemotieven van de huidige vrouwelijke studenten van de opleiding Civiele Techniek en de vrouwelijke scholieren die in 2012 interesse hebben getoond in de opleiding. Het onderzoek is uitgevoerd middels fieldresearch. Fieldresearch bestaat uit een aantal interviews en een aantal enquêtes.

2.2.1 Kwalitatief onderzoek

Een deel van dit onderzoek bestaat uit het houden van interviews. Door middel van interviews met 10 van de 58 huidige vrouwelijke eerstejaars studenten van de opleiding Civiele Techniek zijn een aantal deelvragen beantwoord. Ook is hiermee gecontroleerd of de gevonden informatie juist en volledig is. Ook zijn er verschillende aspecten tijdens deze interviews uitgediept. Dit is gedaan door middel van open interviews.

In tegenstelling tot het gestandaardiseerde interview wordt bij het open interview geen gebruik gemaakt van een voor gestructureerde vragenlijst met hoofdzakelijk gesloten vragen. De onderzoeker probeert het onderzoek zo weinig mogelijk te sturen behalve op de hoofdlijnen van het onderzoek. Uiteindelijk wil men dat er een reeks onderwerpen ter sprake komt, maar dan wel in de woorden van de respondent, met zijn/haar eigen definities, met wat hij of zij als belangrijk aanduidt. De subjectieve ervaringen opinies en houdingen die daarbij loskomen, zijn beschreven in termen die de respondent belangrijk vindt. Het laat ook toe dat de respondent al dan niet nuances aanbrengt, eigen voorbeelden geeft, eigen variaties etc. (Billiet, Waage, 2005)

Tijdens de open interviews is ingegaan op de informatie die is gegeven door de geïnterviewde, dit is van belang tijdens het onderzoek naar de positionering van de opleiding Civiele Techniek. Door middel van een open interview kan men de diepte in gaan tijdens het interview en hierdoor veel meer informatie vergaren over dit onderwerp.

Om de volledigheid en de betrouwbaarheid van het interview te waarborgen is er voldaan aan de volgende zaken:

- de interviewer zal na afloop alle informatie die hij van de geïnterviewde nodig heeft op tafel hebben gekregen; er mag geen informatie achterblijven en er mag niets tijdens het interview verloren gaan.
- de verkregen informatie moet overeenstemmen met wat de geïnterviewde werkelijk denkt; de interviewer mag de informatie niet kleuren of filteren. (Janssen, 2007)

Om aan deze zaken te voldoen zijn drie van de interviews met toestemming opgenomen door middel van een geluidsopname. Deze zijn uitgewerkt in transcriptie en bevinden zich in de bijlage. De overige zeven interviews zijn ook in de bijlage bijgevoegd.

2.2.2 Kwantitatief onderzoek

Een ander deel van het onderzoek bestaat uit enquêtes die gehouden zijn onder de vrouwelijke scholieren uit 6 VWO en vrouwelijke scholieren die 6 VWO hebben afgerond en in 2012 interesse hebben getoond in de opleiding Civiele Techniek maar zich niet hebben aangemeld voor de opleiding. Er zijn 100 enquêtes verstuurd waaronder 30 respondenten de enquête hebben ingevuld. Dit betekent een respons van 30%. Volgens Saunders, Lewis & Thornhill is een respons van 30% redelijk voor een enquête per 'post'. (Saunders, Lewis & Thornhill, 2007) Volgens Harinck is het niet verrassend als er op toegezonden vragenlijsten een respons van 10% terugkomt. Volgens Harinck is er een grens aan het verkrijgen van reacties op toegezonden vragenlijsten, deze grens ligt rond de 30% – 35%. (Harinck, 2010). Naar aanleiding van deze uitspraken acht ik de resultaten van dit onderzoek representatief. De resultaten van de enquêtes bevinden zich in de bijlage.

Deze doelgroep is bereikt door de scangegevens van de open dagen in het voor- en najaar van 2012 op te vragen bij de Centrale Studenten Administratie. In de scangegevens zijn alle contactgegevens van de open dagen bezoekers te vinden. Maar ook het geslacht en in welk jaar de scholieren zitten van hun vooropleiding. Tevens zijn de gegevens van alle eerstejaars studenten van de opleiding Civiele Techniek opgevraagd bij de Centrale Studenten Administratie.

Door de gegevens van de open dagen te filteren op geslacht en studiejaar, zijn alleen het aantal vrouwelijke scholieren uit 6 VWO en degene die het VWO hebben afgerond overgehouden. Hierna is deze lijst gefilterd met de lijst van de huidige vrouwelijke eerstejaars studenten. Zo is er precies bekeken welke van de vrouwelijke scholieren uit 6 VWO en degene die het VWO hebben afgerond en in 2012 interesse hebben getoond in de opleiding Civiele Techniek maar zich niet hebben aangemeld.

De 100 vrouwelijke scholieren die zich niet hebben aangemeld voor de opleiding Civiele Techniek maar wel interesse hebben getoond, zijn benaderd om een online enquête in te vullen. Hiervan hebben 30 respondenten de enquête ingevuld. Door middel van deze online enquête is onderzocht waarom deze scholieren zijn afgehaakt. Dit is van groot belang om te kijken hoe de opleiding Civiele Techniek zich moet gaan positioneren en moet communiceren naar deze doelgroep.

Hoofdstuk 3 Onderzoeksresultaten

Naar aanleiding van het onderzoek weergegeven in hoofdstuk 2 zijn in dit hoofdstuk de resultaten verwerkt. In dit hoofdstuk worden tevens een aantal deelvragen beantwoord.

3.1 Identiteit van de opleiding

In dit hoofdstuk worden een aantal factoren onderscheiden ten aanzien van de identiteit van de opleiding:

- Boodschap
- Cultuur
- Imago
- Associaties

3.1.1 Boodschap

Onderstaande boodschap wordt op dit moment door de opleiding naar buiten uitgedragen:

Civiele techniek is een brede opleiding, waarbij je wordt uitgedaagd om na te denken jouw bijdrage aan de leefomgeving van de toekomst. Je bedenkt inventieve oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen. Je haalt voldoening uit het zien van je resultaat. Uiteindelijk is alles om je heen civiel.

(BSc plan Civiele Techniek, 2012)

Het brede aspect uit de boodschap die de opleiding op dit moment uitdraagt komt goed aan bij de doelgroepen blijkt uit de interviews en de enquêtes. Toch hebben de doelgroepen gedeeltelijk een ander beeld van de opleiding dan wat de opleiding werkelijk inhoudt zoals voornamelijk de moeilijkheidsgraad. De opleiding blijkt achteraf breder, interessanter, leuker en minder moeilijk dan gedacht.

3.1.2 Cultuur

De cultuur van de opleiding is onderzocht onder de huidige vrouwelijke eerstejaars studenten binnen de opleiding Civiele Techniek. Dit is onderzocht door middel van interviews onder deze doelgroep. Onderstaande deelvraag wordt hiermee beantwoord.

Hoe wordt de cultuur gezien door de doelgroep, huidige vrouwelijke studenten, binnen de opleiding Civiele Techniek en hoe wordt dit geuit in de positionering?

Volgens de doelgroep is de cultuur binnen de opleiding Civiele Techniek, open en informeel. Docenten, studieadviseurs, mentoren etc. zijn zeer toegankelijk en staan open voor het bieden van hulp. De doelgroep huidige vrouwelijke studenten was hierover eensgezind.

Er wordt in de positionering nauwelijks gesproken over de cultuur van de opleiding. Er wordt nergens verteld over de omgang van de studenten met de studieadviseurs, mentoren en docenten. Tevens wordt het niet duidelijk hoe de sfeer is binnen de opleiding.

3.1.3 Imago

Het imago van de opleiding Civiele Techniek wordt gevormd door het beeld dat jongeren hebben van de opleiding Civiele Techniek. Dit is onderzocht door de doelgroep huidige vrouwelijke eerstejaars studenten te interviewen. En door een enquête onder de doelgroep vrouwelijke scholieren die in het jaar 2012 interesse hebben getoond in de opleiding maar zich niet hebben aangemeld.

Tijdens de interviews werd de volgende vraag aan de doelgroep huidige vrouwelijke eerstejaars studenten gesteld: *‘Welk beeld had je van de opleiding Civiele Techniek voordat je aan de studie begon?’* Hieruit komt een duidelijk beeld van de opleiding naar voren dat de doelgroep had voordat zij aan de studie begonnen.

De doelgroep had het beeld van een brede studie waarmee je veel kanten op kan. 9 van de 10 geïnterviewde had het beeld van een moeilijke opleiding en wist niet of zij dit aan zouden kunnen. De doelgroep had het beeld van een vooral praktijkgerichte studie met technische- en wiskundige vakken. Een klein deel vond het moeilijk om een beeld te vormen over de opleiding, de naam is niet zoveel zeggend. De doelgroep had het beeld van een interessante opleiding waarbij je veel kan leren. Tevens geeft de doelgroep aan dat ze een heel ander beeld hadden van de opleiding voordat ze informatie hadden ingewonnen. Dit komt volgens de doelgroep door de naam van de opleiding.

Ook werd de doelgroep de volgende vraag gesteld: *‘Welk beeld heb je op dit moment van de opleiding Civiele Techniek?’* Hieruit komt naar voren dat bij een groot deel van de doelgroep het beeld dat ze hadden veranderd is. De doelgroep vindt de studie veel leuker en breder dan gedacht. Er werd tijdens de vorige vraag aangegeven dat er werd gedacht dat het een erg moeilijke studie zou zijn, de doelgroep vindt de opleiding nu prima te doen. Bij een klein deel van de doelgroep is het beeld niet veranderd maar bevestigd. Hier wordt er gedoeld op het interessante en het brede aspect van de opleiding.

De vrouwelijke scholieren die interesse hebben getoond in de opleiding werden ook gevraagd om aan te geven wat hun beeld was van de opleiding. Zij hebben een ander beeld van de opleiding dan de doelgroep huidige vrouwelijke studenten.

Een groot deel van deze doelgroep heeft het beeld van een leuke, interessante, praktijkgerichte, brede maar ook moeilijke studie met veel natuur- en wiskunde. Er wordt aangegeven dat er veel wordt gedacht aan het bouwen van bruggen, viaducten, watersluizen en gebouwen. De doelgroep heeft het beeld van een opleiding waar veel constructies worden berekend. Eén scholier geeft aan een beeld te hebben van een saaie opleiding met veel jongens.

3.1.4 Associaties

De doelgroep huidige eerstejaars vrouwelijke studenten is gevraagd welke associaties de opleiding Civiele Techniek bij hen oproept en of deze associaties positief of negatief bijdragen aan de waardering voor de opleiding. De associaties zijn hieronder van boven naar beneden gerangschikt van belangrijk naar minst belangrijk. Dit is gebaseerd op welke associaties het meest genoemd zijn.

Positieve associaties:

- Interessant
- Water, grond, wegen, gebouwen, bruggen
- Doelgericht werken
- Breed
- Veel invloed
- Lastig
- Leuk
- Technisch
- Toegepast

Negatieve associaties:

- Water, grond, wegen, gebouwen, bruggen
- Saaï
- Langdradig
- Veel jongens

De doelgroep geeft aan dat ze van te voren sommige associaties als negatief beschouwde en nu ze de studie volgen als positief ervaren. Dit gaat vooral over de associaties 'water, grond, wegen, gebouwen, bruggen'. De associatie 'lastig' wordt als positief gezien omdat de doelgroep dit juist een uitdaging vindt.

3.2 Doelgroepanalyse

3.2.1 Interessante doelgroepen

In het BètaMentality-model komen drie groepen naar voren die interessant zijn voor de opleiding Civiele Techniek: de Concrete Bèta's, de Carrière Bèta's en de Mensgerichte Generalisten. Op basis van interviews en enquêtes met de onderzoeksdoelgroepen is bekeken hoe de opleiding Civiele Techniek kan aansluiten op de interesses en motieven van deze drie doelgroepen:

Concrete Bèta's	Carrière Bèta's	Mensgerichte Generalisten
Afwisseling: brede technische opleiding (water, bouw en transport)	Wereldse studie: civiele constructies en gebouwen over heel de wereld	Degelijk omgaan met techniek
Mens en Maatschappij: alles om je heen is civiel en uitdagingen aanpakken	Technische innovatie: grootschalige projecten	Gericht op de maatschappij en rekening houden met consequenties van het handelen als ingenieur
Van je passie je beroep maken (dammen en zandkastelen)	Techniek als basis en niet als einddoel	Maatschappelijke vraagstukken: mensen helpen en uitdagingen aanpakken
Creatief en technisch op een eigen manier (niet zoals de opleidingen BK en IO)	Goede beroepsmogelijkheden	Werken met mensen, samen wordt steeds belangrijker
Ontwikkelen: door het volgen van deze studie	Erkenning voor projecten	Voldoening
Relatie met de sector	Zelfbewust	

Indirecte doelgroepen

Ouders en decanen worden gezien als indirecte doelgroepen. Zij worden voor een groot deel bepalend in de keuze van de scholieren.

3.2.2 Interviews

Er zijn interviews gehouden met 10 van de 58 vrouwelijke eerstejaars studenten van de opleiding Civiele Techniek. Hier zijn een aantal interessante bevindingen uitgekomen die gekoppeld kunnen worden aan onderstaande deelvragen.

Hoe ervaart de doelgroep, huidige vrouwelijke studenten, de opleiding Civiele Techniek binnen de TU Delft?

De huidige vrouwelijke eerstejaars student vindt de opleiding Civiele Techniek een hele interessante, leuke en brede studie. Ook vinden ze het een moeilijke studie, maar bij volledige inzet is de studie volgens de doelgroep prima te doen. De doelgroep vindt dat er erg veel basisvakken gegeven worden. Wat de basisvakken zo interessant maakt is dat er een praktijkvoorbeeld aan gekoppeld wordt. Door dit praktijkvoorbeeld ziet de doelgroep waarvoor ze bepaalde lesstof moeten beheersen. De doelgroep kan het dan voor zichzelf visualiseren. Alle geïnterviewde studenten zijn enthousiast over de projecten, de doelgroep vindt het leuk om de theorie die ze leren toe te kunnen passen in de praktijk. Wat 50% van de doelgroep een nadeel vindt is dat de BSA norm streng is. De doelgroep heeft geen tijd om een pauze in te laten tijdens de studie of het even wat rustiger aan te doen.

Wat is de behoefte van beide doelgroepen ten opzichte van de opleiding Civiele Techniek binnen de TU Delft en wat betekent dit voor de communicatie naar deze doelgroepen?

Huidige vrouwelijke eerstejaars studenten:

Deze doelgroep laat duidelijk merken dat ze gevoelig zijn voor sfeer en gezelligheid binnen de opleiding, ook hebben ze behoefte aan contact met andere studenten. De vrouwelijke studenten hebben behoefte aan praktijkvoorbeelden en projecten. De doelgroep geeft aan het leuk te vinden om de lesstof toe te passen in de praktijk. De vrouwelijke studenten geven aan behoefte te hebben aan meer projecten of case studies tijdens de opleiding. Er worden tijdens het eerste jaar van de opleiding veel basisvakken gegeven, de doelgroep geeft aan behoefte te hebben aan voorbeelden bij de theorie. Hier speelt de opleiding goed op in volgens de doelgroep.

Vrouwelijke scholieren die interesse hebben getoond in de opleiding, maar zich niet hebben aangemeld:

Deze doelgroep laat merken dat er meer behoefte is aan een band tussen mens en techniek. Deze vrouwen vinden de techniek interessant maar willen graag een goede verhouding tussen de praktijk en de theorie. Ze willen graag logistieke problemen oplossen en de theorie ergens op toepassen, de

doelgroep houdt niet van alleen de 'harde' theorie. De doelgroep geeft ook aan behoefte te hebben aan een brede opleiding waarmee ze veel kanten op kunnen, dit vonden ze dan ook positief aan de opleiding Civiele Techniek.

Welke communicatiemiddelen waren doorslaggevend voor de studiekeuze van de huidige vrouwelijke studenten van de opleiding Civiele Techniek binnen de TU Delft?

- Meeloopdag
- Algemene TU Delft website
- Open dagen
- College volgen (met een vriend/vriendin een dag mee)
- Bachelor website Civiele Techniek

Er is aan de doelgroep gevraagd waarom nou juist deze middelen/activiteiten doorslaggevend waren. De doelgroep vindt het bij de meeloopdagen erg belangrijk dat de sfeer wordt geproefd, inzicht verkregen wordt in de vakken die er gegeven worden. En dat de doelgroep het allemaal zelf kan ervaren. Tijdens de open dagen vond de doelgroep dat er een duidelijk beeld werd gegeven van de opleiding en dat ze hierdoor de opleiding met andere opleidingen konden vergelijken. Ook werd er een duidelijk beeld geschept over de opleiding door de workshops en mini colleges die er gegeven werden. Tijdens de algemene presentatie op de open dagen vond de doelgroep het erg enthousiasmerend dat spontane studenten vertelde over de opleiding, en over hun ervaringen tijdens de opleiding. Op de website kon de doelgroep een duidelijk vakkenoverzicht vinden waardoor de inhoud van de opleiding duidelijker werd.

Tevens is er aan de studenten de vraag gesteld wat ze van de inhoud en het aanbod van de voorlichting vinden. En of ze iets miste qua voorlichtingsmiddelen/activiteiten waarover ze graag hadden willen beschikken voor het maken van de keuze voor de opleiding. Hier kwam duidelijk naar voren dat de doelgroep tevreden is met de inhoud en het aanbod van de voorlichting. Ook kwam naar voren dat de doelgroep het leuk en interessant had gevonden om deel te nemen aan een excursie naar iets Civiels. De doelgroep denkt dat het voor de scholieren die hun keuze nog moeten maken goed uit zou pakken. Tevens vertelde een groot deel van de doelgroep dat ze het fijn vinden om met andere meisjes te praten tijdens hun oriëntatie naar een opleiding. Een deel van de doelgroep had het leuk gevonden als er tijdens de open dagen een uur of langer iets specifiek voor meisjes was georganiseerd.

Wat zijn de keuzemotieven van de studenten voor het kiezen van de opleiding Civiele Techniek?

- Internationaal perspectief
- Passie nastreven
- Brede opleiding
- Goede naam van de opleiding
- Goede kwaliteit onderwijs
- Hoge kans op de arbeidsmarkt
- Aantrekkelijke aansluitende masteropleidingen
- Goed salaris

De keuzemotieven zijn van boven naar beneden gerangschikt van belangrijk naar minst belangrijk. Dit is gebaseerd op welke keuzemotieven het meest genoemd zijn.

Hoe kun je vrouwen meer interesseren voor techniek zodat er gedragsverandering plaatsvindt?

Uit bovenstaand onderzoek blijkt dat de vrouwen op jongere leeftijd al geïnspireerd moeten worden. Hiermee wordt bedoelt tussen de leeftijd van 12 tot 17 jaar. Deze groep staat open voor een bèta technische toekomst. Als deze vrouwen op die leeftijd positief in contact worden gebracht met de Civiele Techniek kunnen ze het juiste profiel kiezen om op een latere leeftijd voor de juiste opleiding te kunnen kiezen. Tevens blijkt uit onderzoek dat mensen het doorgaans zeer interessant vinden om te weten wat anderen wel of niet doen, deze informatie heeft een sterke invloed op ons eigen gedrag en onze attitudes. Een bijzonder effectieve manier om normen te ontwikkelen is door samen dingen te doen.

3.3 Concurrentieanalyse

3.3.1 Universiteiten overwogen door huidige vrouwelijke eerstejaars studenten

Om een beeld te krijgen welke universiteiten door de vrouwelijke eerstejaars studenten van de opleiding Civiele Techniek zijn overwogen, zijn hier een aantal vragen over gesteld in de interviews met deze doelgroep. In onderstaande tabel is af te lezen welke universiteiten van boven naar beneden het meest zijn overwogen en wat de reden van de studenten was om niet te kiezen voor deze universiteiten.

Overwogen instelling	Reden waarom niet gekozen
Universiteit Utrecht	Geen interessante studies, slechte sfeer
WUR	Niet technisch genoeg, niet genoeg toekomstperspectief
TU Twente	Saai karakter, saaie mensen, te ver weg. 2/3 Civiele Techniek en 1/3 Maatschappelijk/Management

VU	Geen interessante technische studies
Erasmus Universiteit	Zag de studie niet zitten
RUG	Geen interessante technische studies
UVA	Geen interessante technische studies

Uit bovenstaande onderzoeken komen een aantal populaire universiteiten naar voren die studenten van de opleiding Civiele Techniek hebben overwogen en de universiteiten die de doelgroep meisjes die in het jaar 2012 interesse hebben getoond in de opleiding Civiele Techniek uiteindelijk hebben gekozen. Er is onderzocht wat en of deze universiteiten iets speciaals organiseren om meer meisjes aan te trekken. Dit is in onderstaande tabel af te lezen.

Instelling	Speciaal voor meisjes	Campagne uiting
TU Eindhoven	Techniek 'light', een nieuwe brede bachelor waarbij je een kwart van de vakken zelf kan invullen. Door deze nieuwe bachelor een stijging van 50% aan meisjes. (TU/e, 2012)	Het afgelopen jaar hebben ze campagnes gevoerd met slogans als 'ik droom van een wereld zonder kanker'. Volgens de TU/e trekken dit soort slogans vrouwen aan. (TU/e, 2012)
Universiteit Utrecht	-	-
Universiteit Twente	Een Girlsday, duizenden meiden van 10 tot 15 jaar oud maken kennis met bèta, techniek en ICT. Ze bezoeken hiervoor bedrijven, science centers en onderwijsinstellingen. Weinig meiden kiezen voor een technische opleiding, met dit evenement kunnen ze zich beter en breder oriënteren op hun toekomstige studiekeuze. Ook organiseert Twente een High Tech High Tea voor meisjes uit 4, 5 en 6 VWO. (UT, 2013)	Om meiden kennis te laten maken met de breedte en de mogelijkheden van technische opleidingen, heeft Universiteit Twente de 'Techniekmeiden' opgericht. Hierin zijn enthousiaste studentes van de universiteit vertegenwoordigd. De studentes, die een technische opleiding volgen, geven tijdens diverse evenementen voorlichting. Ook is er een website van de 'Techniekmeiden'. (UT, 2013)
Erasmus Universiteit	-	-
Universiteit Leiden	Natuurkunde programma speciaal voor meisjes. Tot dit programma worden alleen meisjes van 5 en 6 VWO toegelaten. Het is een cursus van 5 dagen, er worden hoorcolleges gegeven, experimenten gedaan en een excursie	Tijdens de opening van het academisch jaar, hebben de 'Wiskundemeisjes' een prijs gekregen voor de positieve wijze waarop zij de naam van de Universiteit Leiden naar buiten brengen. De Wiskundemeisjes propageren de wiskunde op hun

	naar het onderzoeksinstituut AMOLF in Amsterdam. (Universiteit Leiden, 2013) Universiteit Leiden heeft 'wiskundemeisjes'.	gelijknamige site: www.wiskundemeisjes.nl (Universiteit Leiden, 2013)
WUR	-	-

3.3.2 Concullega's

Andere faculteiten binnen de TU Delft worden niet gezien als concurrenten maar als concullega's met als uitgangspunt de studenten op de juiste plek krijgen. Ook hier is onderzoek naar gedaan middels interviews met de doelgroep huidige eerstejaars vrouwelijke studenten en middels enquêtes bij de doelgroep vrouwelijke scholieren die in het jaar 2012 interesse hebben getoond in de opleiding Civiele Techniek maar zich uiteindelijk niet hebben aangemeld voor de opleiding. Hieruit zijn een aantal interessante bevindingen gekomen. In onderstaande tabel is te zien welke faculteiten en daarbinnen de opleidingen overwogen zijn door *de huidige vrouwelijke eerstejaars studenten*.

Overwogen faculteit	Overwogen opleiding	Reden waarom niet gekozen
3ME	Werktuigbouw	- Niet duidelijk wat je erna kunt doen - Niets met water
TNW	Technische Natuurkunde	Veel onderdelen van Natuurkunde spreken niet aan
IO	Industrieel Ontwerpen	- Te creatief - Meer om de vorm, dan het materiaal waarmee je bouwt
BK	Bouwkunde	Te creatief
LST	Life Science and Technology	- Niet duidelijk wat je erna kunt doen - Later niet alleen in laboratoria willen werken
TBM	Technische Bestuurskunde	Niet technisch genoeg
EWI	Technische Wiskunde	Iets te theoretisch

In onderstaande tabel is te zien welke faculteiten en daarbinnen de opleidingen die gekozen zijn door *de doelgroep vrouwelijke scholieren die in het jaar 2012 interesse hebben getoond in de opleiding Civiele Techniek maar zich uiteindelijk niet hebben aangemeld voor de opleiding*.

Gekozen faculteit	Gekozen opleiding
3ME	Werktuigbouw en Maritieme Techniek
MST	Molecular Science and Technology
IO	Industrieel Ontwerpen

BK	Bouwkunde
CiTG	Technische Aardwetenschappen
L&R	Luchtvaart- en Ruimtevaarttechniek

Uit bovenstaande onderzoeken komen een aantal populaire faculteiten naar voren die studenten van de opleiding Civiele Techniek hebben overwogen en de faculteiten die de doelgroep meisjes die in het jaar 2012 interesse hebben getoond in de opleiding Civiele Techniek uiteindelijk hebben gekozen. Er is onderzocht wat en of deze faculteiten iets speciaals organiseren om meer meisjes aan te trekken. In onderstaande tabel is af te lezen welke faculteiten iets voor meisjes organiseren.

Faculteit	Speciaal voor meisjes	Uiting
L&R	Internationale vrouwendag L&R, op deze dag laat L&R de vrouwen alle rolmodellen in het vakgebied zien. Alle meiden die voor een profiel of studiekeuze staan zijn welkom. (LR, 2013)	Het doel van de dag is in de eerste plaats om meer meisjes te werven voor de studie en in de tweede plaats om er zoveel mogelijk te inspireren en kennis te geven van de brede disciplines die LR rijk is. (LR, 2013)
EWI	Model in 1 dag. Een dag met colleges over wiskunde en duurzame energie en de wedstrijd 'maak een model in een dag'. Een dag speciaal georganiseerd voor meisjes uit 5 VWO die het vak wiskunde B volgen.	Aan het einde van de dag een presentatie van het model voor de rest van de deelnemers. Iedereen in het publiek heeft een stemkastje en mag na de presentatie stemmen. De groep die wint krijgt een grote beker en een tablet.

De doelgroep vrouwelijke scholieren die in het jaar 2012 interesse hebben getoond in de opleiding Civiele Techniek maar zich uiteindelijk niet hebben aangemeld voor de opleiding, gaven een aantal redenen aan waarom ze uiteindelijk niet voor Civiele Techniek hebben gekozen. Hieruit zijn een aantal interessante redenen naar voren gekomen.

- "Ik kwam er juist door de open dagen achter dat ik Scheikunde erg leuk vind en dit kwam ik niet tegen bij Civiele Techniek"
- "De mogelijke masteropleidingen spraken me niet aan"
- "Naar mijn idee kwam er veel architectuur in voor, ik ben niet creatief genoeg"
- "Wiskunde en Natuurkunde hebben minder mijn interesse dan Biologie en Scheikunde"
- "Te specifiek, veel statische/grote dingen waar je mee werkt"
- "Het sprak mij totaal niet aan, te saai"
- "Het is niet waar ik me later mee bezig wil houden"
- "Te technisch en een te hoge moeilijkheidsgraad"
- "Verhouding theorie/praktijk was onvoldoende voor mij"

Hoofdstuk 4 Conclusies

In het gedeelte conclusies zullen de belangrijkste conclusies van het onderzoek naar voren worden gebracht. Dit zal worden gedaan door de deelvragen en de centrale vraag te beantwoorden.

4.1 Deelvragen

Hoe wordt de cultuur gezien door de doelgroep, huidige vrouwelijke eerstejaars studenten, binnen de opleiding Civiele Techniek en hoe wordt dit geuit in de positionering?

Volgens de doelgroep is de cultuur binnen de opleiding Civiele Techniek, open en informeel. Docenten, studieadviseurs, mentoren etc. zijn zeer toegankelijk en staan open voor het bieden van hulp. De doelgroep huidige vrouwelijke studenten was hierover eensgezind. De cultuur van de opleiding wordt niet geuit in de positionering. Er wordt nergens verteld over de omgang van de studenten met de studieadviseurs, mentoren en docenten. Er wordt nu duidelijk naar voren gebracht dat het een moeilijke en pittige opleiding is. Als hierbij wordt vermeld dat de cultuur heel open en informeel is en dat de studieadviseurs, docenten en mentoren graag hulp aanbieden, zou het aankomende studenten misschien toch over de streef trekken om deze opleiding te kiezen.

Hoe ervaart de doelgroep, huidige vrouwelijke eerstejaars studenten, de opleiding Civiele Techniek binnen de TU Delft?

De huidige vrouwelijke eerstejaars studenten vinden de opleiding Civiele Techniek een hele interessante, leuke en brede studie. Ook vinden ze het een moeilijke studie, maar bij volledige inzet is de studie volgens de doelgroep prima te doen. De doelgroep vindt dat er erg veel basisvakken gegeven worden, wat de basisvakken zo interessant maakt is dat er een praktijkvoorbeeld aan gekoppeld wordt. Door dit praktijkvoorbeeld ziet de doelgroep waarvoor ze bepaalde lesstof moeten beheersen. De doelgroep kan het dan voor zichzelf visualiseren. Alle geïnterviewde studenten zijn enthousiast over de projecten, de doelgroep vindt het leuk om de theorie die ze leren toe te kunnen passen in de praktijk. Wat 50% van de doelgroep een nadeel vindt is dat de BSA norm streng is. De doelgroep heeft geen tijd om een pauze in te lassen tijdens de studie of het even wat rustiger aan te doen. Deze positieve aspecten moeten duidelijk naar voren worden gebracht om meer vrouwen aan te kunnen trekken.

Wat is de behoefte van beide doelgroepen ten opzichte van de opleiding Civiele Techniek binnen de TU Delft en wat betekent dit voor de communicatie naar deze doelgroepen?

Huidige vrouwelijke eerstejaars studenten: deze doelgroep laat duidelijk merken dat ze gevoelig zijn voor sfeer en gezelligheid binnen de opleiding, ook hebben ze behoefte aan contact met andere studenten. De vrouwelijke studenten hebben behoefte aan projecten, zo kunnen ze de lesstof

toepassen in de praktijk. De vrouwelijke studenten geven aan behoefte te hebben aan meer projecten of case studies tijdens de opleiding. Er worden tijdens het eerste jaar van de opleiding veel basisvakken geven, de doelgroep geeft aan behoefte te hebben aan voorbeelden bij de theorie. Hier speelt de opleiding goed op in volgens de doelgroep.

Vrouwelijke scholieren die interesse hebben getoond in de opleiding, maar zich niet hebben aangemeld: deze doelgroep laat merken dat er meer behoefte is aan een band tussen mens en techniek. Deze vrouwen vinden de techniek interessant maar willen graag een goede verhouding tussen de praktijk en de theorie. Ze willen graag logistieke problemen oplossen en de theorie ergens op toepassen, de doelgroep houdt niet van alleen de harde theorie. De doelgroep geeft ook aan behoefte te hebben aan een brede opleiding waarmee ze veel kanten op kunnen, dit vonden ze positief aan de opleiding Civiele Techniek. Het blijkt dat alles waar de vrouwelijke scholieren behoefte aan hebben binnen de opleiding Civiele Techniek wordt gegeven. Dit is alleen niet duidelijk overgekomen bij de doelgroep waardoor ze niet voor de opleiding Civiele Techniek hebben gekozen. In de positionering moeten deze aspecten duidelijk benadrukt worden.

Welke communicatiemiddelen waren doorslaggevend voor de studiekeuze van de huidige vrouwelijke eerstejaars studenten van de opleiding Civiele Techniek binnen de TU Delft?

- Meeloopdag
- Algemene TU Delft website
- Open dagen
- College volgen (met een vriend/vriendin een dag mee)
- Bachelor website Civiele Techniek

Het blijkt dat de doelgroep het erg belangrijk vindt dat de sfeer wordt geproefd, inzicht verkregen wordt in de vakken die er gegeven worden en dat ze het zelf kunnen ervaren. De doelgroep vindt het fijn om met andere meisjes te praten tijdens hun oriëntatie naar een opleiding. De doelgroep geeft aan het fijn te vinden als er iets specifiek voor meisjes wordt georganiseerd. Door verschillende activiteiten voor meisjes te organiseren waarin deze aspecten naar voren komen, kunnen er meer meisjes getrokken worden.

Wat zijn de keuzemotieven van de studenten voor het kiezen van de opleiding Civiele Techniek?

- Internationaal perspectief
- Passie nastreven
- Brede opleiding
- Goede naam van de opleiding
- Goede kwaliteit onderwijs

- Hoge kans op de arbeidsmarkt
- Aantrekkelijke aansluitende masteropleidingen
- Goed salaris

De keuzemotieven zijn van boven naar beneden gerangschikt van belangrijk naar minst belangrijk. Dit is gebaseerd op welke keuzemotieven het meest genoemd zijn. In de positionering moeten deze aspecten meer naar voren worden gebracht om meer meisjes aan te kunnen trekken.

Hoe kun je vrouwen meer interesseren voor techniek zodat er gedragsverandering plaatsvindt?

Uit het onderzoek blijkt dat de vrouwen op jongere leeftijd al geïnspireerd moeten worden. Hiermee wordt bedoeld tussen de leeftijd van 12 tot 17 jaar. Deze groep staat open voor een bèta technische toekomst. Als de vrouwen op die leeftijd positief in contact worden gebracht met de Civiele Techniek kunnen ze het juiste profiel kiezen om op een latere leeftijd voor de juiste opleiding te kunnen kiezen. De centrale Marketing & Communicatie afdeling benaderd de doelgroep van 12 tot en met 14 jaar, de faculteiten benaderen de doelgroep van 15 tot en met 17 jaar. Tevens blijkt uit onderzoek dat mensen het doorgaans zeer interessant vinden om te weten wat anderen wel of niet doen, deze informatie heeft een sterke invloed op ons eigen gedrag en onze attitudes. Een bijzonder effectieve manier om normen te ontwikkelen is door samen dingen te doen. (Adarves-Yorno, Postmes en Haslam, 2007) Hieruit kan geconcludeerd worden dat voor de doelgroep 15 tot en met 17 jaar activiteiten gericht op meisjes georganiseerd moeten worden.

4.2 Centrale vraag

Hoe moet de opleiding Civiele Techniek zich positioneren om meer vrouwen aan te trekken en wat betekent dit voor de communicatie naar deze doelgroep?

De opleiding positioneert zich op dit moment als een brede opleiding, waarbij je wordt uitgedaagd om na te denken over jouw bijdrage aan de leefomgeving van de toekomst. Je bedenkt inventieve oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen. Je haalt voldoening uit het zien van je resultaat.

Uiteindelijk is alles om je heen civiel. (BSc plan Civiele Techniek, 2012)

Het brede aspect komt goed over bij de doelgroepen, toch hebben zij gedeeltelijk een ander beeld van de opleiding dan wat de opleiding werkelijk inhoudt. Ook de naamgeving vraagt om toelichting.

Uit het onderzoek komt vooral naar voren dat er meer activiteiten georganiseerd moeten worden om de vrouwelijke doelgroep van 15 tot en met 17 jaar te bereiken. Deze doelgroep heeft er behoefte aan om alles te visualiseren.

In het hoofdstuk aanbevelingen en implementatieplan is de 'Brand-positioning statement' weergegeven. In de 'Brand-positioning statement' is af te lezen hoe de opleiding Civiele Techniek zich moet positioneren om meer vrouwen aan te kunnen trekken. Hierin wordt tevens duidelijk waar de opleiding zich op moet richten om goed te communiceren naar de doelgroep. In de propositie wordt duidelijk hoe dit geuit kan worden per 'doelgroep'.

Hoofdstuk 5 Aanbevelingen en implementatieplan

5.1 Brand-positioning statement

Civiele Techniek is een opleiding binnen de TU Delft dat zich richt op jonge vrouwen (15 tot 17 jaar) die nog niet weten welke opleiding zij na de middelbare school willen gaan doen. Hieronder vallen de Concrete Bèta's, Carrière Bèta's en Mensgerichte Generalisten. Civiele Techniek benadrukt dat haar opleiding een open cultuur heeft en er een goede sfeer is tussen studenten en medewerkers. Er wordt benadrukt dat de opleiding breed en doelgericht is, een goede combinatie tussen theorie en praktijk heeft, maatschappelijke vraagstukken beantwoordt en internationaal perspectief biedt. Civiele Techniek wil met haar opleiding laten zien dat er een gedegen diploma behaald wordt, dat de opleiding moeilijk is maar bij volledige inzet prima te doen is. Civiele Techniek onderscheidt zich van concurrenten door de nadruk te leggen op hoogstaand onderwijs met duidelijke praktijk voorbeelden en het geven van antwoorden op maatschappelijke vraagstukken.

5.1.1 Propositie

Concrete Bèta's: creativiteit en techniek (grootschalige projecten en stages), concrete voorbeelden tijdens de lessen, ontwikkelen

Carrière Bèta's: hoge kans op de arbeidsmarkt (gedegen diploma), wereldse studie (civiele constructies en gebouwen over heel de wereld), technische innovatie (grootschalige projecten), erkenning

Mensgerichte Generalisten: mens en maatschappij (alles om je heen is civiel), maatschappelijke vraagstukken (mensen helpen en uitdagingen aanpakken), voldoening

In de 'Brand-positioning statement' is duidelijk gemaakt hoe de opleiding Civiele Techniek zich moet positioneren om meer vrouwen aan te kunnen trekken en wat dit betekent voor de communicatie naar deze doelgroep. In het volgende onderdeel volgen concrete aanbevelingen over de middelen en activiteiten die de opleiding kan inzetten om deze doelgroep op een goede manier te kunnen bereiken en de positionering te kunnen uiten.

5.1.2 Jaarlijkse Girlsday

Het is van groot belang om als opleiding deel te nemen aan de Girlsday die georganiseerd wordt door VHTO (Landelijk expertisebureau meisjes/vrouwen en bèta/techniek). Uit het onderzoek komt naar voren dat meisjes het belangrijk vinden om de sfeer te kunnen proeven van een opleiding. Tijdens Girlsday kunnen meisjes deelnemen aan de meest uiteenlopende excursies bij bedrijven en hogere onderwijsinstellingen en maken zij kennis met technische werkzaamheden in de dagelijkse beroepspraktijk. (VHTO, 2013)

Wanneer	Actie	Middel	Kosten
Maart en april	Organiseren Girlsday	D. van der Vlist (M&C)	20 uur
01 maart 2014	Aanmelden	Internet	Gratis
25 april 2014	Rondleiding met activiteit in één van de laboratoria (duur van 3 uur)	2 vrouwelijke studenten van de opleiding Civiele Techniek	€101,58 bruto (€16,93 bruto per persoon per uur)
25 april 2014	Lunch (2 broodjes, 1 krentenbol, 1 appel met melk of karnemelk)	Sodexo	*€49,50 bruto (€4,95 bruto per persoon)
Totaal			€151,08 bruto 20 uur arbeid M&C

*uitgaande van 10 meisjes

5.1.3 Girls hour

De doelgroepen hebben aangegeven dat ze het fijn vinden om met andere meisjes te praten tijdens hun oriëntatie naar een opleiding en dat ze het fijn vinden om de sfeer te proeven van de opleiding. Uit onderzoek blijkt dat mensen het zeer interessant vinden om te weten wat anderen wel of niet doen, dit heeft een sterke invloed op het gedrag en attitudes. Door een Girls hour kan er gedragsverandering plaatsvinden, de Girls Hour vindt plaats tussen de andere activiteiten en presentaties door zodat de meisjes niets hoeven te missen van het gewone programma. Tijdens dit uurtje bezoeken de meisjes drie verschillende locaties binnen de faculteit CiTG. In de eerste 20 minuten maken de meisjes kennis met allerlei proefjes die worden gedaan op het gebied van Civiele Techniek. In de tweede 20 minuten maken de meisjes kennis met de verschillende projecten die er gedaan zijn door de vrouwelijke studenten van de opleiding. Tijdens de laatste 20 minuten wordt er kennis gemaakt met de 'studiestof'. Op deze locatie liggen verschillende boeken en verslagen van de opleiding zodat de meisjes een goede indruk krijgen van welke vakken er worden gegeven, wat ze gaan leren en hoe dit wordt toegepast in de praktijk.

Wanneer	Actie	Middel	Kosten
Augustus en september	Organiseren Girls hour	D. van der Vlist (M&C)	20 uur per maand
18 en 21 oktober 2013	Reserveren waterlaboratorium en een collegezaal	Servicepunt	Gratis
18 en 21 oktober 2013	Drie vrouwelijke studentes regelen voor de Girls hour en voor de voorbereidingen	Geïnterviewde studentes benaderen via een persoonlijke mail	€101,58 bruto (€16,93 bruto per persoon per uur)
Totaal			€101,58 bruto 40 uur arbeid M&C

5.1.4 Civiele Techniek meisjes

Uit het onderzoek komt naar voren dat de BSc website van Civiele Techniek doorslaggevend was voor de keuze van de studenten voor deze opleiding. Aan de hand hiervan kan er een 'vrouwen community' gestart worden door de Civiele Techniek meisjes. De Civiele Techniek meisjes zal bestaan uit enthousiaste meisjes van de opleiding Civiele Techniek uit verschillende jaren. Er kan een website aangemaakt worden zoals bijvoorbeeld, www.civieletechniekmeisjes.nl. Op deze website kunnen de volgende onderdelen geplaatst worden:

- Wie zijn wij?
- Blogs (over leuke projecten, het studentenleven, studieverenigingen, interessante vakken binnen de opleiding etc.)
- Boeken (interessante boeken over het vakgebied)
- Filmpjes (Civiele Techniek gerelateerd)
- Schoolbezoeken (waar de Civiele Techniek meisjes geweest zijn, wat daar gedaan is)
- Foto's (van interessante Civiele Techniek projecten over heel de wereld)
- Foto's (van interessante plaatsen binnen de faculteit CiTG)
- Een link naar de Civiele Techniek Facebook pagina
- In de media
- Alumni (afgestudeerde Civiele Techniek studenten met hun verhaal)
- E-mail de Civiele Techniek meisjes (voor vragen etc.)
- Posters (de posters van de Civiele Techniek meisjes kunnen gratis verzonden worden naar verschillende middelbare scholen, en ook op de site besteld worden)

Wanneer	Actie	Middel	Kosten
Juni 2013	Benaderen Civiele Techniek meisjes (vier studentes Civiele Techniek)	D. van der Vlist (M&C)	20 uur in de maand juni
Juli 2013	Opstarten website	G. Willems (content manager faculteit CiTG)	40 uur in de maand juli
Juli 2013 tot -	Beheren website	1 Civiele Techniek meisje (4 uur per week)	€304,74 bruto per maand (€16,93 bruto per uur)
Juli 2013 tot -	Teksten schrijven	3 Civiele Techniek meisjes (4 uur per persoon, per week)	€914,22 bruto per maand (€16,93 bruto per persoon per uur)

Juli 2013 tot -	Ondersteuning website	G. Willems (content manager faculteit CiTG)	9 uur per maand
Juni 2013 tot -	Ondersteuning Civiele Techniek meisjes	D. van der Vlist (M&C)	9 uur per maand
Totale kosten per maand			€ 1218,96 bruto per maand 9 uur arbeid M&C 9 uur arbeid content manager Eenmalig 20 uur arbeid M&C Eenmalig 40 uur arbeid content manager

5.1.5 Schoolbezoeken

Er wordt uit het onderzoek duidelijk dat scholieren een ander beeld van de opleiding hebben dan wat de opleiding daadwerkelijk inhoudt. Door langs te gaan bij de middelbare scholen kan er al een stap gezet worden om dit beeld positief te beïnvloeden. De Civiele Techniek meisjes zullen andere enthousiaste meisjes van de opleiding benaderen om naar hun oude middelbare school te gaan. Op deze middelbare scholen zullen zij in de klassen 4 t/m 6 VWO een presentatie houden over de opleiding, maar er wordt niet alleen een presentatie gedaan. De meisjes die de schoolbezoeken zullen houden, zullen hier ook een proefje doen of een voorbeeld van een project laten zien (er zal iets tastbaars worden meegenomen). Tijdens de schoolbezoeken kan er bijvoorbeeld een Civiele Techniek quiz gedaan worden. In deze quiz zullen alle aspecten en deelgebieden van Civiele Techniek op een speelse wijze aan bod komen met leuke en interessante voorbeelden.

Wanneer	Actie	Middel	Kosten
Januari t/m eind juni September t/m december	Benaderen meisjes van de opleiding Civiele Techniek	Civiele Techniek meisjes	€67,72 bruto per maand (€16,93 bruto per persoon per uur)
Juni	Ontwikkelen quiz	D. van der Vlist (M&C)	40 uur in de maand juni
-	Bezoek aan oude school	Studente Civiele Techniek	€33,86 bruto per keer
Totaal			€67,72 bruto per maand €33,86 bruto per keer 40 uur arbeid M&C

5.1.6 High Tech High Tea

Door de doelgroepen wordt aangegeven dat zij graag de sfeer willen proeven van een opleiding tijdens hun oriëntatie en graag met andere meisjes willen praten over hun keuze voor een opleiding. En volgens Adarves-Yorno is samenwerking een bijzonder effectieve manier om gedragsverandering te laten plaatsvinden. Door samenwerking richten de activiteiten van groepsleden zich op hetzelfde doel. Daarom de High Tech High Tea, onder het genot van thee, bonbons, cake, broodjes en gebak wordt er uitgelegd waarom de opleiding Civiele Techniek zo leuk is en wat je er later mee kan. Een dag gevuld met presentaties, workshops en speeddate sessies met de Civiele Techniek studentes. De High Tech High Tea is voor alle meisjes uit 4, 5 en 6 VWO zo kunnen ze kijken of deze technische studie echt iets voor hen is. Sprekers op deze dag zullen bachelors maar ook alumni van de opleiding Civiele Techniek zijn. Er zullen vrouwen uit het bedrijfsleven langskomen, zij zullen laten zien hoe breed de opleiding is en op een aanprekende manier vertellen over hun carrière.

Wanneer	Actie	Middel	Kosten
December 2013 t/m februari 2014	Organisatie High Tech High Tea	D. van der Vlist (M&C)	20 uur per maand
14 februari 2014	High Tea	Sodexo	*€368,75 (Sodexo, 2012) (€14,75 per persoon)
14 februari	Speeddate sessies en workshop	10 studentes Civiele Techniek (3 uur High Tech High Tea, 1 uur voorbereiding)	€677,20 bruto (€16,93 bruto per persoon per uur)
14 februari	Presentatie	2 alumni	Gratis
Totaal			€1045,95 bruto 60 uur arbeid M&C

*Uitgaande van 25 meisjes

Van te voren kunnen de scholieren zich aanmelden via de website en via de Civiele Techniek Facebook pagina. Ook zal de High Tech High Tea gepromoot worden tijdens de schoolbezoeken aan de middelbare scholen.

6 Literatuurlijst

- Asser, J. (januari 2013). Fact pages; vrouwen op de TU Delft in cijfers. *ExtraCT*, 15.4, 32-33
- Adarves-Yorno, I., Postmes, T. en Haslam, S.A. (2007) 'Creative innovation or crazy irrelevance? The contribution of group norms and social identity to creative behavior', *Journal Of Experimental Social Psychology* 43: 410-416.
- Billiet, J. Waeye, H. (2005). *Een samenleving onderzocht: Methoden van sociaal-wetenschappelijk onderzoek*. Antwerpen, De Boeck.
- Bliuc, A.M., McGarty, C., Reynolds, K. en Muntele, D. (2007) 'Opinion-based group membership as a predictor of commitment to political action', *European Journal Of Social Psychology* 37: 19-32
- Boots, B (2011) *BètaMentality 2011-2016: Jongeren boeien voor Bèta en Techniek*. Plv directeur Platvorm Bèta Techniek.
- Boots, B (2007) *Wat wil jij? Vernieuwende perspectieven op instromen in techniekonderwijs*. Den Haag, Platvorm Bèta Techniek.
- Carey, K.B., Scott-Sheldon, L.A.J., Carey, M.P. en DeMartini, K.S. (2007) 'Individual-level interventions to reduce college student drinking: A meta-analytic review', *Addictive Behaviors* 32: 2469-2494
- DEWIS (2013) *Gender diversity in de wetenschap*. Geraadpleegd op: 07-02-13 via: <https://intranet.tudelft.nl/op-de-campus/personneelsorganisaties/dewis/diversiteit>
- Harinck, F (2010) *Basisprincipes praktijkonderzoek*. Apeldoorn, Garant-uitgevers n.v.
- Kapferer, J-N (2012) *The new strategic brand management: advanced insights & strategic thinking*. Great Britain, Kogan Page Limited.
- Janssen, D. (2007) *Zakelijke communicatie Deel 2*. Groningen, Wolters-Noordhoff.
- Leest, B. Sijbers, R. (2011) *Technische Universiteit Delft volgens de WO-instroommonitor*. IOWO
- Lewin, K. (1947) 'Group decision and social change', p. 330-344 in T.M. Newcomb en E.L. Harley (red.) *Readings in social psychology*, New York: Holt, Rinehart en Winston.
- LR (2013) *Internationale vrouwendag LR*. Geraadpleegd op 07-02-13 via: <http://www.lr.tudelft.nl/?id=29733&L=0>
- Managementinformatie O&S TU Delft (2013) *Populatie naar geslacht*. Geraadpleegd op 07-02-13 via: https://intranet.tudelft.nl/fileadmin/UD/MenC/Support/Internet/TU_Website/TU_Delft_Medewerkers/Specifieke_ingangen/Managementinformatie02/Dashboards/D2._Dashboard_populatie_naar_geslacht_2012_Excel_97_.xls

- Reave De, P. (1998). *Het verpleegkundig wetenschappelijk onderzoek praktisch bekeken*. Diegem, Kluwer.
- Riezebos, R. Grinten Van Der, J. (2011). *Positioneren. Stappenplan voor een scherpe positionering*. Amsterdam, Boom Lemma.
- Riezebos, R. Grinten Van Der, J. (28 april 2009) De 10 regels van positioneren. *Marketingtribune*, 8, 24-25.
- Ravis, A. en Sheeran, P. (2003) 'Descriptive norms as an additional predictor in the theory of planned behavior: A meta-analysis', *Current Psychology* 22: 218-233
- Rommes, E. Gorp van, B. Delwel, M. Emons, P. (2010) *Nut, Noodzaak of Nerds? Veranderende beelden over bètatechniek in de Nederlandse media en samenleving tussen 1989 – 2009*. Den Haag, Platvorm Bèta Techniek.
- Saunders, M. Lewis, P. Thornhill, A. (2007). *Methoden en technieken van onderzoek*. Amsterdam, Pearson education.
- Sodexo (2012) *Foodbook 2012-2013 Technische Universiteit Delft. Team Sodexo Education*.
- Tiemeijer, W.L., Thomas, C.A. en Prast, H.M. (2009) *De menselijke beslisser, over de psychologie van keuze en gedrag*. Amsterdam, WRR.
- TU Delft (2013) *Geschiedenis van de universiteit*. Geraadpleegd op 07-02-2013 via: <http://www.tudelft.nl/over-tu-delft/geschiedenis/>
- TU Delft (2013) *Over de TU Delft*. Geraadpleegd op 07-02-2013 via: <http://www.tudelft.nl/over-tu-delft/>
- TU/e (2012) *TUe trekt meer meisjes met techniek 'light'*. Geraadpleegd op 01-05-13 via: <http://www.tue.nl/universiteit/faculteiten/faculteit-electrical-engineering/nieuws/tue-trekt-meer-meisjes-met-techniek-light/>
- Universiteit Leiden (2013) *Natuurkunde 2013 (speciaal gericht op meisjes)*. Geraadpleegd op 02-05-2013 via: <http://www.iclon.leidenuniv.nl/vwo-wo/lapp-top/programmas/natuurkunde2.html>
- Universiteit Leiden (2013) *'Wiskundemeisjes' krijgen Mr. K.J. Cathprijs*. Geraadpleegd op 02-05-2013 via: <http://www.nieuws.leidenuniv.nl/nieuwsarchief/wiskundemeisjes-krijgen-mr-kj-cathprijs.html>
- UT (2013) *Universiteit Twente verwelkomt meiden tijdens landelijke Girlsday*. Geraadpleegd op 01-05-13 via: http://www.utwente.nl/archief/2013/04/universiteit_twente_verwelkomt_meiden_tijdens_landelijke_girlsday.doc/
- VHTO (2013) *Girlsday*. Geraadpleegd op 02-05-2013 via: <http://www.vhto.nl/nieuws/publicaties/publicaties-vhto/girlsday.html>

7 Bijlage

7.1 Transcriptie interviews

Interview huidige vrouwelijke studenten uit het eerste jaar van de opleiding Civiele Techniek aan de TU Delft

Naam: Juliette Eulderink

Vooropleiding: International Baccalaureate

1. Wanneer wist je dat je Civiele Techniek wilde gaan studeren?

Het was vorig jaar, toen zat ik in de zesde en toen ben ik naar een open dag geweest van de TU Delft, eerst al in het voorjaar maar toen had ik naar meerdere studies gekeken en toen vond ik het allemaal wel oké maar ik werd er niet heel enthousiast van. Toen ben ik in april weer geweest en toen was er een jongen die in zijn master zat en die was een jaar naar het buitenland geweest en die had een heel verhaal over wat hij daar allemaal had gedaan en dat vond ik heel leuk wat hij daar allemaal heeft kunnen doen. Dus vooral het buitenland aspect sprak mij toen heel erg aan. En toen heb ik besloten om Civiele Techniek te gaan studeren.

2. Welk beeld had je van de opleiding Civiele Techniek voordat je aan de studie begon?

(qua sfeer, onderlinge omgang, cultuur)

Ja, ik dacht dat het heel veel met projecten zou zijn, dat je heel veel dingen zelf moest gaan ontwerpen. Het eerste jaar dat ik tot nu toe heb gedaan is dat best wel tegengevallen, maar dat snap ik op zich ook wel want je moet natuurlijk een basis hebben. Maar dat beeld kreeg ik wel dat je gewoon heel veel zelf mocht gaan nadenken en nieuwe dingen ging ontwerpen.

Oke, je dacht dus eigenlijk dat het best wel praktisch was voordat je aan de opleiding begon? Ja klopt.

3. Welk beeld heb je op dit moment van de opleiding Civiele Techniek?

Ja, ik zie toch wel dat de technische basis er wel echt moet zitten voordat je aan dat soort dingen kan beginnen, wat uiteindelijk ook wel logisch is. Maar ja, ik vind het moeilijk om nu in het eerste jaar echt nog heel enthousiast over Civiele Techniek te doen moet ik eerlijk zeggen, omdat het gewoon heel veel standaard vakken zijn. Constructie Mechanica en alle wiskunde vakken enzo. Daar moet je gewoon even doorheen bijten, maar ik hoop dat het in de volgende paar jaar wel wat meer zelfstandig wordt. Dat je gewoon zelf wat creatiever ermee om kan gaan. **Is het je tegengevallen, bedoel je dat of valt dat ook wel weer mee?** Ja, tegenvallen is wel een groot woord maar het is wel echt anders. **Dus, anders dan dat je**

verwacht had? Ja. Maar, komt dit dan door de voorlichting die er gegeven is zoals de jongen bijvoorbeeld die vertelde over de opleiding?

Ja, ik denk dat het een beetje was dat je het op een open dag vaak heel erg hebt over wat je later kan gaan doen, dat spreekt mij ook nog steeds heel erg aan maar ze hebben het niet heel duidelijk over de vakken, ja ze vertellen wel van, deze vakken heb je het eerste jaar deze vakken heb je het tweede jaar maar ze gaan daar niet heel diep op in. Dus dat is dan echt iets wat ik nog niet wist. **Oké, dus je zou tijdens de open dagen meer willen weten over de vakken en niet alleen over wat je later kan doen?** Ja precies.

4. Welke associaties roept de opleiding Civiele Techniek bij je op?

Nu? **Ja, als je nu bijvoorbeeld denkt, Civiele Techniek, wat komt er dan bij mij op.** Oké, bruggen, beton, al die cliché dingen natuurlijk en toch ook wel heel breed vind ik het eigenlijk en dat is op zich wel leuk want ik wist bijvoorbeeld echt niet wat ik later wilde worden en daarom is Civiele Techniek juist wel handig omdat je gewoon nog wel heel veel kanten op kan. Verder ook wel vrij toegepast vind ik het. Het is wel zeg maar, dat het de hele tijd over Civiele constructies gaat.

5. Dragen deze associaties positief of negatief bij aan de waardering voor de opleiding?

Een beetje neutraal denk ik. Ik ben nog gewoon een beetje aan het afwachten hoe het echt is. Want je hoort altijd dat je niet echt in het eerste jaar kan zien hoe de hele studie er echt uit ziet. **Oké, maar goed, het brede waar je het over hebt is wel positief toch?** Ja, dat vind ik wel echt heel leuk. **En het toegepaste, is dat voor jou positief of negatief?** Ja, ik vind soms een beetje, dat je gelimiteerd wordt daardoor en dat vind ik dan weer jammer. Ja het klinkt heel gek maar wat ze bijvoorbeeld bij Werktuigbouw doen vind ik ook wel heel leuk en het zou best wel leuk zijn als die twee studies iets meer overlap hadden qua projecten enzo. **Oké, maar je bent wel van plan hier te blijven of denk je misschien een switch te gaan maken naar Werktuigbouw?** Ik wil zeker mijn Bachelor hier afmaken maar misschien in mijn Master ga ik schakelen maar dat weet ik nog niet.

Voorlichting

6. Welke voorlichtingsmiddelen/activiteiten heb je gebruikt om je te oriënteren m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

Ik heb twee keer een open dag gedaan. Verder heb ik de TU Delft brochure met alle opleidingen een paar keer doorgelezen. Verder heb ik ook een neef die net was afgestudeerd, toen ik mijn studiekeuze aan het maken was en hij had toen ook een afstudeer

praatje, daar ben ik toen ook heen geweest. En dat sprak mij ook wel heel erg aan. Ja en verder was er nog een soort van, ik weet niet meer hoe het heette, maar het was iets voor meisjes. **Een Girlsnight?** Ja, maar het was alleen van de TU. Dat ze in de aula allemaal presentaties hadden enzo. Daar hadden ze verschillende studies en eentje was dan Civiele Techniek. En zij had dan ook best wel leuke dingen gedaan, vooral in het buitenland enzo en dat sprak mij wel aan.

7. Welke voorlichtingsmiddelen/activiteiten waren doorslaggevend voor je keuze voor Civiele Techniek? Waarom?

Ik denk de tweede open dag wel. **Waarom was die doorslaggevend voor je keuze?** Door die jongen die echt enthousiast over het buitenland vertelde. Hij vond het allemaal zo leuk en hij had allemaal foto's enzo en ik zag het ook helemaal voor me. Ik was ook bij Bouwkunde gaan kijken en daar was een hele saaie meneer die een verhaal vertelde en ik kon het gewoon amper volgen en heel die zaal zat vol en ik dacht echt van oke, dit gaat het niet worden. Maar hier hadden ze ook een professor, ik weet niet meer wie het was. Ohja het was professor Sanders en die had gewoon hele grappige voorbeelden er doorheen en een leuk verhaal en heel enthousiast enzo en dat vond ik dan ook wel leuk. **Dus het helpt wel als er een hele enthousiaste spreker is, je wordt daardoor geïnspireerd?** Ja zeker.

8. Wat vond je van het aanbod en de inhoud van de voorlichting m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

Ja, dat praatje was misschien wel vrij kort. Ze probeerde echt in een hele korte tijd je enthousiast te maken. Ja, ze gaven niet echt heel veel inhoud over de studie zelf. Daar gingen ze heel snel overheen van, dit is wat je in het eerste jaar doet, dit is wat je in het tweede jaar doet. Maar wat ik zelf misschien achteraf ook had moeten doen is een meeloop dag ofzo. Maar dat heb ik dan niet gedaan, dat is dan mijn eigen schuld. **Oké, maar het aanbod vind je dat genoeg, wat wij qua voorlichting hebben? Bijv. de website, brochure, open dagen, meeloop dagen, dat soort dingen?** Ja dat vind ik wel genoeg.

9. Miste je iets aan voorlichtingsmiddelen/activiteiten waarover je had willen beschikken voor het maken van je keuze m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

Ja, misschien het feit dat alle andere studies hier vooral in het eerste jaar best wel hetzelfde zijn, heb ik het idee, zeg maar die basis vakken die je moet hebben. Misschien hadden ze iets duidelijker moeten zijn over wat nou precies de verschillen zijn tussen alle studies die zo dicht op elkaar zitten dus, Maritiem, Werktuigbouw, Civiel en L&R. Vooral in het eerste jaar heb ik het gevoel dat je best wel dezelfde vakken doet. Dat ze iets duidelijker maken wat nou

precies het verschil is. Ik weet dat ik best wel zat te twijfelen en dat ik meer op mijn gevoel afging. Maar ik wist niet echt wat het verschil was toen ik mijn keuze maakte. **Oké, en hoe zouden ze dat bijvoorbeeld in de voorlichting of in activiteiten beter kunnen laten zien, zodat je wel meer het verschil kan zien?** Ja, ook al is het al een tabelletje ofzo dat ze maken en dat dan in die brochure erbij zit. Ja, ook al zijn het alleen de vakken, welke hetzelfde zijn of welke anders zijn. Maar ook gewoon wat je er later mee kan doen. In welke richting kan je uit met deze studie. **Oké, verder geen activiteiten? Bijvoorbeeld een excursie, zou dat helpen bij het maken van je keuze? Of zou je daar niet aan mee doen?** Ja, het hangt er wel vanaf wat voor excursie het zou zijn denk ik. Want ja, ik persoonlijk vind sommige delen van de studie heel interessant maar sommige delen vind ik gewoon echt totaal niet interessant. Het zou er echt heel erg vanaf hangen wat het dan zou zijn. Maar het zou op zich wel kunnen helpen denk ik. Je leert dan misschien ook al wat mensen kennen enzo. **En welke delen vind je dan bijvoorbeeld wel interessant?** Ja op het moment vind ik bijvoorbeeld, als ik bij Constructief Ontwerpen bijvoorbeeld boothuizen moet gaan maken vind ik dat totaal niet interessant. Maar bijvoorbeeld Dynamica vind ik wel interessant en heel leuk. Gewoon dat je in 1 keer snapt waarom dingen bewegen zoals ze bewegen en ook bij Constructie over vervormingen dat soort dingen wist ik nooit. Je ziet het wel gebeuren maar je denkt er nooit echt over na. En dat vind ik dan wel weer leuk. Maar ook bruggen vind ik wel weer mooi en viaducten enzo maar bijvoorbeeld sluizen ja dat vind ik niks. Maar dat is echt heel persoonlijk, dat maakt het ook wel weer moeilijk. **Denk je dat meer vrouwen dat hebben, dat ze deze delen van de Civiele Techniek wel leuk vinden en andere delen niet? Of denk je dat dat heel verschillend is?** Nou toen we Integraal Ontwerpen hadden, vonden ze juist dat tekenen heel erg leuk maar ik ben gewoon niet zo goed in tekenen. Dus dat vak vind ik best wel lastig. Maar ik zag wel in de groep dat de jongens het waren die het echt vervelend vonden. De meisjes vonden het juist heel leuk.

10. Wat herinner je aan de open dagen? (wat vond je interessant)

Ja echt dat buitenland aspect. Ik zou het ook echt wel goed vinden als ze de mogelijkheden dan al zouden uitleggen. Dat je hierheen kunt en daarheen kunt. Ik heb ook het idee dat heel veel mensen hier op de TU het heel leuk vinden dat ze in hun minor al naar het buitenland kunnen. Dat kan je gewoon niet meer heel veel studies. Dat is wel echt heel leuk. **Oké, en herinner je ook nog meer aan de open dagen of is alleen het praatje je echt bijgebleven?** Ja, dat professor Sanders echt heel grappig was. Ik weet nog wel dat hij een voorbeeld had met hoe wc papier opgehangen wordt enzo. Dat vond ik wel heel leuk. Verder heb ik ook wel met wat studenten gepraat, die dan op die dag meewerken zeg maar. Maar dat was niet echt

doorslaggevend. **Vond je het wel fijn dat de studenten er waren om vragen te kunnen stellen?** Ja, ik denk dat het zeker wel een meerwaarde had, maar het zal je misschien wel wat meer duidelijk maken. Maar het is niet zo dat als je met hun praat je het in 1 keer weet. **Wat heb je met deze student besproken? Was het meer algemeen over de studie of specifiek over iets?** Ja, ik heb vooral gevraagd over de vakken omdat ik dat dus miste in de presentatie. Toen gingen ze dus weer de vakken opnoemen en wat dan moeilijk was en niet moeilijk was enzo. Maar dat verschilt natuurlijk per persoon wat moeilijk is.

11. Wat herinner je aan de meeloopdagen? (wat vond je interessant)

Geen meeloopdag gedaan.

Concurrentie

12. Heb je andere universiteiten bezocht die de opleiding Civiele Techniek aanbieden? Zo ja, welke?

Nee, ik heb geen andere universiteiten bezocht die de opleiding Civiele Techniek ook aanbieden. **Wel andere universiteiten die andere opleidingen aanbieden?** Ja, ik ben naar Utrecht geweest. Het is wel zo dat ik echt niet wist welke richting ik op wilde. En ik ben ook nog naar Rotterdam geweest.

13. Wat waren je redenen om niet te kiezen voor deze universiteiten?

Ja de studie Biologie leek mij wel interessant maar dat je dan uiteindelijk in een of ander lab zit de rest van je leven dat sprak me niet zo aan. En ik denk dat het uiteindelijk ook wel hier werd omdat bij al de universiteiten hadden ze het wel over de studie enzo maar je moest gewoon best wel geluk hebben om daar echt een leuke baan uit te krijgen en hier deden ze het lijken alsof het gewoon vrij makkelijk was om een baan te krijgen en dat je als je een beetje je best deed en een beetje enthousiast was ook wel een leuke baan kon krijgen. **Dus je bedoelt dat wij ons focussen op de toekomst en dat spreek je wel aan?** Ja dat klopt.

14. Heb je een andere faculteit overwogen binnen de TU Delft?

Ja ik ben ook op EWI wezen kijken voor Technische Wiskunde, want ik vond wiskunde altijd heel leuk. Maar dat vond ik toch iets te theoretisch. En ik heb naar Werktuigbouw gekeken bij 3ME maar toen was ik dus een beetje aan het overwegen, wil ik machinetjes gaan maken of wil ik bruggen gaan bouwen. Dat was een soort van hoe ik het had gesimplificeerd. En ik heb bij Bouwkunde gekeken maar dat was gelijk al klaar voor mij omdat het gewoon zo niet boeiend was die presentatie en je kon hem amper verstaan er waren zoveel mensen.

15. Wat was de reden om niet te kiezen voor deze faculteit(en)?

Bij Bouwkunde was het echt de presentatie. En bij Technische Wiskunde konden ze wel heel goed uitleggen hoe de studie was zeg maar en daarom heb ik daar ook niet voor gekozen omdat ik ook echt snapte dat het hem waarschijnlijk niet ging worden. En bij Werktuigbouw en Civiel heb ik wel heel lang zitten twijfelen. **En uiteindelijk heb je niet voor Werktuigbouw gekozen omdat?** Ja, het is niet echt een hele duidelijke reden zeg maar, ik denk dat ik het daar ook wel prima had gevonden uiteindelijk. Maar mijn familie zei dat het toch wel meer een mannenwereld is dan Civiele Techniek. Ja en dat je dan in de toekomst ook echt alleen maar tussen de mannen zit terwijl ik wel echt het idee heb dat in de Civiele Techniek wel juist meer vrouwen komen. **Was dat echt doorslaggevend dat je familie dit zei?** Ik denk dat dat misschien wel doorslaggevend was maar niet heel erg van BAM maar gewoon ja dat zou wel kunnen inderdaad.

16. Heb je getwijfeld tussen andere opleidingen? Zo ja, welke?

In Utrecht heb ik gekeken naar Biologie en naar de opleiding Natuur en Innovatie. Hier op de TU Delft heb ik wel echt meerdere opleidingen bekeken. In Rotterdam heb ik gekeken naar de opleiding Economie. Ik ben ook nog naar Technische Aardwetenschappen geweest maar ik vond aardrijkskunde nooit zo heel leuk. Dus het is uiteindelijk Civiele Techniek geworden. Maar het is niet zo dat ik het extreem leuker vond ofzo.

17. Wat waren je redenen om niet te kiezen voor deze opleidingen?

Technische Aardwetenschappen heb ik niet gekozen omdat ik aardrijkskunde nooit zo heel leuk vond. Bij Technische Wiskunde konden ze wel heel goed uitleggen hoe de studie was zeg maar en daarom heb ik daar ook niet voor gekozen omdat ik ook echt snapte dat het hem waarschijnlijk niet ging worden. Dat vond ik toch iets te theoretisch. Biologie leek mij wel interessant maar dat je dan uiteindelijk in een of ander lab zit de rest van je leven dat sprak me niet zo aan. Waarom ik niet voor Werktuigbouw heb gekozen is niet echt een hele duidelijke reden zeg maar, ik denk dat ik het daar ook wel prima had gevonden uiteindelijk. Maar mijn familie zei dat het toch wel meer een mannenwereld is dan Civiele Techniek. Ja en dat je dan in de toekomst ook echt alleen maar tussen de mannen zit terwijl ik wel echt het idee heb dat in de Civiele Techniek wel juist meer vrouwen komen.

18. Wat is je motivatie voor je keuze voor de opleiding Civiele Techniek?

(hoge kans op de arbeidsmarkt, goed salaris, passie nastreven)

Ja, zeker de hoge kans op de arbeidsmarkt enzo. Dat is altijd heel fijn om te weten. Toch ook weer dat buitenland aspect, ik wil gewoon heel graag later en de rest van mijn leven in het buitenland gaan werken. En ik denk met zo'n opleiding kun je het overal wel toepassen zeg

maar. Ze hebben overal wel een Civiele Techneut nodig. Ja, vooral de toekomst inderdaad, ik weet niet eens als ik had geweten hoe de opleiding er precies uitzag of ik dat nou heel erg leuk had gevonden maar het feit dat wat je ermee kan dat vind ik gewoon wel echt heel leuk.

19. Wat waren je beweegredenen om te kiezen voor de opleiding Civiele Techniek aan de TU Delft?

(korte reistijd, aantrekkelijke aansluitende masteropleidingen, goede kwaliteit onderwijs, goede naam opleiding, interessantere beroepsmogelijkheden etc.)

Ik denk dat het echt was omdat ik Delft gewoon een hele leuke stad vind. Dat heb ik altijd al gevonden. Vroeger toen neven en nichten van mij hier studeerden ben ik ook langs geweest. Dus dacht lag het ook echt aan en dat het dichtbij mijn ouders is dat heeft ook echt wel een rol gespeeld. Maar ook omdat de TU Delft een goede naam heeft en dat het gewoon bekend is wereldwijd.

20. Wat vind je van de opleiding Civiele Techniek? Wat vind je aantrekkelijk? Wat vind je niet aantrekkelijk?

Ik vind dat je best wel weinig vrijheid hebt tenminste op dit moment, ik spreek natuurlijk nu alleen voor de eerstejaars maar dit vind ik minder aantrekkelijk. Maar ik vind de wiskunde vakken hoe deze gegeven worden, het is zeg maar in een klaslokaal situatie, dat vind ik heel fijn want dan kun je ook persoonlijk vragen stellen. Bijvoorbeeld Lineair en Analyse wordt allemaal gegeven in klasjes van dertig ofzo, dat vind ik wel heel fijn. Het feit dat het allemaal op elkaar aansluit vind ik heel fijn, dat als je de eerste periode het snapt dat dat dan aansluit op de tweede periode. Maar dan is het ook wel weer zo dat als je een vak niet haalt en het daarna erop doorgaat dat je dan een beetje een probleem hebt.

Cultuur

21. Kan je de cultuur binnen de opleiding Civiele Techniek beschrijven? En wat vind je daarvan?

(omgang docenten, toegankelijkheid studieadviseurs, mentorschap, samenwerking in groepjes)

Aan het begin van het jaar werden we in projectgroepen ingedeeld en ik vind het wel jammer dat ik het hele jaar maar 1 projectgroep heb gehad. Ik had het wel fijn gevonden als dit per periode zou switchen. Ik vind de toegankelijkheid naar studieadviseurs prima, iedereen weet dat ze er zijn. Ik vind wel dat er veel mensen ervan uitgaan dat ze daar veel dingen kunnen regelen. Dat is gewoon een persoonlijke irritatie van mij dat ze soms iets te makkelijk zijn in mensen uitstel geven van bijvoorbeeld BSA. Ik heb zelf bijvoorbeeld geen dyslectici of iets

anders wat mij zou kunnen tegenhouden om mijn BSA te halen, maar er zijn ook mensen waarvan ik denk je zou het prima kunnen halen als je er hard voor zou werken. Dan gaan ze met een of ander excuus naar de studieadviseur en meestal krijgen ze het dan voor elkaar. Ik ben persoonlijk pas 1 keer geweest om wat advies te vragen over een vak, dus ik ken ze niet echt maar misschien zijn ze iets te makkelijk. Het eerstejaars weekend was goed, zo leer je mensen kennen maar daarna zijn er niet meer mogelijkheden geweest om elkaar nog meer te leren kennen. **Is de cultuur bij jullie formeel of heel open of juist gesloten?** Ik denk dat je het een beetje zelf in de hand hebt bij ons, ik herken ook wel bijna iedereen, misschien niet bij naam maar ik weet wel dat ik iemand bijvoorbeeld een paar keer heb gezien. Ik denk als jij elke dag naar college gaat en gewoon je best doet kun je best wel veel vrienden maken binnen de studie. Maar als je niet naar college gaat en als je gaat er gaat zitten en niets zegt dan kun je je ook heel goed afsluiten van de rest. **En qua omgang met de docenten hoe is dat?** Het blijft wel echt formeel maar ik denk dat als ik problemen heb dat zeker tegen ze zou kunnen zeggen. Ze staan ook wel echt open om je te helpen en dat is wel echt fijn. Als je een docent mailt heb je vaak binnen een dag of twee wel antwoord. Dat is heel fijn. Ik vind wel dat er vrij slecht wordt gereageerd op als er dingen worden gezegd over docenten dat ze minder goed zijn ofzo. Als dat bij het studiebestuur wordt gezegd doen ze er vaak niet zo heel veel mee. De mevrouw die Vloeistofmechanica geeft doet het al een paar jaar en elk jaar wordt er weer gezegd dat ze het gewoon echt niet kan. Er zitten daar zoveel ouderejaars die het nog steeds niet hebben gehaald en naar mijn idee ligt het echt aan haar. **Oke, maar vind je de cultuur open of gesloten of anders?** In het algemeen vind ik het wel open.

22. Kan je de cultuur binnen de TU Delft beschrijven? En wat vind je daarvan?

Ik denk dat er best wel veel samenhang in zit. Dat vind ik wel goed, wat ik vooral heel erg goed vind, en wat in andere steden niet zo is, is dat de tentamens allemaal tegelijk zijn. En dat dan ook echt de hele stad aan het leren is. Dat is wel fijn want dan heb je geen afleiding en dan ga je zelf ook aan de slag. Je leert ook andere studenten kennen van andere studies want die zitten dan ook in de Universiteit Bibliotheek.

23. Is er een verschil tussen de cultuur binnen de opleiding en de cultuur van de organisatie? Zo ja, waarom en op welke aspecten?

Dat vind ik niet, ik vind dat het best wel goed op elkaar aansluit. Je hebt bijvoorbeeld Oras die heel veel regelen binnen de TU voor studenten. Ze staan ook regelmatig op de faculteit met vragenlijst om dingen te verbeteren enzo. Dan heb je ook wel een beetje het gevoel dat

je ook invloed hebt op wat er verder gebeurt enzo. Verder kom ik eigenlijk bijna nooit op andere faculteiten.

Populatie man/vrouw

24. Wat vind je van het aantal vrouwen binnen de opleiding? Heb je een idee van het percentage mannen/vrouwen?

Ik hoor dat het zo'n 25% is maar ik moet zeggen dat het me niet echt opvalt. Ik denk niet van: wow, er zitten hier echt weinig meisjes in de zaal. Het is wel zo dat je binnen een projectgroep denk van oke, twee derde is man en een derde is vrouw maar dat is niet heel storend.

25. Wat vind je van het feit dat de vrouwen binnen de opleiding ondervertegenwoordigd zijn? Merk je er iets van? Merk je er niets van?

Ik heb het eigenlijk niet zo door. Het is dat je het percentage hoort en denk dat is wel echt weinig. **Je hebt bijvoorbeeld wel deze opleiding gekozen omdat je familie zeiden dat dit niet echt een mannencultuur is, dus je hebt hiervoor gekozen omdat je dacht dat hier meer vrouwen zouden zijn dan bij Werktuigbouw.** Ja, maar dat ging meer om de toekomst, dat als je later gaat werken, want dan zou ik mij denk ik wel storen aan het feit dat ik de enige vrouw ben. Maar ik denk dat het binnen de studie niet zoveel uitmaakt omdat je gewoon zelfstandig bezig bent uiteindelijk.

26. Is het aantal vrouwen binnen de studie voor jou belangrijk? Waarom wel? Waarom niet?

Het aantal vrouwen is voor mij niet belangrijk binnen de studie. Ja omdat je zelfstandig bezig bent, je bent aan het studeren dus dan maakt het ook niet uit of er een meisje of een jongen naast je zit. En meestal vind ik ook dat jongens veel meer open staan voor als je hulp nodig hebt of je hebt vragen. Daar staan zij dan wat meer open voor. Ik heb juist het gevoel dat meisjes meer op zichzelf zijn.

27. Merk je tijdens colleges verschil tussen mannen en vrouwen?

(m.b.t. bepaalde theorieën over het vak of de lesstof, inzicht in de techniek etc.)

De colleges worden heel erg gegeven in de vorm van dat je zelf het tempo moet bijhouden. Ik heb ook het gevoel dat over het algemeen mannen minder meeschrijven dan vrouwen. In die zin gaan ze er vanuit dat je aan het luisteren bent en dat je niet alles hoeft op te schrijven maar in je op neemt. Je ziet de vrouwen altijd meeschrijven. Maar het is dan best wel moeilijk om het bij te houden. De jongens vinden het allemaal wel prima want die schrijven toch niks op. Ik denk dat mannen over het algemeen er minder hard voor werken. Dat is

misschien bij hun een soort van cultuur geworden ofzo. Ik denk niet dat je kan zeggen dat mannen slimmer zijn, dus die nemen het wel in zich op dus die hoeven niks op te schrijven. Want ik heb het idee als het op tentamens aankomt de mensen die meeschrijven en alles genoteerd hebben waarschijnlijk betere cijfers halen.

28. Merk je na colleges verschil tussen mannen en vrouwen?

(m.b.t. studieresultaten, planning, nevenactiviteiten, mate van inzet etc.)

Omdat er zoveel mannen zijn, zullen de mannen wel betere cijfers halen, denk ik. Maar als je naar percentages zou kijken denk ik dat vrouwen betere cijfers halen. Omdat er zoveel zijn heb je er natuurlijk ook een aantal tussen die gewoon niks hoeven te doen en gewoon hele goede cijfers halen. Maar er zijn ook heel veel jongens alles of net halen of amper iets halen. Die vinden dat dan prima, ik heb het gevoel dat zij veel sneller denken dat het oke is. Ik denk dat meisjes meer strebers zijn, die het gewoon graag willen halen.

Positionering

29. Hoe moet de opleiding Civiele Techniek zich volgens jou positioneren om meer vrouwen aan te trekken?

Dat vind ik heel moeilijk want het is natuurlijk heel persoonlijk. Ik denk wat rustiger door de stof gaan, en rekening houden met mensen die het echt willen opschrijven. **Maar waar denk je bijvoorbeeld dat de opleiding de nadruk op moet leggen om meer vrouwen te trekken?** Ja wat mij juist wel aansprak is dat mensen zeiden, omdat er minder vrouwen zijn krijgen vrouwen juist sneller die baan omdat ze vrouwen in de Civiele Techniek nodig hebben omdat wij toch een andere kijk erop hebben denk ik. **Zou het ook mensen kunnen afschrikken dat als je zegt dat er hier veel minder vrouwen zijn maar dat ze daardoor wel meer kans hebben op een baan?** Ja mij zou het niet zoveel kunnen schelen maar het zou wel kunnen ja. Ik denk dat meisjes best wel visueel zijn ingesteld dat als ze iets voor zich zien het hen wel zal aantrekken. Bijvoorbeeld wat de studenten zelf doen laten zien op de open dagen. En misschien kan er worden benadrukt dat er ook getekend wordt, dat spreekt de meisjes zeker aan, dus dat de opleiding ook best creatief kan zijn. Bijvoorbeeld laten zien dat je ook Integraalontwerpen hebt en dat je dan een hele stadsplanning gaat maken dat vinden ze denk ik wel heel leuk. **Denk je dat het meisjes aantrekt als we bijvoorbeeld laten zien dat je met Civiele Techniek ook echt mensen kan helpen?** Ja ik denk dat je daar wel specifiek meisjes mee aantrekt, ze krijgen hierdoor zo'n goed gevoel denk ik. Ik vind het zelf wel echt heel erg leuk dat je echt op de korte termijn mensen kan helpen.

30. Kan je een voorbeeld geven uit de praktijk van een opleiding of werkgever die zich heel duidelijk positioneert richting vrouwen?

Niet echt maar ik ben wel ooit naar een mini voorlichting van de opleiding Psychologie geweest en die lieten heel veel specifieke voorbeelden zien en ook echt van die intrigerende voorbeelden waar je echt over moest nadenken dat vond ik toen wel erg leuk. **Maar dat was niet specifiek gericht op vrouwen?** Nee niet dat ik weet. Zij krijgen toch zoveel vrouwen dat ze dat denk ik niet echt hoeven te doen. Ik vond ook wel dat de TU ook wel echt zijn best deed om vrouwen binnen te krijgen. **Denk je dat dat ook echt werkt? Bijvoorbeeld een ladiesnight? Heeft het voor jouw keuze geholpen?** Jawel, maar ze moeten wel echt kijken welke type vrouwen ze uitzoeken om voor zo'n zaal te zetten. Want sommige vrouwen waren toch echt een tikkeltje mannelijk. Dan denk ik, als dit soort vrouwen in de Civiele Techniek zitten heb je er nog niks aan.

31. Wat zou voor jou de opleiding Civiele Techniek nog aantrekkelijker maken?

Misschien toch wat meer praktijk en ook meer dat klaklokaal idee. Dan krijg je wel een soort van HBO sfeertje misschien maar op een wat kleinere schaal. Het is wel universiteit maar je moet het wel allemaal zelf bijhouden om het te kunnen halen.

32. Tot slot, heb je nog een tip voor ons?

Misschien wat Werktuigbouw doet, zo'n kalender maken zodat vrouwen nog wat trotser overkomen over wat ze doen. **Een soort vrouwenkalender met vrouwen uit de Civiele Techniek?** Ja die kalender is natuurlijk wel grappig maar het laat ook zien dat vrouwen trots zijn om deze studie te doen. **Waar zou je die dan bijvoorbeeld uitdelen of verkopen ofzo?** Ja het kan ook een poster zijn die je door de stad kan hangen of op de website kunt zetten. Dan ze geïnspireerd kunnen raken door die vrouwen. **Dus bijvoorbeeld dat je iets wat jij tijdens deze studie geleerd of gedaan hebt uit in de poster?** Ja precies.

Transcriptie interview 2

Interview huidige vrouwelijke studenten uit het eerste jaar van de opleiding Civiele Techniek aan de TU Delft

Naam: Marie-Louise Greijmans

Vooropleiding: VWO binnen 6 jaar, profiel Natuur en Techniek met Economie en Informatica.

1. Wanneer wist je dat je Civiele Techniek wilde gaan studeren?

Ik denk in de vijfde klas, pas eind van het jaar besloot ik dat. Want ik ben best wel iemand die zijn plannetje al helemaal heeft. Vanaf de tweede klas wist ik al welk profiel ik zou gaan kiezen en vanaf de derde klas wist ik dat ik Bouwkunde wilde gaan doen. Bouwkunde werd een loting waardoor ik naar een andere studie ging kijken en toen kwam ik op Civiele Techniek terwijl ik niet precies wist wat het was. Ik dacht altijd aan wegenbouw en dat het een beetje saai was. **Je wist dus nog niet vanaf het begin dat je Civiele Techniek wilde gaan studeren..** Nee ik denk dat het kwam dat de naam mij niet aantrok want uiteindelijk is dit gewoon wat ik wilde. Heel technisch maar ook een beetje de sociale kant. Je moet toch veel met communicatie doen tussen opdrachtgever en ontwerper en dat soort dingen. Ik kwam toen te weten dat Bouwkunde een beetje atechnisch was en dat ik dat dus eigenlijk niet wou. Het ging bij Bouwkunde meer om het ontwerpen dan bouwen en dat is hier niet. Uiteindelijk is het dus precies wat ik wilde.

2. Welk beeld had je van de opleiding Civiele Techniek voordat je aan de studie begon?

(qua sfeer, onderlinge omgang, cultuur)

Ik wist nog niet helemaal wat ik kon verwachten toen ik hier kwam studeren. Ik vind het nu eigenlijk alleen maar leuk, er is niets tegengevallen in de onderwijsvorm. **Dacht je ook al voordat je aan de opleiding begon dat het een leuke opleiding zou zijn?** Ja ik denk het wel. Ik had wel verwacht dat je best wel veel technische vakken zou krijgen en wiskundige vakken. Maar ik vond het ook heel leuk dat er een project bij kwam. Ik dacht in het begin wel dat een universiteit zo groot was en of ik het allemaal wel aankon.

3. Welk beeld heb je op dit moment van de opleiding Civiele Techniek?

Heel veel is mij wel duidelijker geworden. Ik had juist verwacht dat WO veel theoretischer zou zijn en dat vind ik reuze meevallen. Omdat het een technische universiteit is dat het allemaal wel toegepast is maar niet puur natuurkunde wat je studeert. Wat dat betreft vind ik het wel fijn dat als er moeilijke colleges worden gegeven dat er dan ook voorbeelden worden gegeven. Bijvoorbeeld: hier is een brug, we gaan deze kracht berekenen. Heel veel

concrete voorbeelden. Je hoort van je ouders dat WO droog is maar ik vind het alleen maar leuk. Je wordt constant bezig gehouden en dat vind ik echt een succes. Het is niet zo dat je een beetje je weg verliest hier. Daar was ik in het begin wel bang voor omdat het allemaal zo groot lijkt en kan ik het wel aan. Ik vind de stap tussen het middelbare en WO wel te doen.

4. Welke associaties roept de opleiding Civiele Techniek bij je op?

(volgorde noteren)

Bouwen, wegen, infrastructuur, havens, grote dingen neerzetten. Wat ik leuk vind aan het vak. Het lijkt me heel gaaf om een paar jaar bezig te zijn met iets en dat het uiteindelijk wordt neergezet. Dat je daar zoveel werk aan heb besteed en dat het gewoon lukt.

5. Dragen deze associaties positief of negatief bij aan de waardering voor de opleiding?

Positief, dat is waar de studie uiteindelijk om gaat. Er wordt zoveel mogelijk geprobeerd om het in de praktijk te brengen.

Voorlichting

6. Welke voorlichtingsmiddelen/activiteiten heb je gebruikt om je te oriënteren m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

Ik kom uit Curaçao, ik ben nu verhuist. Toen ik in mijn vijfde klas zat werd er een studiereis georganiseerd en dat was voor mijn generatie de eerste keer. Dat werd voorheen nooit eerder gedaan. We zijn toen naar verschillende universiteiten geweest maar eigenlijk wist ik al dat ik naar de TU Delft wilde gaan. Daar was geen twijfel over. Dus toen waren we hier een dagje en toen gingen we langs verschillende faculteiten waaronder Civiel. Er was eigenlijk niet echt een voorlichting, het was via een paar andere Antilliaanse studenten die de rondleiding gaven. Het waren een handje vol leerlingen, niet heel veel. Toen heb ik het allemaal gezien. Maar daarvoor heb ik heel veel met de website gedaan. Mijn keuze is uiteindelijk ook via de site gegaan want daar staat best wel veel informatie op, ik vond het heel duidelijk. **Je bent niet naar de open dagen geweest of iets anders?** Nee, ik heb alles via de website en de studiereis bekeken.

7. Welke voorlichtingsmiddelen/activiteiten waren doorslaggevend voor je keuze voor Civiele Techniek? Waarom?

Voordat ik hier kwam met de studiereis twijfelde ik nog tussen Bouwkunde en Civiel. Maar eigenlijk had ik wel al de voorkeur voor Civiel omdat het technischer was. Uiteindelijk toen ik hier kwam en het allemaal zag was ik overtuigd, dit wilde ik. Je ziet de laboratoria en de grote collegezalen enzo. **Als ik het goed begrijp heb je je georiënteerd via de website en de**

studiereis was doorslaggevend? Ja dat klopt.

8. Wat vond je van het aanbod en de inhoud van de voorlichting m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

Bij de decaan lagen foldertjes van Civiele Techniek, ze waren wel wat ouder maar die vond ik voldoende inhoudelijk. Veel van die slagzinnen over wat de studie inhoud. Ook heel duidelijk opgedeeld in de verschillende onderdelen Ondergrondsbouw, Bovengrondsbouwen, Water, Transport en Planning. Hierdoor werd het heel duidelijk.

9. Miste je iets aan voorlichtingsmiddelen/activiteiten waarover je had willen beschikken voor het maken van je keuze m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

Ik was er best wel zeker van maar ik kan me best wel voorstellen dat het ook wel fijn is als mensen van de TU een keer naar de eilanden komen om de middelbare scholen langs te gaan. Vorige jaar in Oktober is de directrice van Marketing & Communicatie over de hele TU samen met nog iemand van Civiel naar de beroepenmarkt gegaan in Curaçao. Daar komen allemaal universiteiten langs en daar staan ze met een standje en daar laten ze zien wat ze aanbieden. Met de studiereis van dit jaar heb ik een beetje meegeholpen met de rondleiding maar nu gaan ze kijken of ze het nog een keer gaan doen want het kost wel heel veel geld. Ze gaan kijken of het nut heeft gehad. Ik miste op die beroepenmarkt technische studies. Dus het zou nuttig zijn als Civiel daar kan staan. In mijn jaar stonden ze er niet maar vorig jaar wel. Ik zou het heel erg fijn hebben gevonden, ook al ga je op studiereis, het is allemaal leuk om te zien maar dat je je daarvoor ook wel echt kan voorbereiden. Want niet iedereen kan het zo goed vinden op de website of niet iedereen kan mee met de reis, het is niet goedkoop.

10. Wat herinner je aan de open dagen? (wat vond je interessant)

Niet naar de open dagen geweest.

11. Wat herinner je aan de meeloopdagen? (wat vond je interessant)

Geen meeloopdag gedaan. Als ik dat kon doen, had ik het graag gedaan.

Concurrentie

12. Heb je andere universiteiten bezocht die de opleiding Civiele Techniek aanbieden? Zo ja, welke?

Geen universiteiten die de opleiding Civiele Techniek aanbieden. Wel andere hoge scholen, geen universiteiten. UNA in Curaçao en Hogeschool Rotterdam.

13. Wat waren je redenen om niet te kiezen voor deze universiteiten?

Ik hou best wel veel van technische vakken, dat waren ook mijn hoogste cijfers. Dus ik vond het zonde om een jaar langer erover te doen en het schakelen kan lastiger zijn. Als ik WO niet aankon had ik het niet erg gevonden om af te zakken naar HBO maar ik wilde het wel proberen. Ik kan het gewoon dus waarom niet. **Waarom heb je geen andere universiteiten bezocht?** Zoals Eindhoven en Twente, dat zijn van die namen die me helemaal niets zeggen. En Delft is sowieso de grootste en ook omdat Delft veel centraler ligt. Je bent om de hoek van Rotterdam, Amsterdam, Den Haag en dat vond ik gewoon fijn. Ook omdat er best wel veel internationals zijn. Ik hoorde later ook dat het programma van Twente meer Civiele Techniek en Management was dus minder theoretisch maar dat had mijn keuze niet beïnvloed. Ik was al overtuigd dat ik naar de TU Delft wilde gaan.

14. Heb je een andere faculteit overwogen binnen de TU Delft?

Ja, Technische Bestuurskunde en Bouwkunde. Het was of echt de bouw richting op of de bestuurlijke kant, dat trekt mij toch. Uiteindelijk heb ik toch hiervoor gekozen. Misschien wil ik later toch TB doen maar dan is het vanaf hier toch makkelijker schakelen. **In je master bijvoorbeeld?** Ja klopt.

15. Wat was de reden om niet te kiezen voor deze faculteit?

Ik hoorde toen dat het wiskundig niveau van TB best wel laag is maar dat vind ik nu een beetje roddelig. Eigenlijk hebben zij best wel zware wiskunde, even zwaar als wij hebben. Dat heb ik via via gehoord. Het was meer omdat ik wat technischer wilde. De management kant dat trekt mij wel dus ik weet het uiteindelijk niet maar ik zit hier prima dus ik ben heel blij met Civiel.

16. Heb je getwijfeld tussen andere opleidingen? Zo ja, welke?

Ja, Bouwkunde en Technische Bestuurskunde.

17. Wat waren je redenen om niet te kiezen voor deze opleidingen?

Zie antwoord op vraag 15.

18. Wat is je motivatie voor je keuze voor de opleiding Civiele Techniek?

(hoge kans op de arbeidsmarkt, goed salaris, passie nastreven)

Ik vind het gaaf om iets neer te zetten, vooral omdat ik weet dat op Curaçao best wel wat gedaan kan worden op Civiel gebied. Mij lijkt het echt heel erg cool om daaraan te werken. Je kan sowieso altijd wel wat doen met Civiel en dat was ook met Bouwkunde zo, als Architect weet je het gewoon niet. En met Civiel wel. Het is wel echt mijn passie.

19. Wat waren je beweegredenen om te kiezen voor de opleiding Civiele Techniek aan de TU Delft?

(korte reistijd, aantrekkelijke aansluitende masteropleidingen, goede kwaliteit onderwijs, goede naam opleiding, interessantere beroepsmogelijkheden etc.)

Allemaal wel een beetje eigenlijk, het ligt centraal. Een heel goed programma. Het is bekend dat Delft een van de betere TU. Je kon ook van te voren de vakken bekijken en de roosters en dat zag er allemaal goed uit. Ook door de goede naam van de TU Delft.

20. Wat vind je van de opleiding Civiele Techniek? Wat vind je aantrekkelijk en wat vind je minder aantrekkelijk?

Wat het echt leuk maakt is voor de studievereniging dat je daar dingen kan doen en dat zij zich ook heel veel inzetten voor de studenten. Ze organiseren regelmatig activiteiten, feesten maar ook lezingen en dat soort dingen. Dat vind ik echt leuk. **En iets specifiek van de opleiding zelf?** De projecten vind ik heel erg leuk en ik vind het best wel jammer dat ik hoorde dat bij de nieuwe bachelor het derde- en vierdejaars project wordt afgeschaft. Of het wordt een keuzevak ofzo. Dat vind ik best wel jammer. Dat is uiteindelijk het meest belangrijke van de studie dat je goed leert communiceren en dat je kan toepassen wat je geleerd hebt. In het eerste jaar vind ik het allemaal prima. **Heb je ook dingen die je minder aantrekkelijk vindt?** Nee, maar ik hoor wel van ouderejaars dat ze kunnen proberen om meer in de praktijk om te zetten. Maar daar kan ik nog niet zoveel over zeggen.

Cultuur

21. Kan je de cultuur binnen de opleiding Civiele Techniek beschrijven? En wat vind je daarvan?

(omgang docenten, toegankelijkheid studieadviseurs, mentorschap, samenwerking in groepjes)

Ik vind het heel open allemaal, als je iemand wilt bereiken kan dat best wel makkelijk. Je stapt gewoon naar de studieadviseur en die zijn echt heel erg aardig en docenten meestal ook. Dat vind ik wel fijn.

22. Kan je de cultuur binnen de TU Delft beschrijven? En wat vind je daarvan?

Het is natuurlijk veel grootschaliger maar om naar een hoger niveau te stappen is wel wat ingewikkelder vind ik. Ik denk ook dat het bij Civiel allemaal heel goed geregeld is, de communicatie bijvoorbeeld.

- 23. Is er een verschil tussen de cultuur binnen de opleiding en de cultuur van de organisatie? Zo ja, waarom en op welke aspecten?**

Ik merk geen verschil. Ik heb het tot nu toe niet nodig gehad om met de TU op die manier bezig te zijn. Maar via via kom je er wel.

Populatie man/vrouw

- 24. Wat vind je van het aantal vrouwen binnen de opleiding? Heb je een idee van het percentage mannen/vrouwen?**

Ik denk dat het 20% is. Ik had eigenlijk minder vrouwen verwacht toen ik begon aan deze studie. Toen dacht ik dat ik echt het enige meisje was tussen al de mannen daar maar uiteindelijk vind ik het bij Civiel wel meevallen. Je weet natuurlijk bij Bouwkunde en Industrieel Ontwerpen dat er zoveel meisjes zijn. Ik dacht omdat Civiel zoveel technischer is dat er daarom minder meisjes zijn. Maar ik vind dat wel meevallen. Ik heb ook het idee dat in zo'n collegezaal meisjes veel meer opvallen. Dat het aantal veel meer lijkt. **Waarom vind je dat opvallen?** Sowieso hoe je kleding draagt. Jongens zijn vaak saai, die doen er niet veel moeite voor of je moet echt een type zijn die eruit springt. Meisjes kletsen ook veel meer en gaan veel meer met elkaar om. De omvang lijkt eigenlijk veel groter.

- 25. Wat vind je van het feit dat de vrouwen binnen de opleiding ondervertegenwoordigd zijn?**

Merk je er iets van?

Bij een projectgroep zijn de verhoudingen natuurlijk veel schever. Maar ik heb er geen last van. Ik vind het niet vreemd dat de vrouwen ondervertegenwoordigd zijn, je kan het verwachten omdat het een technische studie is. Maar ik vind juist van deze studie dat het ook wel zijn sociale kanten heeft. Het is behoorlijk technisch maar ze benadrukken ook juist andere dingen. Daarom verwacht je wel dat er meer vrouwen aangetrokken kunnen worden. Omdat het niet alleen technisch is.

- 26. Is het aantal vrouwen binnen de studie voor jou belangrijk? Waarom wel?**

Waarom niet?

Het voegt natuurlijk wel iets toe als je een clubje meisjes hebt. Of het uiteindelijk belangrijk is weet ik niet, want als je toch in dat wereldje doorgaat zul je ook niet veel vrouwen tegenkomen denk ik. Je studie wordt er wel mee plezierig van.

27. Merk je tijdens colleges verschil tussen mannen en vrouwen?

(m.b.t. bepaalde theorieën over het vak of de lesstof, inzicht in de techniek etc.)

Sowieso durven vrouwen tijdens colleges vaak sneller dingen te zeggen. Ook is het bij projecten zo dat vrouwen sneller de leiding nemen. Wat ik wel merk is heel veel meisjes het misschien niet aankunnen qua stof. Maar dat is ook zo bij jongens. Maar bij meisjes merk je het sneller. Het gaat misschien te snel in de les. Meisjes werken echt geordend en mannen hebben meestal een wat laksere houding. Meisjes zijn sowieso wel ijveriger.

28. Merk je na colleges verschil tussen mannen en vrouwen?

(m.b.t. studieresultaten, planning, nevenactiviteiten, mate van inzet etc.)

Vrouwen plannen sowieso meer, ik denk ook dat vrouwen meer betrokken zijn, bijvoorbeeld bij activiteiten enzo. Resultaten durf ik niet te zeggen want bij meisjes valt het meer op als je iets niet gehaald hebt dus dan kun je snel een verband leggen, van meisjes zijn niet technisch. Maar bij jongens is het net zo goed zo.

Positionering

29. Hoe moet de opleiding Civiele Techniek zich volgens jou positioneren om meer vrouwen aan te trekken?

Dat de techniek ook gewoon voor vrouwen is. Dat het echt te doen is, dat het niet alleen technisch en theoretisch is. Dat idee had ik zelf wel. **Op welke aspecten zouden wij ons volgens jou moeten richten om meer vrouwen aan te trekken?** Projecten denk ik. Op de open dag hadden ze die Bend & Breaks, uiteindelijk heb ik het niet meer gezien maar dat soort dingen zijn leuk. En misschien is het ook leuk om bij de open dag al gelijk uit te leggen over wat het eerstejaars project is. Als aankomend eerstejaars dat je denk: oke daar ga je volgend jaar mee bezig zijn. In de folders werd er bijvoorbeeld een voorbeeld gegeven van hoe je iets berekend en daarbij heb ik het idee dat vrouwen daarmee meer aan de slag gaan. Als je van te voren voorbeelden ziet over wat je kan verwachten, wel dingen die je op dat moment wel kan oplossen, dat is wel leuk. **Het sociale aspect waar je het over had, zouden we dat ook moeten benadrukken?** Ja dat had ik toen nog niet gehoord maar als ik had gehoord dat je ook moet kunnen overleggen met opdrachtgevers en architecten enzo dan zou ik dat wel heel leuk vinden.

30. Kan je een voorbeeld geven uit de praktijk van een opleiding of werkgever die zich heel duidelijk positioneert richting vrouwen?

Geen idee.

31. Wat zou voor jou de opleiding Civiele Techniek nog aantrekkelijker maken?

Het gebouw, dat zou wel echt een vooruitgang zijn. **En echt binnen de opleiding?** Een stukje meer samenhangigheid want ik heb ervoor gekozen om niet bij een studievereniging te gaan maar ik zit dan wel bij Praktische Studie. Dat is heel erg leuk maar heel veel mensen zijn daar ook niet actief, het zou leuk zijn om mensen wat meer te betrekken. Misschien meer met groepjes doen. Er is hier ook niet echt een studieplek voor alleen Civiele Techniek studenten ofzo. Wat ik wel merk dat als je een project heb, je veel vaker met elkaar zit voor het project maar ook voor de gezelligheid. Maar nu is dat afgelopen en dan zakt dat weer helemaal in.

32. Tot slot, heb je nog een tip voor ons?

Ja, misschien is het leuk om tijdens de open dag vrouwen apart te nemen, ik weet niet of dat kan maar misschien kan er een ladiesday worden georganiseerd tijdens de open dag. En als je daar Civiele sprekers neerzet die ook vrouw zijn. Een beetje als rolmodel achtig. Je hebt een voorbeeld dan, zoiets van ik kan het dan ook doen. **Bijvoorbeeld tijdens een open dag een uurtje voor alleen vrouwen waar alleen vrouwelijke sprekers zijn..** Ja dat zou echt leuk zijn. In mijn eerste jaar worden ook wel lezingen georganiseerd maar ik heb nog geen ene vrouw gezien. Dat zou wel leuk zijn. En ook voor de meisjes die nu nog een beetje twijfelachtig zijn zou dit wel motiverend kunnen werken. Dan heb je een beetje een voorbeeld.

Transcriptie interview 3

Interview huidige vrouwelijke studenten uit het eerste jaar van de opleiding Civiele Techniek aan de TU Delft

Naam: Carmen Catsman

Vooropleiding: VWO, NG profiel en Economie

1. Wanneer wist je dat je Civiele Techniek wilde gaan studeren?

Pas heel laat eigenlijk. Ik denk dat ik pas het laatste half jaar van mijn VWO wist dat ik dit wilde gaan doen. Ik wilde eigenlijk altijd Geneeskunde doen omdat dat een beetje in de familie zit. Maar toen vond ik het ook wel leuk om een keer in Delft te gaan kijken, dus toen ben ik met een vriendinnetje mee geweest. Toen vond ik Bouwkunde heel leuk maar het was wel heel creatief dus ik wist het niet zo goed. En toen had een andere vriendin van mij gezegd dat ik bij Civiel moest gaan kijken want zij wist al best wel lang dat ze dat wilde gaan doen. Dus toen was ik gaan kijken en toen vond ik dat toch wel een stuk leuker.

2. Welk beeld had je van de opleiding Civiele Techniek voordat je aan de studie begon?

(qua sfeer, onderlinge omgang, cultuur)

Daar had ik eigenlijk nog helemaal geen voorstelling van, dat had ik nog helemaal niet over nagedacht. Het maakte mij ook niet zoveel uit met sfeer enzo. Ik dacht als ik maar de studie leuk vind en er een beetje verder mee kan komen. De sfeer kan je zelf maken vind ik. **En had je van de opleiding zelf al een bepaald beeld?** Ik wist natuurlijk het algemene, wat er in zo'n boekje staat. Maar ik vond het heel moeilijk om er ook echt een beeld bij te vormen. Want de naam Civiele Techniek is niet zo veelzeggend. Je hoort er niet zo vaak over maar als je dan naar een open dag gaat hoor je al veel meer. En dan krijg je een proefcollege en dat geeft wel een beter beeld. Ik dacht wel dat je veel projecten zou krijgen.

3. Welk beeld heb je op dit moment van de opleiding Civiele Techniek?

Ik vind het nog steeds heel leuk. Ik doe het graag. Ik had niet alles zo verwacht als dat het zou zijn. Want je hebt nu wel heel erg de basisvakken. Maar dat vind ik eigenlijk niet zo erg. **Had je voordat je aan de studie begon het idee dat je meer praktijk zou krijgen?** Ja dat soort dingen en je weet natuurlijk dat het Infrastructuur is en Weg- en Waterbouw en dat het meer daarop toegespitst was gelijk. Maar het is nu meer dat je eerst het wiskunde gedeelte moet kunnen voordat je het andere kan. **Hoe komt het dat je eerst een ander beeld had? Komt dat door de voorlichting?** Nee, het was meer mijn eigen beeld, ik denk dat je bij elke studie wel hebt dat je iets verwacht maar dat je het nooit helemaal kan weten omdat je het

nog niet gedaan hebt.

4. Welke associaties roept de opleiding Civiele Techniek bij je op?

(volgorde noteren)

Interessant, lastig, dingen die je nog niet weet. **En wat bedoel je precies met dingen die je nog niet weet?** Ik heb altijd het idee, ik leer nu iets maar dat is zo'n klein stukje van het geheel, dat ik nog zoveel moet leren voordat ik echt iets zou kunnen.

5. Dragen deze associaties positief of negatief bij aan de waardering voor de opleiding?

Ze dragen allemaal positief bij aan mijn waardering. Ik vind het wel een uitdaging. Ik wil graag dingen leren die ik nog niet weet. En dat het lastig is vind ik juist wel leuk om dan uit te zoeken hoe het dan moet.

Voorlichting

6. Welke voorlichtingsmiddelen/activiteiten heb je gebruikt om je te oriënteren m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

Open dagen, ik heb geen meeloopdagen gedaan maar via die vriendin van mij, die vertelde allerlei dingen. Zij had wel een keer meegelopen dus zij kon het allemaal vertellen. Ik heb de website bekeken en de Bachelor brochure. Daar heb ik wel veel aan gehad, ik heb er erg veel in gekeken om te vergelijken met andere opleidingen. Ik heb namelijk ook nog getwijfeld tussen Bouwkunde en dit en dat heb ik toen wel goed kunnen vergelijken. Ook ben ik naar een ladiesnight geweest. Dat nodigde wel heel erg uit en ik vond het wel leuk om daar te kijken. Omdat er daar alleen maar meisjes kwamen. Ik denk dat een gilsnight wel echt helpt. Ik ben ook naar een ladiesday geweest een soort voorlichting maar daar was ook de opleiding Civiele Techniek. Dat vond ik wel heel erg leuk.

7. Welke voorlichtingsmiddelen/activiteiten waren doorslaggevend voor je keuze voor Civiele Techniek? Waarom?

De open dagen. Ik kon toen heel goed vergelijken, ik ben toen eerst naar Bouwkunde geweest en daarna hierheen en toen wist ik op een gegeven moment dat ik dit wel leuker vond.

8. Wat vond je van het aanbod en de inhoud van de voorlichting m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

Ik vond het heel goed en leuk. Heel actief, je kon naar een soort opening luisteren zodat je een beetje een algemeen beeld krijgt maar omdat je ook een klein college kon volgen kon je

ook een beetje meer inhoud krijgen. **En de inhoud van de brochure of de website?** Ja dat vond ik allemaal heel duidelijk.

9. Miste je iets aan voorlichtingsmiddelen/activiteiten waarover je had willen beschikken voor het maken van je keuze m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

Nee, niet echt, ik denk dat het altijd lastig blijft. Je kan nooit helemaal een beeld van iets maken. **En wat zou je vinden van een excursie naar iets Civiels?** Dat zou wel heel leuk zijn denk ik. Ik denk wel dat dat doorslaggevend zou kunnen zijn want het geeft wel aan dat er veel leuke dingen worden georganiseerd want dat had ik niet verwacht toen ik hier kwam. Dat je hier zoveel uitstapjes en tripjes hebt. Dat vind ik wel leuk.

10. Wat herinner je aan de open dagen? (wat vond je interessant)

Vooraf het mini college, ik weet nog precies waar het over ging. Het ging over een tunnel graven dan ging hij uitleggen welke dingen er allemaal bijkomen en dat wist ik allemaal niet.

Vond je het interessant om te horen wat je allemaal gaat doen of gaat leren in de opleiding? Ja dat vond ik wel fijn om te weten. Het mini college maakte mij echt enthousiast.

11. Wat herinner je aan de meeloopdagen? (wat vond je interessant)

Geen meeloopdagen gedaan. Ik kon er toen ook niet zoveel over vinden. Ik wist vanuit mijn middelbare school dat je dat zou kunnen doen maar ik heb er toen ook niet heel hard naar gezocht maar het is ook niet zo dat ik het heel snel op de site kon vinden.

Concurrentie

12. Heb je andere universiteiten bezocht die de opleiding Civiele Techniek aanbieden? Zo ja, welke?

Nee, geen universiteiten die Civiele Techniek aanbieden. **Wel andere universiteiten die andere opleidingen aanbieden?** Ja dat wel, ik ben bij het Erasmus geweest voor Geneeskunde.

13. Wat waren je redenen om niet te kiezen voor deze universiteiten?

Ik heb Twente waar ze ook Civiele Techniek aanbieden niet bezocht omdat ik dat te ver weg vond. Ik zag de studie bij het Erasmus uiteindelijk niet zitten.

14. Heb je een andere faculteit overwogen binnen de TU Delft?

Ja, Bouwkunde en LifeScience.

15. Wat was je reden om niet te kiezen voor deze faculteit?

Dit leek mij interessanter. Ik vond Bouwkunde te creatief en bijvoorbeeld LifeScience dat is zo pieterpeuterig allemaal daar kon ik mij helemaal geen voorstelling van maken en dan is dit heel concreet, heel groot, dat kan ik me wat reëler voorstellen. Maar dat komt waarschijnlijk meer door mezelf dan door de voorlichting.

16. Heb je getwijfeld tussen andere opleidingen? Zo ja, welke?

Ja, Bouwkunde en LifeScience.

17. Wat waren je redenen om niet te kiezen voor deze opleidingen?

Zie antwoord op vraag 15.

18. Wat is je motivatie voor je keuze voor de opleiding Civiele Techniek?

(hoge kans op de arbeidsmarkt, goed salaris, passie nastreven)

Goede kans op de arbeidsmarkt dat sowieso, dat was echt wel een plus. En een goed salaris natuurlijk ook, en wat mij ook heel erg aansprak is dat je veel kan reizen. Veel mogelijkheden in het buitenland.

19. Wat waren je beweegredenen om te kiezen voor de opleiding Civiele Techniek aan de TU

Delft? *(korte reistijd, aantrekkelijke aansluitende masteropleidingen, goede kwaliteit onderwijs, goede naam opleiding, interessantere beroepsmogelijkheden etc.)*

Makkelijke reistijd sowieso, goede naam van de opleiding en wat je zei over de aansluitingen van je masters, ik had gezien als je je bachelor hebt dan kun je ook nog een master doen aan verschillende faculteiten. En dat vond ik wel heel erg leuk. Als ik dan toch nog iets creatievers wil dan kan ik alsnog mijn master daarin doen. Daar heb ik echt serieus over nagedacht.

20. Wat vind je van de opleiding Civiele Techniek? Wat vind je aantrekkelijk en wat niet?

Wat ik minder aantrekkelijk vind is dat ik zo om mij heen hoor van degene die op andere opleidingen zitten, dat je hier echt heel erg gepusht wordt om de hele tijd zelf bezig te zijn en dat je constant aan het werk wordt gehouden. En als je er bijvoorbeeld een tijdje tussenuit wil dat je dat heel lastig kan. Omdat je met je BSA zit, als je het heel even laat liggen allemaal dan heb je een probleem. Ik denk dat dat voor meerdere studenten lastig is. Je wordt wel gestimuleerd met allerlei toetsen tussendoor maar ik vind het ook wel een nadeel. **Wat vind je wel aantrekkelijk aan de opleiding?** Ik vind het wel heel leuk dat je ook projecten hebt want dan kan je de theorie die je leert ook echt toepassen. Dan kan je zien hoe zoiets in zijn werk gaat. We moesten bijvoorbeeld zelf een gebied ontwerpen en daar moest je echt met een groep van 12 aan werken. We moesten heel het proces doorlopen en dat ik echt heel

leuk om te doen. Ik denk dat meiden dat wel echt het leukste vinden. Het helpt om dit soort dingen te laten zien in de voorlichting. Meisjes zijn ook altijd het fanatiekste in zo'n project.

Cultuur

21. Kan je de cultuur binnen de opleiding Civiele Techniek beschrijven? En wat vind je daarvan?

(omgang docenten, toegankelijkheid studieadviseurs, mentorschap, samenwerking in groepjes)

Ik vond het heel leuk dat je in het begin van het jaar een werkgroepje kreeg toegewezen. Dat is wel leuk want dan heb je een aantal mensen die je kent waar je dan een aantal dingen mee kan doen. Want in het begin heb je nog niet echt een idee wie er allemaal op de opleiding zitten. In het begin is het dan wel heel fijn dat je dan zo'n groepje hebt. **Vind je de cultuur open of gesloten of formeel of informeel?** Met andere studenten heel informeel maar met docenten vind ik het best wel formeel want je hebt gewoon een vak en ze staan gewoon college te geven. En je kan natuurlijk dingen vragen maar verder is het alleen mail contact of geen contact. **En hoe is dat mail contact?** Niet heel formeel maar ook niet zoals je naar een vriend zou schrijven. Een beetje de tussenweg. In de lessen waar we met kleinere groepen les hebben wordt het wel wat persoonlijker want dan kan je sneller dingen vragen. Dat maakt het wat meer informeel. We hebben ook een paar werkcolleges gehad en die werden dan gegeven door een paar studentassistenten en dat was ook meer informeel.

22. Kan je de cultuur binnen de cultuur binnen de TU Delft beschrijven? En wat vind je daarvan?

Ik kan daar niet zo heel veel over zeggen. Ik heb niet zo heel veel met de organisatie zelf te maken.

23. Is er een verschil tussen de cultuur binnen de opleiding en de cultuur van de organisatie?

Zo ja, waarom en op welke aspecten?

Ik vind het wel meevallen, er werd overal wel een beetje open gedaan bij alle faculteiten. Ik vond dat niet zoveel verschillen.

Populatie man/vrouw

24. Wat vind je van het aantal vrouwen binnen de opleiding? Heb je een idee van het percentage mannen/vrouwen?

Ik weet het niet precies maar ik denk dat 15% vrouw is. Maar ik heb er eigenlijk niet zoveel last van. Het heeft mij nooit tegengehouden dat er zoveel meer mannen zijn dan vrouwen. Het maakt mij niet zoveel uit. Ik kan vaak beter met mannen opschieten dan met vrouwen.

25. Wat vind je van het feit dat de vrouwen binnen de opleiding ondervertegenwoordigd zijn?

Merk je er iets van?

Ja, je wordt altijd wel een beetje aangekeken van oh er zit ook weer een meisje bij. Maar ik heb er niet zoveel last van, ik heb er eigenlijk alleen maar voordelen van. **Waarom heb je er voordelen van?** Omdat je met niet zoveel bent, zeggen ze vaak, oh er moet ook een meisje bij dus dan wordt je gelijk meegenomen in een project of iets anders.

26. Is het aantal vrouwen binnen de studie voor jou belangrijk? Waarom wel? Waarom niet?

Nee helemaal niet. Omdat ik met iedereen wel overweg kan. Jongens of meisjes het maakt mij niet uit. Ik heb vriendinnen maar ook vrienden binnen de studie.

27. Merk je tijdens colleges verschil tussen mannen en vrouwen? (m.b.t. bepaalde theorieën over het vak of de lesstof, inzicht in de techniek etc.)

Ik vind dat mannen het vaak beter kunnen uitleggen dan vrouwen. De vrouwen hebben vaak toch andere uitleg en dat komt er vaak niet helemaal in. Ik heb liever college van een man.

En je medestudenten, de mannen, merk je daar verschil in? Ze zijn vaak wat luier. In een projectgroep kun je het vaak wel beter doen met een paar meisjes of met een paar fanatieke jongens want soms heb je echt van die luie jongens die je echt moet aansporen om iets te doen. Dat is wel vervelend. Ik denk als je met alleen maar vrouwen zou samenwerken dat het harder gaat. Dus in dat opzicht zou het een voordeel zijn als er meer vrouwen zijn.

28. Merk je na de colleges verschil tussen mannen en vrouwen?

(m.b.t. studieresultaten, planning, nevenactiviteiten, mate van inzet etc.)

Meisjes zijn gewoon fanatieker ofzo. Ook met studieresultaten, meisjes zijn geordender en meisjes hebben vaak betere cijfers. Je merkt dat echt wel in de opleiding. Je hebt natuurlijk ook wel hele goede en slimme jongens maar als je het vergelijkt denk ik dat meisjes hogere cijfers halen. Ik denk dat dat komt omdat meisjes veel gestructureerder zijn dan mannen.

Positionering

29. Hoe moet de opleiding Civiele Techniek zich volgens jou positioneren om meer vrouwen aan te trekken?

Ik denk dat jullie in de eerste plaats de opleiding meer bekendheid kunnen geven. Als je eenmaal van de opleiding weet wil je er wel serieus naar kijken maar de naam zegt heel veel meisjes als niet veel en dat is het eerste waar je aan denkt. Ik ben hier via via terecht gekomen maar als je niet zo goed doorzoekt dan ga je er niet zo snel heen om te kijken. **Hoe zouden wij volgens jou de opleiding meer bekendheid kunnen geven?** Dat vind ik lastig hoe je dat zou kunnen doen. Ik denk dat je je vooral moet richten op wat voor leuke dingen je later kan doen. Van die hele grote projecten dat is niet het eerste wat je verwacht bij de naam als je dat hoort. Maar als je laat zien wat je er later mee kan doen, denk ik wel dat dat helpt. Toen ik mijn keuze eenmaal gemaakt had twijfelde ik ook wel heel erg of het niet te moeilijk voor me zou zijn. Want meisjes zijn vaak wat minder goed in Bèta vakken. En dat is ook niet mijn sterkste kant. Maar dat valt heel erg mee als je gewoon een beetje meegaat met het programma, dan moet je het gewoon kunnen halen. Ik denk dat je het benadrukken van de moeilijkheid van de studie iets moet nuanceren. Want daarom ging ik echt twijfelen of ik het wel kan. Het helpt wel als vrouwen op de open dagen vertellen, want ik weet nog precies wie dat toen was en dat ik dacht van oke, zij kan het ook dus moet het mij ook wel lukken. Dat helpt wel.

30. Kan je een voorbeeld geven uit de praktijk van een opleiding of werkgever die zich heel duidelijk positioneert richting vrouwen?

Nee dat heb ik nog niet gezien van een werkgever. Je ziet wel wat dingetjes voorbij komen maar niet echt specifiek iets naar vrouwen.

31. Wat zou voor jou de opleiding Civiele Techniek nog aantrekkelijker maken?

Dat het echt wel te doen is, dat zou echt helpen. Dat het lastig is maar misschien niet lastiger dan dat je een andere wat pittigere studie zou doen want over Geneeskunde zou ik helemaal niet twijfelen of ik dat zou kunnen doen terwijl dat ook pittig is en hier heb ik wel heel erg getwijfeld, omdat dit iets verder van je af staat en je er nog geen beeld bij hebt.

32. Tot slot, heb je misschien nog een tip voor ons?

Ja echt de naamsbekendheid, wat er allemaal gebeurt en wat je er allemaal mee kunt doen. Want de naam klinkt echt als techniek en dan denk je als meisje gelijk dat je het van je lijstje kunt strepen met het idee van het klinkt al stom, dat is misschien een beetje oppervlakkig maar zo gaat het wel. Een naam zegt heel veel, en je kunt de naam moeilijk veranderen maar je kan er misschien wel een slogan aan koppelen of iets anders. Een ander zinnetje erbij dat je er toch een beetje door getrokken wordt. Zodat je makkelijker een beeld kan vormen.

7.2 Uitwerking interviews

Interview huidige vrouwelijke studenten uit het eerste jaar van de opleiding Civiele Techniek aan de TU Delft

Naam: Beppie van de Hoef

Vooropleiding: VWO met combinatieprofiel Natuur & Gezondheid en Natuur & Techniek

1. Wanneer wist je dat je Civiele Techniek wilde gaan studeren?

Halverwege de vijfde. Ik wilde eerst graag Geneeskunde doen vanaf de tweede en toen kwam ik erachter dat ik Natuurkunde, Scheikunde en Wiskunde wel heel leuk vond. Na een test en een meeloopdag mijn keuze gemaakt voor Civiele Techniek.

2. Welk beeld had je van de opleiding Civiele Techniek voordat je aan de studie begon?

(qua sfeer, onderlinge omgang, cultuur)

Leuk, interessant, combinatie Wiskunde en Natuurkunde. Je ziet duidelijk waarvoor je allerlei dingen leert.

3. Welk beeld heb je op dit moment van de opleiding Civiele Techniek?

Niet heel veel verandert. Nu zie ik wel duidelijker dat ik ook basisvakken heb. Vooraf was dat minder duidelijk.

4. Welke associaties roept de opleiding Civiele Techniek bij je op?

(volgorde noteren)

Technisch, toegepast, water, gebouwen, bruggen, interessant en leuk.

5. Dragen deze associaties positief of negatief bij aan de waardering voor de opleiding?

Positief, dit is gewoon wat ik leuk vind.

Voorlichting

6. Welke voorlichtingsmiddelen/activiteiten heb je gebruikt om je te oriënteren m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

- Een test via internet waar Civiel uitkwam (website van de TU en 123 keuzetest)
- Folders/Brochure
- Twee meeloopdagen
- Website Civiele Techniek

7. Welke voorlichtingsmiddelen/activiteiten waren doorslaggevend voor je keuze voor Civiele Techniek? Waarom?

De meeloopdagen. Je proeft de sfeer, je ziet de vakken die gegeven worden, je maakt het zelf mee.

8. Wat vond je van het aanbod en de inhoud van de voorlichting m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

Voldoende. Dingen die je niet weet kun je vragen tijdens een meeloopdag.

9. Miste je iets aan voorlichtingsmiddelen/activiteiten waarover je had willen beschikken voor het maken van je keuze m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

Mijn eerste meeloopdag was via een TU meeloopdag. Dit was met een grote groep waardoor je weinig kon vragen. De tweede meeloopdag was via een studentenvereniging dat was 1-op-1 dus toen kon ik meer vragen stellen. Een excursie voor de mensen die hun keuze nog moeten maken zou denk ik goed uitpakken. Ik zou het in ieder geval leuk hebben gevonden.

10. Wat herinner je aan de open dagen? (wat vond je interessant)

Geen open dagen bezocht.

11. Wat herinner je aan de meeloopdagen? (wat vond je interessant)

- De colleges, zodat je echt ziet wat er gegeven wordt
- De proefjes die gedaan werden tijdens het college

- Dat je alles kan vragen wat je maar wilt

Concurrentie

12. Heb je andere universiteiten bezocht die de opleiding Civiele Techniek aanbieden? Zo ja, welke?

Geen universiteiten die de opleiding Civiele Techniek aanbieden, wel andere universiteiten met andere opleidingen zoals:

- WUR (Wageningen)
- Universiteit Utrecht

13. Wat waren je redenen om niet te kiezen voor deze universiteiten?

- Universiteit Utrecht: geen interessante studies en de sfeer vond ik daar niks. De universiteit had verschillende gebouwen door de stad. Het was er erg druk.
- WUR (Wageningen): niet technische genoeg, wel een hele leuke universiteit.

14. Heb je een andere faculteit overwogen binnen de TU Delft?

- Werktuigbouw → 3ME
- Technische Natuurkunde → TNW

15. Wat was de reden om niet te kiezen voor deze faculteit?

- Technische Natuurkunde → TNW: omdat je dan veel onderdelen van Natuurkunde krijgt die ik niet leuk vind.
- Werktuigbouw → 3ME: het lijkt me nog steeds leuk maar bij Civiel was het duidelijker wat je erna kan doen. Werktuigbouw is wat dat betreft heel vaag.

16. Heb je getwijfeld tussen andere opleidingen? Zo ja, welke?

- Werktuigbouw
- Technische Natuurkunde

17. Wat waren je redenen om niet te kiezen voor deze opleidingen?

- Technische Natuurkunde: omdat je dan veel onderdelen van Natuurkunde krijgt die ik niet leuk vind.
- Werktuigbouw: het lijkt me nog steeds leuk maar bij Civiel was het duidelijker wat je erna kan doen. Werktuigbouw is wat dat betreft heel vaag.

18. Wat is je motivatie voor je keuze voor de opleiding Civiele Techniek?

(hoge kans op de arbeidsmarkt, goed salaris, passie nastreven)

Omdat ik het leuk vind, en omdat het mij aanspreekt, de rest doet er niet toe.

19. Wat waren je beweegredenen om te kiezen voor de opleiding Civiele Techniek aan de TU

Delft? (korte reistijd, aantrekkelijke aansluitende masteropleidingen, goede kwaliteit onderwijs, goede naam opleiding, interessantere beroepsmogelijkheden etc.)

- Korte reistijd
- Hier in Delft is de opleiding technischer in Twente is het meer management
- Delft een leuke stad

20. Wat vind je van de opleiding Civiele Techniek? Wat vind je aantrekkelijk en wat vind je niet aantrekkelijk?

Technische vakken waar een praktijk voorbeeld wordt gegeven. Dat maakt het interessant. (voorbeeld: Grondmechanica, een dam ging bezwijken doordat water het helemaal doorspoelde) sommetje zijn leuk, maar een praktijk voorbeeld erbij maakt het nog leuker.

Cultuur

21. Kan je de cultuur binnen de opleiding Civiele Techniek beschrijven? En wat vind je daarvan?

(omgang docenten, toegankelijkheid studieadviseurs, mentorschap, samenwerking in groepjes)

Vrij informele cultuur.

22. Kan je de cultuur binnen de TU Delft beschrijven? En wat vind je daarvan?

WUV (Wageningen) kwam veel vriendelijker over dat leek mij een veel leukere universiteit dan de TU Delft. De mensen waren daar een stuk spontaner (studenten en medewerkers). Hier zijn de mensen minder spontaan. Zo kwam het op mij over bij een meeloopdag.

23. Is er een verschil tussen de cultuur binnen de opleiding en de cultuur van de organisatie?

Zo ja, waarom en op welke aspecten?

Dat vind ik wel meevallen.

Populatie man/vrouw

24. Wat vind je van het aantal vrouwen binnen de opleiding? Heb je een idee van het percentage mannen/vrouwen?

Het percentage van het aantal vrouwen in het eerste jaar denk ik tussen de 15% en 20%. Het maakt mij helemaal niets uit. Je bent zoals je bent en ik ben niet zo van het verschil tussen mannen en vrouwen. Ik denk dat meisjes van te voren al een beeld bij de opleiding vormen en waarschijnlijk zich daarom al afsluiten voor de opleiding. Ze denken misschien dat er te weinig vrouwen zijn of dat het te technisch is. Als mensen horen dat ik de opleiding Civiele Techniek doe, krijg ik vaak de vraag: "en hoeveel vrouwen zijn er?". Blijkbaar is dat voor veel mensen een issue.

25. Wat vind je van het feit dat de vrouwen binnen de opleiding ondervertegenwoordigd zijn?

Merk je er iets van?

Ik merk er eigenlijk niets van. Ik vind het wel prima.

26. Is het aantal vrouwen binnen de studie voor jou belangrijk? Waarom wel? Waarom niet?

Het doet er voor mij niet toe of het nou een vrouw of een man is waarmee ik het goed kan vinden. In de toekomst zou ik het ook niet erg vinden om alleen tussen mannen te werken.

27. Merk je tijdens colleges verschil tussen mannen en vrouwen?

(m.b.t. bepaalde theorieën over het vak of de lesstof, inzicht in de techniek etc.)

Vrouwen doen vaker moeilijk tijdens de samenwerking in groepjes, over bijvoorbeeld de eerlijke verdeling. Dat is meer een vrouwending. Mannen moet je soms meer aansporen. Vrouwen zijn meer gedreven.

28. Merk je na de colleges verschil tussen mannen en vrouwen?

(m.b.t. studieresultaten, planning, nevenactiviteiten, mate van inzet etc.)

Vrouwen zijn ijveriger.

Positionering

29. Hoe moet de opleiding Civiele Techniek zich volgens jou positioneren om meer vrouwen aan te trekken?

Vrouwen zijn gevoelig voor sfeer. Probeer een meer open en vriendelijkere sfeer te creëren. Laat tijdens de voorlichting duidelijke voorbeelden zien uit de vakken. Laat studenten enthousiast over de studie vertellen.

30. Kan je een voorbeeld geven uit de praktijk van een opleiding of werkgever die zich heel duidelijk positioneert richting vrouwen?

Geen idee.

31. Wat zou voor jou de opleiding Civiele Techniek nog aantrekkelijker maken?

Colleges in kleinere groepen geven. Dat is wat persoonlijker.

32. Tot slot, heb je nog een tip voor ons?

- De voorlichting moet reëel blijven, het moet niet leuker voorgedaan worden dan dat de opleiding is.
- Laat duidelijk zien dat er heus wel vrouwen op de studie zitten.

Uitwerking interview 5

Interview huidige vrouwelijke studenten uit het eerste jaar van de opleiding Civiele Techniek aan de TU Delft

Naam: Emma Croiset van Uchelen

Vooropleiding: Gymnasium Zeist

1. Wanneer wist je dat je Civiele Techniek wilde gaan studeren?

Ik heb Bouwkunde gestudeerd, maar binnen vijf weken wist ik dat ik die studie helemaal niks vond dus ben ik overgestapt naar Civiel. Ik had nog nooit van Civiele Techniek gehoord, ik had het wel op de site zien staan maar het zag er heel suf uit. Een huisgenoot van mij studeert Civiele Techniek dus ben ik met haar mee gaan lopen een dag en zo heb ik mijn keuze gemaakt. Hierna heb ik mij nog wel verder laten informeren via de website. Ik dacht dat Civiele Techniek helemaal niets voor mij zou zijn terwijl dat wel zo is.

2. Welk beeld had je van de opleiding Civiele Techniek voordat je aan de studie begon?

(qua sfeer, onderlinge omgang, cultuur)

Dat het heel erg gericht was op bruggen en wegen, maar er zijn zoveel meer algemene vakken.

3. Welk beeld heb je op dit moment van de opleiding Civiele Techniek?

Ik vind het heel erg leuk, ik ben blij dat ik ben overgestapt, ik vind het een brede opleiding, je kan heel veel masters doen.

4. Welke associaties roept de opleiding Civiele Techniek bij je op?

(volgorde noteren)

Bruggen en wegen, mechanica, wiskunde en natuurkunde, interessant, veel jongens.

5. Dragen deze associaties positief of negatief bij aan de waardering voor de opleiding?

Als ik denk aan Civiele Techniek heeft dat als eerste indruk een beetje een negatieve indruk. Het beeld van Civiele Techniek wordt niet duidelijk weergegeven op de site waardoor je een negatief beeld kan vormen ten opzichte van de opleiding. Het wordt nu overgebracht alsof

het gericht is op 1 bepaald werkgebied terwijl de opleiding juist heel breed is. Je weet niet dat er ook een hoop basisvakken in voorkomen. De associaties zijn nu wel positief, nu ik de opleiding doe. Maar vooraf waren ze negatief.

Voorlichting

6. Welke voorlichtingsmiddelen/activiteiten heb je gebruikt om je te oriënteren m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

- Website
- College gevolgd, met een vriendin mee naar college gegaan.

7. Welke voorlichtingsmiddelen/activiteiten waren doorslaggevend voor je keuze voor Civiele Techniek? Waarom?

- De colleges volgen. Op de open dagen krijg je een heel ander beeld van de studie dan dat de studie in het echt is. (bij bouwkunde ben ik verkeerd voorgelicht)

8. Wat vond je van het aanbod en de inhoud van de voorlichting m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

Niet van toepassing op mij omdat ik overgestapt ben. Maar ik denk dat Civiele Techniek gewoon niet zo bekend is.

9. Miste je iets aan voorlichtingsmiddelen/activiteiten waarover je had willen beschikken voor het maken van je keuze m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

Nee.

10. Wat herinner je aan de open dagen? (wat vond je interessant)

Geen open dagen bezocht. I.v.m. overstap van Bouwkunde naar Civiele Techniek.

11. Wat herinner je aan de meeloopdagen? (wat vond je interessant)

Geen meeloopdagen gedaan. Wel een college gevolgd via een vriendin.

Concurrentie

12. Heb je andere universiteiten bezocht die de opleiding Civiele Techniek aanbieden? Zo ja, welke?

Niet die de opleiding Civiele Techniek aanbieden maar wel andere universiteiten die andere opleidingen aanbieden zoals:

- RuG (Rijksuniversiteit Groningen)
- Universiteit Utrecht
- VU en UVA in Amsterdam

13. Wat waren je redenen om niet te kiezen voor deze universiteiten?

- Universiteit Utrecht: de studies trokken mij niet aan, ik wilde een technische studie doen en Delft bied daar de meeste studies van aan.
- RuG (Rijksuniversiteit Groningen): de studies trokken mij niet aan, ik wilde een technische studie doen en Delft bied daar de meeste studies van aan.
- VU en UVA (Amsterdam): de studies trokken mij niet aan, ik wilde een technische studie doen en Delft bied daar de meeste studies van aan.

14. Heb je een andere faculteit overwogen binnen de TU Delft?

- Werktuigbouw → 3ME
- Bouwkunde

15. Wat was de reden om niet te kiezen voor deze faculteit?

- Bouwkunde: veel te creatief ik miste de technische vakken en te veel contacturen.
- Werktuigbouw → 3ME: ik had gehoord dat Civiele Techniek net iets makkelijker is en omdat ik later moest instappen leek dit mij handiger.

16. Heb je getwijfeld tussen andere opleidingen? Zo ja, welke?

- Werktuigbouw
- Bouwkunde

17. Wat waren je redenen om niet te kiezen voor deze opleidingen?

- Bouwkunde: veel te creatief ik miste de technische vakken en te veel contacturen.
- Werktuigbouw → 3ME: ik had gehoord dat Civiele Techniek net iets makkelijker is en omdat ik later moest instappen leek dit mij handiger.

18. Wat is je motivatie voor je keuze voor de opleiding Civiele Techniek?

(hoge kans op de arbeidsmarkt, goed salaris, passie nastreven)

- Niet mijn passie maar ik vind het wel interessant.
- Ik moest iets kiezen omdat ik ging stoppen met Bouwkunde en ik dacht als ik Civiel kies heb ik later sowieso een baan.

19. Wat waren je beweegredenen om te kiezen voor de opleiding Civiele Techniek aan de TU

Delft? (korte reistijd, aantrekkelijke aansluitende masteropleidingen, goede kwaliteit onderwijs, goede naam opleiding, interessantere beroepsmogelijkheden etc.)

- Goede naam van de opleiding
- Goede masters, je kan heel makkelijk met Civiel een master doen bij een andere opleiding.

20. Wat vind je van de opleiding Civiele Techniek? Wat vind je aantrekkelijk en wat vind je niet aantrekkelijk?

Ik vind het aantrekkelijk dat er weinig contacturen zijn. Niet aantrekkelijk dat het gebouw zo lelijk is, het is hier niet echt een gezellige sfeer. Het is heel zakelijk allemaal, weinig contact met andere studenten. Als we dan een groep hebben waarmee we werken dan zit je vaak met jongens en dit zijn dan ook niet echt mijn type jongens. Vakken als Analyse en Lineair en Constructie Mechanica vind ik heel leuk. Ik denk dat de meeste meisjes Constructief Ontwerpen heel leuk vinden, terwijl ik dit helemaal niet leuk vind. Ik vind het leuk om sommen te maken waardoor je bij de oplossing komt, dat vind ik een leuke manier van werken.

Cultuur

21. Kan je de cultuur binnen de opleiding Civiele Techniek beschrijven? En wat vind je daarvan?

(omgang docenten, toegankelijkheid studieadviseurs, mentorschap, samenwerking in groepjes)

Tussen formele en informele cultuur. Je kan wel je docent makkelijk benaderen dat is weer informeel. Mentorschap vind ik wel heel formeel.

22. Kan je de cultuur binnen de TU Delft beschrijven? En wat vind je daarvan?

Ik vind dat wel formeel, het zijn allemaal technische mensen, die niet heel erg creatief en sociaal zijn aangelegd.

23. Is er een verschil tussen de cultuur binnen de opleiding en de cultuur van de organisatie?

Zo ja, waarom en op welke aspecten?

Ik heb geen idee.

Populatie man/vrouw

24. Wat vind je van het aantal vrouwen binnen de opleiding? Heb je een idee van het percentage mannen/vrouwen?

Ik vind het er opvallend weinig, ik had er meer verwacht. Ik denk 20% vrouwen binnen de opleiding.

25. Wat vind je van het feit dat de vrouwen binnen de opleiding ondervertegenwoordigd zijn?

Merk je er iets van?

Ik vind het wel jammer, aan de ene kant is het dan ook wel weer leuk dat ik een van de weinigen ben, mensen vinden dat al snel bijzonder. Ik merk het wel, vooral in groepjes. Dan zit je als enige vrouw in een groepje. Vrouwen regel vaak ook wel alles en als je dan de enige vrouw bent dan moet jij alles regelen. Maar tijdens college merk ik het niet zo.

26. Is het aantal vrouwen binnen de studie voor jou belangrijk? Waarom wel? Waarom niet?

Ik vind het wel een beetje belangrijk, ik zou het leuk vinden als er meer vrouwen zouden zitten. Ik denk ook dat vrouwen dit wel leuk vinden maar er niet aan denken om dit te gaan doen. Het zou niet mijn keuze beïnvloeden voor deze studie.

27. Merk je tijdens colleges verschil tussen mannen en vrouwen?

(m.b.t. bepaalde theorieën over het vak of de lesstof, inzicht in de techniek etc.)

Nee dat merk ik niet echt.

28. Merk je na de colleges verschil tussen mannen en vrouwen?

(m.b.t. studieresultaten, planning, nevenactiviteiten, mate van inzet etc.)

Nee het verschilt denk ik heel erg per persoon. Ik denk dat vrouwen veel bewuster een keuze maken voor een studie.

Positionering

29. Hoe moet de opleiding Civiele Techniek zich volgens jou positioneren om meer vrouwen aan te trekken?

Proberen meer naamsbekendheid te krijgen. Ik zou er meer nadruk op leggen dat als je deze opleiding doet dat je niet alleen wegebouwer kan worden maar dat het veel breder is. Dat je er echt een goede baan mee gaat krijgen en dat je een goed salaris krijgt. Visualiseren wat er hier gebeurt dat zou meer vrouwen aantrekken denk ik.

30. Kan je een voorbeeld geven uit de praktijk van een opleiding of werkgever die zich heel duidelijk positioneert richting vrouwen?

Geen idee.

31. Wat zou voor jou de opleiding Civiele Techniek nog aantrekkelijker maken?

Ik vind dat het BSA nu heel hoog is en dat maakt het misschien voor veel mensen onaantrekkelijk om deze studie te gaan doen omdat je meteen heel goed moet gaan presteren. Het staat al bekend als een moeilijke studie en als je dan ook nog zoveel punten moet halen kan dat afschrikken. En minder projecten, dat is niks voor mij.

32. Tot slot, heb je nog een tip voor ons?

Civiele Techniek meer bekendheid geven. Misschien enthousiaste vrouwelijke studenten op middelbare scholen langs laten gaan om de scholieren enthousiast te maken.

Uitwerking interview 6

Interview huidige vrouwelijke studenten uit het eerste jaar van de opleiding Civiele Techniek aan de TU Delft

Naam: Jenske Kroes

Vooropleiding: VWO Natuur & Gezondheid en Natuur & Techniek

1. Wanneer wist je dat je Civiele Techniek wilde gaan studeren?

Eerst Technische Bestuurskunde gestudeerd en vorig jaar overgestapt naar Civiele Techniek.

Een vriendin deed de opleiding al, ik ben met haar een dag meegegaan naar colleges en toen wist ik dat ik dit wilde gaan doen. Dus ben ik overgestapt.

2. Welk beeld had je van de opleiding Civiele Techniek voordat je aan de studie begon?

(qua sfeer, onderlinge omgang, cultuur)

Ik had het gevoel dat het een gedegen opleiding is, een hele goede opleiding die veel mensen heel leuk vinden die het doen. Heel duidelijk wat je ermee kan doen.

3. Welk beeld heb je op dit moment van de opleiding Civiele Techniek?

Ik vind het nog steeds een goede opleiding. Ik ben bij de mensen gaan horen die het ook heel erg leuk vinden. Ik heb het gevoel dat alles goed verloopt. Mijn beeld is niet veranderd maar bevestigd.

4. Welke associaties roept de opleiding Civiele Techniek bij je op?

(volgorde noteren)

Brug, groot (grote dingen die ze voor elkaar krijgen), veel invloed (op het beeld van de wereld, met watervoorzieningen etc.), interessant, leuk, afwisselend (constructie achtige vakken, grond en vloeistof, dit zijn allemaal verschillende domeinen maar wel allemaal Civiele Techniek).

5. Dragen deze associaties positief of negatief bij aan de waardering voor de opleiding?

Positief, omdat ik nooit met tegenzin naar Civiel toega.

Voorlichting

6. Welke voorlichtingsmiddelen/activiteiten heb je gebruikt om je te oriënteren m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

- Website
- Verhalen van een vriendin
- Soort meegelopen maar geen meeloopdag (met een vriendin een hele dag meegegaan en colleges gevolgd).

7. Welke voorlichtingsmiddelen/activiteiten waren doorslaggevend voor je keuze voor Civiele Techniek? Waarom?

- Het meelopen met een vriendin
- De website (er stond een heel duidelijk vakkenoverzicht)

8. Wat vond je van het aanbod en de inhoud van de voorlichting m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

Ik vind het aanbod goed, je kan veel verschillende dingen doen. Op de website kon ik ook genoeg vinden, de inhoud is goed.

9. Miste je iets aan voorlichtingsmiddelen/activiteiten waarover je had willen beschikken voor het maken van je keuze m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

Een stukje van een vrouw die Civiele Techniek heeft gestudeerd en nu een hele vette baan heeft op de website. **(Dit staat wel al op de website)** Zo'n voorbeeld zou mij wel aantrekken. Een excursie naar iets Civiels zou ik ook wel leuk vinden, ik denk dat het voor vrouwen zeker interessant is, omdat vrouwen zich altijd beter oriënteren dan mannen. Ik denk dat vrouwen ook altijd wel weten wat ze willen, dus als je als vrouw zijne al weet dat je Civiël wilt gaan doen, weet ik niet of zo'n excursie nog iets extra's toevoegt voor je keuze. Als er op de open dagen meer meisjes zijn en dat ze met hun kunnen praten, zou dat ook al helpen denk ik. Dat ze ook zien dat er ook meisjes zijn.

10. Wat herinner je aan de open dagen? (wat vond je interessant)

Geen open dagen bezocht.

11. Wat herinner je aan de meeloopdagen? (wat vond je interessant)

Geen meeloopdagen gedaan.

Concurrentie

12. Heb je andere universiteiten bezocht die de opleiding Civiele Techniek aanbieden? Zo ja, welke?

Nee, ik heb geen andere universiteiten bezocht. Ik ben alleen in Delft geweest.

13. Wat waren je redenen om niet te kiezen voor deze universiteiten?

Niet van toepassing.

14. Heb je een andere faculteit overwogen binnen de TU Delft?

- TBM → Technische Bestuurskunde

15. Wat was de reden om niet te kiezen voor deze faculteit?

- Ik vond de opleiding niet technisch genoeg
- Ik vond het te makkelijk

16. Heb je getwijfeld tussen andere opleidingen? Zo ja, welke?

- Technische Bestuurskunde

17. Wat waren je redenen om niet te kiezen voor deze opleidingen?

- Ik vond de opleiding niet technisch genoeg
- Ik vond het te makkelijk

18. Wat is je motivatie voor je keuze voor de opleiding Civiele Techniek?

(hoge kans op de arbeidsmarkt, goed salaris, passie nastreven)

- Hoge kans op de arbeidsmarkt
- Makkelijk in het buitenland kunnen gaan werken
- Omdat de opleiding in Delft wordt aangeboden

19. Wat waren je beweegredenen om te kiezen voor de opleiding Civiele Techniek aan de TU

Delft? *(korte reistijd, aantrekkelijke aansluitende masteropleidingen, goede kwaliteit onderwijs, goede naam opleiding, interessantere beroepsmogelijkheden etc.)*

- Goede naam TU Delft (ik wilde sowieso aan de TU Delft studeren)
- Korte reistijd
- Hele brede opleiding

20. Wat vind je van de opleiding Civiele Techniek? Wat vind je aantrekkelijk en wat vind je niet aantrekkelijk?

Niet aantrekkelijk: weinig projecten, de projecten zetten je aan het denken over hoe het echt in de praktijk is.

Wel aantrekkelijk: het is wel moeilijk, maar als je gewoon naar de colleges gaat je het gewoon kan halen. Als je er tijd is steekt lukt het goed. Goed wiskunde en natuurkunde onderwijs.

Cultuur

21. Kan je de cultuur binnen de opleiding Civiele Techniek beschrijven? En wat vind je daarvan?

(omgang docenten, toegankelijkheid studieadviseurs, mentorschap, samenwerking in groepjes)

Studieadviseurs zijn zeer toegankelijk, denken altijd mee, ze zijn heel erg aardig en open. Docenten zijn formeel, dat vind ik logisch. Studieadviseurs zijn heel informeel. Ik vind je cultuur heel open.

22. Kan je de cultuur binnen de TU Delft beschrijven? En wat vind je daarvan?

Ook een open cultuur.

23. Is er een verschil tussen de cultuur binnen de opleiding en de cultuur van de organisatie?

Zo ja, waarom en op welke aspecten?

Geen verschil.

Populatie man/vrouw

24. Wat vind je van het aantal vrouwen binnen de opleiding? Heb je een idee van het percentage mannen/vrouwen?

Er zijn weinig vrouwen, maar ik vind het niet storend. Meer is altijd beter.

25. Wat vind je van het feit dat de vrouwen binnen de opleiding ondervertegenwoordigd zijn?

Merk je er iets van?

In de collegezalen merk je het, maar volgens mij doen wij vrouwen het beter, dus daarin merk je het niet. Ik vind het logisch dat er weinig vrouwen deze opleiding doen, ik denk dat heel veel vrouwen denken dat Civiele Techniek bouwen is. Er is gewoon een bepaald beeld van de opleiding omdat er een stempel op gezet is. Ik denk dat het wel beter gaat, maar dat het een tijdje gaat duren voordat mensen weten dat er ook echt vrouwen deze opleiding studeren.

26. Is het aantal vrouwen binnen de studie voor jou belangrijk? Waarom wel? Waarom niet?

Nee, ik zit bij Virgiel en daar heb ik een jaarclub en ik woon in een vrouwenhuis dus ik heb genoeg vrouwen om me heen als ik dat wil.

27. Merk je tijdens colleges verschil tussen mannen en vrouwen?

(m.b.t. bepaalde theorieën over het vak of de lesstof, inzicht in de techniek etc.)

Nee, vrouwen maken beter aantekeningen, maar volgens mij zit er niet echt verschil tussen.

28. Merk je na de colleges verschil tussen mannen en vrouwen?

(m.b.t. studieresultaten, planning, nevenactiviteiten, mate van inzet etc.)

De vrouwen die ik ken, doen allemaal dingen naast de studie maar zetten zich wel nog steeds in voor de opleiding en halen nog steeds goede resultaten. Mannen zijn veel lakser, ze gaan veel minder naar college.

Positionering

29. Hoe moet de opleiding Civiele Techniek zich volgens jou positioneren om meer vrouwen aan te trekken?

Ik denk dat er op zo'n vrouwelijk voorbeeld gericht moet worden. Misschien dat dat een bekend iemand kan zijn, wat wel moeilijk is. Ik denk dat je zo iemand op de open dag moet zetten zodat mensen met degene kunnen praten. Je kan ook zorgen dat middelbare scholen het meer stimuleren en dat het niet raar is als je als meisje zijnde zo'n profiel kiest (NG of NT).

30. Kan je een voorbeeld geven uit de praktijk van een opleiding of werkgever die zich heel duidelijk positioneert richting vrouwen?

Geen idee.

31. Wat zou voor jou de opleiding Civiele Techniek nog aantrekkelijker maken?

In ieder geval, minimaal 1 project per jaar in kleine groepjes.

32. Tot slot, heb je nog een tip voor ons?

Nee.

Uitwerking interview 7

Interview huidige vrouwelijke studenten uit het eerste jaar van de opleiding Civiele Techniek aan de TU Delft

Naam: Linda Vreeburg

Vooropleiding: VWO met Natuur & Techniek

1. Wanneer wist je dat je Civiele Techniek wilde gaan studeren?

Pas in de zomervakantie vlak voordat het nieuwe college jaar begon. Ik wilde eigenlijk IO gaan studeren maar dat was een lotingstudie en dan moet je een tweede keuze hebben. Uiteindelijk was ik wel ingeloot maar ik vond dit toch eigenlijk interessanter dus heb ik Civiel gekozen.

2. Welk beeld had je van de opleiding Civiele Techniek voordat je aan de studie begon?

(qua sfeer, onderlinge omgang, cultuur)

Dat het heel breed zou zijn qua wat je allemaal te leren krijgt. Ik dacht dat het wat concreter zou zijn dan wat je bij IO krijgt, groter ook.

3. Welk beeld heb je op dit moment van de opleiding Civiele Techniek?

Dat het nog veel breder is dan dat ik dacht. Er zitten heel veel aspecten aan. Mijn beeld is wel verandert dan dat ik eerst had. Het is dieper dan ik dacht. Je gaat wat dieper in op bepaalde dingen waarvan ik het niet had verwacht.

4. Welke associaties roept de opleiding Civiele Techniek bij je op?

(volgorde noteren)

Beton, bruggen, water, gezellig, leuk maar ook zwaar.

5. Dragen deze associaties positief of negatief bij aan de waardering voor de opleiding?

Positief, het is zwaar maar het is wel boeiend en dat maakt het leuk.

Voorlichting

6. Welke voorlichtingsmiddelen/activiteiten heb je gebruikt om je te oriënteren m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

- Ik ben het tegengekomen op een open dag maar ik ben er niet naar de open dag van Civiel gegaan.
- Bachelor gids
- Via mijn vader, die heeft de opleiding ook gestudeerd.
- Website

7. Welke voorlichtingsmiddelen/activiteiten waren doorslaggevend voor je keuze voor Civiele Techniek? Waarom?

- Dat was uiteindelijk niet door voorlichtingsdingen
- Mijn vader heeft Civiele Techniek gestudeerd dus daar heb ik mijn informatie vandaan.

8. Wat vond je van het aanbod en de inhoud van de voorlichting m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

Ik weet er niet heel veel over. Er stond op de website goede informatie. In de bachelor gids stond heel veel goede informatie.

9. Miste je iets aan voorlichtingsmiddelen/activiteiten waarover je had willen beschikken voor het maken van je keuze m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

Ik had graag meer gebruik gemaakt van de voorlichtingsmiddelen/activiteiten maar dat is mijn eigen schuld. Maar volgens mij zijn er genoeg open dagen en je kunt meeloopdagen doen. Dus volgens mij is het genoeg.

10. Wat herinner je aan de open dagen? (wat vond je interessant)

Geen open dagen bezocht.

11. Wat herinner je aan de meeloopdagen? (wat vond je interessant)

Geen meeloopdagen gedaan.

Concurrentie

12. Heb je andere universiteiten bezocht die de opleiding Civiele Techniek aanbieden? Zo ja, welke?

Nee, niet die Civiele Techniek aanbieden. Wel naar:

- HBO Design Academie in Eindhoven

13. Wat waren je redenen om niet te kiezen voor deze universiteiten?

Omdat je daar geen boeken had, je leerde daar alles via de praktijk. En dat was niks voor mij.

14. Heb je een andere faculteit overwogen binnen de TU Delft?

- IO
- Bouwkunde

15. Wat was de reden om niet te kiezen voor deze faculteit?

- Bouwkunde → specifiek huizen of gebouwen niet perse was wat ik heel graag wilde doen.
- IO → te wazig was het voor mij. Het was meer om de vorm en hoe het eruit zien in plaats van hoe maak je het en waarmee maak je het.

16. Heb je getwijfeld tussen andere opleidingen? Zo ja, welke?

- IO
- Bouwkunde

17. Wat waren je redenen om niet te kiezen voor deze opleidingen?

- Bouwkunde → specifiek huizen of gebouwen niet perse was wat ik heel graag wilde doen.
- IO → te wazig was het voor mij. Het was meer om de vorm en hoe het eruit zien in plaats van hoe maak je het en waarmee maak je het.

18. Wat is je motivatie voor je keuze voor de opleiding Civiele Techniek?

(hoge kans op de arbeidsmarkt, goed salaris, passie nastreven)

- Alleen omdat ik het leuk en interessant vind.

19. Wat waren je beweegredenen om te kiezen voor de opleiding Civiele Techniek aan de TU

Delft? *(korte reistijd, aantrekkelijke aansluitende masteropleidingen, goede kwaliteit onderwijs, goede naam opleiding, interessantere beroepsmogelijkheden etc.)*

- Korte reistijd
- Goede naam TU Delft
- Goede kwaliteit onderwijs
- Ook voor internationaal perspectief

20. Wat vind je van de opleiding Civiele Techniek? Wat vind je aantrekkelijk en wat vind je niet aantrekkelijk?

Heel leuk dat het heel breed is dat je heel veel verschillende dingen leert. Ik vind rekenen heel leuk. Analyse vind ik dan weer niet leuk. Ik moet het altijd voor me zien. Ik vind praktische dingen heel leuk, zoals projecten, case studies etc. Vakken met harde scheikunde vind ik niet aantrekkelijk.

Cultuur

21. Kan je de cultuur binnen de opleiding Civiele Techniek beschrijven? En wat vind je daarvan?

(omgang docenten, toegankelijkheid studieadviseurs, mentorschap, samenwerking in groepjes)

Hele prettige cultuur. Ik ga frequent naar de studieadviseur, deze man is heel aardig. Docenten zijn ook heel open. De cultuur zit een beetje tussen formeel en informeel in.

22. Kan je de cultuur binnen de TU Delft beschrijven? En wat vind je daarvan?

Onpersoonlijker, vanuit bestuur is het meer. Dat merk je wel, er worden soms beslissingen gemaakt vanuit boven, die in praktische zin niet helemaal ideaal zijn. Je hebt daar helaas niks mee te maken en het staat heel ver weg van je.

23. Is er een verschil tussen de cultuur binnen de opleiding en de cultuur van de organisatie?

Zo ja, waarom en op welke aspecten?

Zeker verschil. Organisatie heel onpersoonlijk maar het is een ontzettend grote organisatie en daar heb ik ook vrij weinig mee te maken als student.

Populatie man/vrouw

24. Wat vind je van het aantal vrouwen binnen de opleiding? Heb je een idee van het percentage mannen/vrouwen?

Ik denk dat er in ons jaar best wel veel vrouwen zitten. In ons jaar denk ik dat 30%/35% vrouw is. Ik denk dat dat bij voorgaande jaren minder was. Als je in een groepje werkt zit er altijd wel een meisje bij. Ik vind het wel prima zo.

25. Wat vind je van het feit dat de vrouwen binnen de opleiding ondervertegenwoordigd zijn?

Merk je er iets van?

Aan de ene kant vind ik het raar, waarom hebben mannen meer voorkeur voor technische studies en vrouwen minder. Civiel staat bekend als beton enzo ik denk dat het daarom komt dat er minder vrouwen zijn. Terwijl het meer is dan alleen beton. Ik merk het in de colleges niet zoveel. Vrouwen gaan vaker naar colleges dus in verhouding zitten er dan nog heel veel meisjes. Waar je het vooral bij merkt zijn projecten. Jongens werken heel anders dan meisjes dus in projecten merk je daardoor wel het verschil omdat er meer jongens in een projectgroep zitten.

26. Is het aantal vrouwen binnen de studie voor jou belangrijk? Waarom wel? Waarom niet?

Nee, het is wel gezellig als er vrouwen zijn. Maar voor de studie maakt het uiteindelijk niet uit of er veel vrouwen of mannen zitten. Als ik 1 van de 2 vrouwen in de studie was geweest was het wel anders geweest, maar het zou mijn keuze niet beïnvloeden.

27. Merk je tijdens colleges verschil tussen mannen en vrouwen?

(m.b.t. bepaalde theorieën over het vak of de lesstof, inzicht in de techniek etc.)

Vrouwen kijken wel anders tegen dingen aan, meer met gevoelens. Dat merk je ook met projecten, vrouwen denken meer na over hoe dingen werken. Vrouwen denken over andere

dingen na dan mannen. Vrouwen nemen ook meer aantekeningen.

28. Merk je na de colleges verschil tussen mannen en vrouwen?

(m.b.t. studieresultaten, planning, nevenactiviteiten, mate van inzet etc.)

Ik denk dat het niet zozeer het verschil is tussen man en vrouw maar meer tussen personen. Als mensen bij studieverenigingen gaan merk je wel is dat mannen dan veranderen en niks meer gaan doen en niet meer komen opdagen. Vrouwen komen dan nog wel opdagen en doen nog wel moeite. Ik denk dat vrouwen zich vaker schuldig voelen tegenover zichzelf als ze niet naar college gaan en hebben mannen dat totaal niet.

Positionering

29. Hoe moet de opleiding Civiele Techniek zich volgens jou positioneren om meer vrouwen aan te trekken?

Ik denk dat je niet specifiek vrouwen moet binnenhalen met we willen vrouwen binnenhalen. Je moet niet speciale vrouwenposters aan maken met kom naar ons. Maar ik denk dat ze wel andere dingen willen weten van de studie. Misschien moeten er meer vrouwelijke studenten op de open dagen staan waar de scholieren vragen aan kunnen stellen. Ik denk dat je de vrouwen op een andere manier moet aanspreken. Je kan wel tijdens de algemene presentatie wat meer vrouwelijke sprekers als voorbeeld neerzetten.

30. Kan je een voorbeeld geven uit de praktijk van een opleiding of werkgever die zich heel duidelijk positioneert richting vrouwen?

Mijn nicht is net afgestudeerd hier en die is bijvoorbeeld naar een vrouwenbeurs geweest voor technische vrouwen om te netwerken met opdrachtgevers en andere technische vrouwen.

31. Wat zou voor jou de opleiding Civiele Techniek nog aantrekkelijker maken?

Dat weet ik niet zo goed. Ik ben tevreden met de opleiding.

32. Tot slot, heb je nog een tip voor ons?

Ik vind de voorlichting goed, ik denk dat je misschien net andere dingen moet zeggen om meer vrouwen binnen te halen.

Uitwerking interview 8

Interview huidige vrouwelijke studenten uit het eerste jaar van de opleiding Civiele Techniek aan de TU Delft

Naam: Berber Reckens

Vooropleiding: Gymnasium met Natuur & Techniek en Natuur & Gezondheid

1. Wanneer wist je dat je Civiele Techniek wilde gaan studeren?

Een week voordat je moest kiezen dus een week voor 1 mei. Ik wilde heel lang Geneeskunde doen of Rechten. Maar ik vond Biologie helemaal niet leuk en Natuurkunde en Wiskunde vond ik altijd heel leuk. Maar ik twijfelde wel of ik het niet te technisch vond.

2. Welk beeld had je van de opleiding Civiele Techniek voordat je aan de studie begon?

(qua sfeer, onderlinge omgang, cultuur)

Ik had eigenlijk nog niet een heel goed beeld. Ik heb bij andere studies heel veel meeloopdagen en open dagen bezocht en toen kwam er elke keer uit dat ik het toch niet leuk vond. Dus dit heb ik niet bij Civiele Techniek gedaan. Omdat ik gewoon een keuze wilde overhouden. Ik dacht wel dat het heel technisch zou zijn en er veel jongens zouden zijn en heel veel saaie mensen. Ik dacht ook dat het een hele moeilijke studie zou zijn.

3. Welk beeld heb je op dit moment van de opleiding Civiele Techniek?

Mijn beeld is wel veranderd, vergeleken met andere studies in Delft is Civiel helemaal niet zo heel technisch. En er zijn toch wel heel veel leuke mensen. Ik dacht dat het een hele moeilijke studie zou zijn, maar het is eigenlijk prima te doen.

4. Welke associaties roept de opleiding Civiele Techniek bij je op?

(volgorde noteren)

Water, grond, wegen, saai, langdradig.

5. Dragen deze associaties positief of negatief bij aan de waardering voor de opleiding?

Negatief, het klinkt allemaal vrij saai en eentonig. Maar nu ik de studie doe vind ik het wel leuk.

Voorlichting

6. Welke voorlichtingsmiddelen/activiteiten heb je gebruikt om je te oriënteren m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

- Een keuzetest op de TU Delft site
- Bachelor gids
- Open dag (ik heb niet het programma gevolgd ik heb alleen een rondje gelopen over de informatiemarkt)
- TU Delft algemene website

7. Welke voorlichtingsmiddelen/activiteiten waren doorslaggevend voor je keuze voor Civiele Techniek? Waarom?

- Dat ik erachter kwam dat alle andere studies niks voor mij waren (geen middel)
- De website van de TU Delft algemeen (hier stond dat het een brede studie is)

8. Wat vond je van het aanbod en de inhoud van de voorlichting m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

Het was steeds hetzelfde wat er benadrukt werd zoals, de infrastructuur, moeilijkheidsgraad. Er werden niet veel verschillende aspecten benadrukt. Ik zou meer benadrukken dat je concreet bezig bent met dingen, de praktijk, dat er veel basisvakken zijn.

9. Miste je iets aan voorlichtingsmiddelen/activiteiten waarover je had willen beschikken voor het maken van je keuze m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

Er was in TU Twente een meisjesdag, ik vond het fijn om met andere meisjes te praten van een technische studie. Het zou fijn zijn om met andere meisjes te kunnen praten over hoe hun erover denken en wat hun keuze gaat zijn etc. Wel meisjes die het nu doen, de studie.

10. Wat herinner je aan de open dagen? (wat vond je interessant)

Ik ben alleen op de informatiemarkt geweest en ik heb geen programma gevolgd. Ik herinner me dat het heel leeg was. Ik kwam bij de laatste ronde, het was heel rustig op de informatiemarkt, er waren heel weinig andere mensen.

11. Wat herinner je aan de meeloopdagen? (wat vond je interessant)

Geen meeloopdagen gedaan.

Concurrentie

12. Heb je andere universiteiten bezocht die de opleiding Civiele Techniek aanbieden? Zo ja, welke?

Ja:

- TU Twente

Ik heb ook universiteiten bezocht die andere opleidingen aanbieden zoals:

- VU Amsterdam
- Universiteit Utrecht

13. Wat waren je redenen om niet te kiezen voor deze universiteiten?

Ze boden niet de opleidingen aan die ik leuk vond. TU Twente had een heel saai karakter en er waren saaie mensen.

14. Heb je een andere faculteit overwogen binnen de TU Delft?

- IO
- 3ME → Werktuigbouw en Maritiem

15. Wat was de reden om niet te kiezen voor deze faculteit?

- Werktuigbouw → heb ik heel lang over getwijfeld maar ik wilde graag iets met water doen dus vandaar niet deze keuze.
- IO → veel te creatief.

16. Heb je getwijfeld tussen andere opleidingen? Zo ja, welke?

- IO
- Werktuigbouw
- Maritiem
- Geneeskunde
- Rechten
- Innovatieve Natuurkunde

17. Wat waren je redenen om niet te kiezen voor deze opleidingen?

- Werktuigbouw → lang getwijfeld maar ik wilde graag de water kant op
- Maritiem → iets teveel specifiek, teveel met olietankers, dat was niks voor mij
- IO → te creatief
- Geneeskunde → biologie vond ik niet leuk
- Rechten → ik hou niet van lange teksten lezen
- Innovatie Natuurkunde → je moest er heel veel bij debatteren en nadenken

18. Wat is je motivatie voor je keuze voor de opleiding Civiele Techniek?

(hoge kans op de arbeidsmarkt, goed salaris, passie nastreven)

- Brede studie, je kan veel kanten op
- Goed salaris

19. Wat waren je beweegredenen om te kiezen voor de opleiding Civiele Techniek aan de TU

Delft? *(korte reistijd, aantrekkelijke aansluitende masteropleidingen, goede kwaliteit onderwijs, goede naam opleiding, interessantere beroepsmogelijkheden etc.)*

- Goede naam van TU Delft
- Brede studie

20. Wat vind je van de opleiding Civiele Techniek? Wat vind je aantrekkelijk en wat vind je niet aantrekkelijk?

Alle wiskunde vakken en constructie mechanica vind ik heel erg aantrekkelijk. Zodat je ziet waar je mee bezig bent. Dit zou ik benadrukken in de voorlichting.

Cultuur

21. Kan je de cultuur binnen de opleiding Civiele Techniek beschrijven? En wat vind je daarvan?

(omgang docenten, toegankelijkheid studieadviseurs, mentorschap, samenwerking in groepjes)

Ik vind het een hele open cultuur.

22. Kan je de cultuur binnen de TU Delft beschrijven? En wat vind je daarvan?

Ik heb niet het idee dat ik daar veel mee te maken heb.

23. Is er een verschil tussen de cultuur binnen de opleiding en de cultuur van de organisatie?

Zo ja, waarom en op welke aspecten?

Ik heb geen idee.

Populatie man/vrouw

24. Wat vind je van het aantal vrouwen binnen de opleiding? Heb je een idee van het percentage mannen/vrouwen?

Ik las dat er in het eerste jaar 58 vrouwen zijn, ik dacht dat er minstens 90 vrouwen waren. Je merkt wel dat er meer mannen zijn maar vrouwen gaan meer naar colleges dus dan lijkt het ook meer. Ik vind het wel prima, het aantal vrouwen. Meisjes trekken hierdoor meer naar elkaar toe.

25. Wat vind je van het feit dat de vrouwen binnen de opleiding ondervertegenwoordigd zijn?

Merk je er iets van?

Ik begrijp wel dat er minder vrouwen zijn omdat veel mensen geen beeld van de opleiding hebben en het klinkt heel saai. Het klinkt meer richting de bouwvakkers kant.

26. Is het aantal vrouwen binnen de studie voor jou belangrijk? Waarom wel? Waarom niet?

In een bepaald opzicht wel, het moet niet 90% vrouw zijn maar ook niet 10% maar er een beetje tussenin. Iets meer meisjes zou wel leuk zijn. Ik vind het wel prima verder, in Delft zijn er genoeg meiden.

27. Merk je tijdens colleges verschil tussen mannen en vrouwen?

(m.b.t. bepaalde theorieën over het vak of de lesstof, inzicht in de techniek etc.)

Ik heb het idee dat meiden de wiskunde kant makkelijker en leuker vinden. Meisjes gaan ook actiever naar colleges. Maar ik heb het idee dat jongens de vakken waar meer informatie wordt gegeven interessanter vinden.

28. Merk je na de colleges verschil tussen mannen en vrouwen?

(m.b.t. studieresultaten, planning, nevenactiviteiten, mate van inzet etc.)

Meisjes plannen meer, ook qua inzet merk je wel dat meisjes er vaker zijn en meer leren. Het percentage van actieve meisjes buiten de studie is groter dan de mannen. Je hebt veel jongens die eraan bijna niks doen.

Positionering

29. Hoe moet de opleiding Civiele Techniek zich volgens jou positioneren om meer vrouwen aan te trekken?

Zorgen voor een duidelijker beeld van wat het nou eigenlijk is en wat je ermee kan. Benadrukken dat het een brede studie is waarmee je veel kanten op kan. Dat er binnen de studie veel richtingen zijn die je op kan. Dat je er goed mee kan verdienen zou ik ook benadrukken. De vakken aangeven. En bijvoorbeeld dat een betonnen paal niet alleen een betonnen paal is maar dat er meer bij komt kijken, dat er meer achter zit.

30. Kan je een voorbeeld geven uit de praktijk van een opleiding of werkgever die zich heel duidelijk positioneert richting vrouwen?

Bij Twente kreeg je een mailtje met alle activiteiten daar waren er 4 echt alleen voor vrouwen. Dat was een meisjesdag. Ik vond de studie vreselijk maar de dag was heel leuk. Omdat je met veel vrouwen kon praten, je deed veel wisselende dingen. Zoals, drie zalen, in 1 zaal hadden ze alle dingen die tijdens de studie gemaakt zijn over alle jaren, een zaal met proefjes en allemaal opstellingen. En een zaal met studieboeken, hier werd wat over verteld, en over de vakken bijvoorbeeld. Zodat je zag dat het heel breed was.

31. Wat zou voor jou de opleiding Civiele Techniek nog aantrekkelijker maken?

Dat er over sommige vakken wat beter wordt nagedacht. Zodat je bij sommige vakken ook echt ziet dat je nuttig bezig bent.

32. Tot slot, heb je nog een tip voor ons?

Organiseer een dag met alleen meisjes. Of een workshop met alleen meisjes.

Uitwerking interview 9

Interview huidige vrouwelijke studenten uit het eerste jaar van de opleiding Civiele Techniek aan de TU Delft

Naam: Marcha Tack

Vooropleiding: VWO Natuur & Gezondheid en Natuur en Techniek

1. Wanneer wist je dat je Civiele Techniek wilde gaan studeren?

In de zesde pas, ik kon niet zo goed kiezen omdat ik heel veel dingen leuk vond. Ik wilde wel graag iets technisch en deze richting leek me heel leuk, ik wil hiermee graag de waterbouw kant op.

2. Welk beeld had je van de opleiding Civiele Techniek voordat je aan de studie begon?

(qua sfeer, onderlinge omgang, cultuur)

Het leek me heel interessant en dat vind ik nu nog steeds. Ik dacht dat het iets minder technisch en minder wiskunde zou zijn. Ik dacht dat het over het algemeen wat soepeler zou zijn. Ik had het minder zwaar verwacht.

3. Welk beeld heb je op dit moment van de opleiding Civiele Techniek?

Het is zwaarder dan ik had verwacht. Ik dacht dat het me allemaal wat makkelijker af zou gaan. Maar ik vind het nog steeds heel leuk en interessant. Ik vind het nu te veel wiskunde. Ik vind het leuk om wat meer maatschappelijk erbij te doen.

4. Welke associaties roept de opleiding Civiele Techniek bij je op?

(volgorde noteren)

Technisch, interessant, doelgericht werken (later iets tot uitvoering brengen).

5. Dragen deze associaties positief of negatief bij aan de waardering voor de opleiding?

Positief, ik vind de studie heel interessant en de studierichting. Ik vind het leuk om doelgericht te werken en echt een beeld voor ogen te hebben. En niet heel abstract zoals wiskunde enzo.

Voorlichting

6. Welke voorlichtingsmiddelen/activiteiten heb je gebruikt om je te oriënteren m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

- Open dag
- Website

7. Welke voorlichtingsmiddelen/activiteiten waren doorslaggevend voor je keuze voor Civiele Techniek? Waarom?

- Open dag, ik vond het heel interessant, ook de colleges die we kregen vond ik heel leuk en daar wilde ik wel mee over leren.

8. Wat vond je van het aanbod en de inhoud van de voorlichting m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

Ik vond het interessant en zeker zo'n college in zo'n grote zaal vond ik goed om te zien. Maar de studenten die daar op de informatiemarkt een praatje houden zijn natuurlijk wel heel optimistisch en enthousiast. En die zeiden dat je met een 6 voor wiskunde het wel zou halen, maar dat is niet zo. Ik ben zo naïef geweest om daarin te geloven, er zijn ook vast studenten die ook heel hard werken en het wel halen maar zo hard als dat ik er voor werk heb ik nog nooit gedaan. Ik snap wel dat het gebeurt want je wil zoveel mogelijk studenten naar je studie trekken maar ik vind het wel vervelend want hierdoor moet ik overstappen naar een andere opleiding. De website was voor mij duidelijk, goede inhoudelijke informatie.

9. Miste je iets aan voorlichtingsmiddelen/activiteiten waarover je had willen beschikken voor het maken van je keuze m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

Ik weet het niet eigenlijk. Een excursie zal scholieren wel enthousiasmeren voor Civiele Techniek, dus voor mensen van de middelbare school zal het wel heel nuttig zijn denk ik. Daarmee kun je wel mee studenten trekken.

10. Wat herinner je aan de open dagen? (wat vond je interessant)

De presentatie vond ik heel erg leuk. Dat ze zeiden dat je doelgericht gaat werken en dat ze allemaal Civiele bouwwerken lieten zien en toen dacht ik dat is best wel knap dat je dat kan

maken. En het waterlab ziet er ook heel indrukwekkend uit. Om alles te zien vond ik best wel leuk.

11. Wat herinner je aan de meeloopdagen? (wat vond je interessant)

Geen meeloopdagen gedaan.

Concurrentie

12. Heb je andere universiteiten bezocht die de opleiding Civiele Techniek aanbieden? Zo ja, welke?

Ja, TU Twente.

En ook andere universiteiten die andere opleiding aanbieden zoals:

- UR Wageningen

13. Wat waren je redenen om niet te kiezen voor deze universiteiten?

- TU Twente → daar leer je 2/3 Civiele Techniek en 1/3 Maatschappelijk, dus meer economisch en dat soort dingen. Wat ze daar zeiden is dat je na drie jaar als je je bachelor hebt gedaan dat als je iemand uit Delft een opdracht voorlegt de opdracht zo even uitrekent en dat zij daar een boek en een rekenmachine voor nodig hebben. Dus toen dacht ik dat de opleiding Civiel in Twente dus veel minder goed was.
- UR Wageningen → ik dacht dat Civiel hier meer toekomst perspectief zou bieden. Maar uiteindelijk ga ik nu toch naar Wageningen toe. Ik denk dat Civiel toch iets te technisch is voor mij. Daarom ga ik toch daarheen want ik kan er dezelfde richting mee op. Ik ga daar Internationaal land- en waterbeheer doen. Dus wel nog de water kant op maar iets meer maatschappelijk erbij.

14. Heb je een andere faculteit overwogen binnen de TU Delft?

- Bouwkunde
- Life Science and Technology

15. Wat was de reden om niet te kiezen voor deze faculteit?

- Bouwkunde → dat is toch te veel tekenen en ik ben niet zo creatief
- Life Science and Technology → dat vond ik wel leuk, daar zat ik wel tussen te twijfelen maar het was heel veel biologie en scheikunde en ik vind het niet leuk om later alleen maar in laboratoria te werken.

16. Heb je getwijfeld tussen andere opleidingen? Zo ja, welke?

- Bouwkunde
- Life Science and Technology
- Technische Scheikunde
- Internationaal land- en waterbeheer
- Bodem, Water, Atmosfeer
- Levensmiddelen technologie
- Voeding en Gezondheid
- HALO
- Hotelschool

17. Wat waren je redenen om niet te kiezen voor deze opleidingen?

- Bouwkunde → dat is toch te veel tekenen en ik ben niet zo creatief
- Life Science and Technology → dat vond ik wel leuk, daar zat ik wel tussen te twijfelen maar het was heel veel biologie en scheikunde en ik vind het niet leuk om later alleen maar in laboratoria te werken
- Technische Scheikunde → uiteindelijk werk je hiermee alleen maar in laboratoria en dat wil ik niet
- Internationaal land- en waterbeheer → dat ga ik nu toch doen
- Bodem, Water, Atmosfeer → het is iets minder technisch dan Civiel maar wel de meest technische van daar, maar uiteindelijk vond ik die ook te technisch
- Levensmiddelen technologie → dan werk je ook alleen maar in laboratoria
- Voeding en Gezondheid → het ging te veel over voeding
- HALO → leek me heel leuk, maar dan word je gymdocent en ik weet niet eens of ik daarvan kan rondkomen
- Hotelschool → was uiteindelijk niks voor mij

18. Wat is je motivatie voor je keuze voor de opleiding Civiele Techniek?

(hoge kans op de arbeidsmarkt, goed salaris, passie nastreven)

- Ik wilde de water kant opgaan dus dat heeft ook meegespeeld
- Hoge kans op de arbeidsmarkt

19. Wat waren je beweegredenen om te kiezen voor de opleiding Civiele Techniek aan de TU

Delft? *(korte reistijd, aantrekkelijke aansluitende masteropleidingen, goede kwaliteit onderwijs, goede naam opleiding, interessantere beroepsmogelijkheden etc.)*

- Goede kwaliteit van het onderwijs
- In Twente waren ze heel negatief daarom ging ik liever naar Delft
- Korte reistijd

20. Wat vind je van de opleiding Civiele Techniek? Wat vind je aantrekkelijk en wat vind je niet aantrekkelijk?

Ik vind het heel interessant en ik vind dat hier goed les wordt gegeven. Minder vind ik het dat ik het zelf gewoon niet kan.

Cultuur

21. Kan je de cultuur binnen de opleiding Civiele Techniek beschrijven? En wat vind je daarvan?

(omgang docenten, toegankelijkheid studieadviseurs, mentorschap, samenwerking in groepjes)

Je hebt minder contact met je docenten, met studieadviseurs is het prima. Contact met studieadviseurs is heel open. De cultuur van de opleiding zit tussen open en gesloten in.

22. Kan je de cultuur binnen de TU Delft beschrijven? En wat vind je daarvan?

Ik heb niet het idee dat ik daar veel mee te maken heb.

23. Is er een verschil tussen de cultuur binnen de opleiding en de cultuur van de organisatie?

Zo ja, waarom en op welke aspecten?

Ik heb geen idee.

Populatie man/vrouw

24. Wat vind je van het aantal vrouwen binnen de opleiding? Heb je een idee van het percentage mannen/vrouwen?

Ik had verwacht dat er veel minder vrouwen zouden zijn. Vrouwen zoeken elkaar wel vaak op dus het kan zijn dat je het daardoor niet echt door hebt. Ik vind het aantal vrouwen wel weinig maar niet storend weinig.

25. Wat vind je van het feit dat de vrouwen binnen de opleiding ondervertegenwoordigd zijn?

Merk je er iets van?

Ik merk er niet zoveel van. Ik vind het niet zo erg.

26. Is het aantal vrouwen binnen de studie voor jou belangrijk? Waarom wel? Waarom niet?

Nee, voor mij is het gelijk. Vrouwen kan ik wel makkelijker mee opschieten maar er zijn ook jongens waarmee ik leuk contact heb.

27. Merk je tijdens colleges verschil tussen mannen en vrouwen?

(m.b.t. bepaalde theorieën over het vak of de lesstof, inzicht in de techniek etc.)

Dat heb ik niet zozeer gemerkt. Jongens zitten vaker spelletjes te spelen tijdens de les.

28. Merk je na de colleges verschil tussen mannen en vrouwen?

(m.b.t. studieresultaten, planning, nevenactiviteiten, mate van inzet etc.)

Niet zozeer, per persoon verschilt het wel maar niet perse tussen mannen en vrouwen denk ik.

Positionering

29. Hoe moet de opleiding Civiele Techniek zich volgens jou positioneren om meer vrouwen aan te trekken?

Een ladiesnight is wel heel goed, ik denk dat zo iets wel behouden moet blijven. Misschien kun je op de open dagen wat meer enthousiaste vrouwen neerzetten. Sommige mensen kunnen gewoon niet verkopen.

30. Kan je een voorbeeld geven uit de praktijk van een opleiding of werkgever die zich heel duidelijk positioneert richting vrouwen?

Ik heb geen idee eigenlijk.

31. Wat zou voor jou de opleiding Civiele Techniek nog aantrekkelijker maken?

Extra hulp ernaast. En dat je nog meer contact kan leggen met docenten dat het makkelijker maakt.

32. Tot slot, heb je nog een tip voor ons?

Misschien kun je op open dagen ook binnen de faculteit met iets van sportdingen kan gaan staan of met stijldansen, wat je hier in de omgeving ook kan doen. Dat je wat meer van Delft laat zien dan alleen de studie. Ik denk dat dat vrouwen wel zal aantrekken.

Uitwerking interview 10

Interview huidige vrouwelijke studenten uit het eerste jaar van de opleiding Civiele Techniek aan de TU Delft

Naam: Nelleke Vuik

Vooropleiding: Gymnasium profiel Natuur en Techniek met Biologie

1. Wanneer wist je dat je Civiele Techniek wilde gaan studeren?

Toen ik in de eerste zat van de middelbare school. Ik wist al gelijk dat ik hierheen wilde, mijn broer en zus studeren hier en mijn vader werkt hier.

2. Welk beeld had je van de opleiding Civiele Techniek voordat je aan de studie begon?

(qua sfeer, onderlinge omgang, cultuur)

Moeilijk, technisch, ik had meer wiskunde verwacht want er zit heel veel natuurkunde in.

Ook wel wiskunde maar ik had verwacht dat het meer zou zijn want nu is het 50/50.

3. Welk beeld heb je op dit moment van de opleiding Civiele Techniek?

Het is heel erg 50/50 wiskunde en natuurkunde en het is heel erg technisch en moeilijk. Mijn beeld is niet verandert ten opzichte van wat ik eerst had.

4. Welke associaties roept de opleiding Civiele Techniek bij je op?

(volgorde noteren)

Water- en wegenbouw en dijken, stuwen, dammen, interessant, uitdagend.

5. Dragen deze associaties positief of negatief bij aan de waardering voor de opleiding?

Positief omdat het best wel moeilijk is maar zeker ook interessant hierdoor blijf je die drive houden om je in te zetten.

Voorlichting

6. Welke voorlichtingsmiddelen/activiteiten heb je gebruikt om je te oriënteren m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

- Meeloopdag
- Een soort voorlichtingsdag op mijn middelbare school hier kwamen allemaal studenten van verschillende universiteiten en verschillende opleidingen.

7. Welke voorlichtingsmiddelen/activiteiten waren doorslaggevend voor je keuze voor Civiele Techniek? Waarom?

Niks want ik wist al dat ik dit wilde gaan doen.

8. Wat vond je van het aanbod en de inhoud van de voorlichting m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

Ik vind het aanbod en de inhoud prima. Wat er alleen met de meeloopdagen was is dat je heel goed de sfeer proeft en dat weet je hoe het gaat. Er wordt ook heel erg gepromoot voor het studentenleven en dat is wel heel erg leuk. Maar de colleges die je die dag volgt, daar volg je eigenlijk geen klap van. Het is gewoon nog te moeilijk om het te kunnen volgen. Dit komt omdat de meeloopdagen in de derde of vierde periode zijn, dan zijn ze al zoveel verder dat je het echt niet meer kan volgen. Misschien kunnen ze de meeloopdagen beter verplaatsen naar de eerste periode dan kun je het denk ik beter volgen.

9. Miste je iets aan voorlichtingsmiddelen/activiteiten waarover je had willen beschikken voor het maken van je keuze m.b.t. de opleiding Civiele Techniek?

Nee, ik heb ook veel voorlichtingsmiddelen niet gebruikt dus daar kan ik niet zoveel over zeggen.

10. Wat herinner je aan de open dagen? (wat vond je interessant)

Geen open dagen bezocht.

11. Wat herinner je aan de meeloopdagen? (wat vond je interessant)

We kregen een rondleiding door het gebouw en dat is wel leuk. Want het waterlab en betonlab spreken gewoon heel erg aan. Dan zie je waar de dingen echt gebeuren.

Concurrentie

12. Heb je andere universiteiten bezocht die de opleiding Civiele Techniek aanbieden? Zo ja, welke?

Nee, ik heb geen andere universiteiten bezocht. Ik ben alleen in Delft geweest.

13. Wat waren je redenen om niet te kiezen voor deze universiteiten?

Niet van toepassing.

14. Heb je een andere faculteit overwogen binnen de TU Delft?

- Ik heb een keer naar Bouwkunde en L&R gekeken maar ik heb die eigenlijk niet echt overwogen.

15. Wat was de reden om niet te kiezen voor deze faculteit?

- Bouwkunde → te creatief
- L&R → te moeilijk, alles is in het Engels.

16. Heb je getwijfeld tussen andere opleidingen? Zo ja, welke?

- Ik heb een keer naar Bouwkunde en L&R gekeken maar ik heb die eigenlijk niet echt overwogen.

17. Wat waren je redenen om niet te kiezen voor deze opleidingen?

- Bouwkunde → te creatief
- L&R → te moeilijk, alles is in het Engels.

18. Wat is je motivatie voor je keuze voor de opleiding Civiele Techniek?

(hoge kans op de arbeidsmarkt, goed salaris, passie nastreven)

- Hoge kans op de arbeidsmarkt
- Internationaal perspectief
- Passie nastreven

19. Wat waren je beweegredenen om te kiezen voor de opleiding Civiele Techniek aan de TU

Delft? *(korte reistijd, aantrekkelijke aansluitende masteropleidingen, goede kwaliteit onderwijs, goede naam opleiding, interessantere beroepsmogelijkheden etc.)*

- Ook omdat mijn hele familie hier zit
- Goede naam van de opleiding (in Twente is Civiel heel anders)
- Korte reistijd

20. Wat vind je van de opleiding Civiele Techniek? Wat vind je aantrekkelijk en wat vind je niet aantrekkelijk?

Ik vind de hele opleiding heel erg leuk maar het is wel heel moeilijk. Ik kan niet zeggen dat het moeilijk zijn niet aantrekkelijk is want dat wist ik van te voren. Ik vind de wiskunde vakken heel erg leuk maar dat is niet iets wat de hele opleiding heel erg leuk maakt.

Cultuur

21. Kan je de cultuur binnen de opleiding Civiele Techniek beschrijven? En wat vind je daarvan?

(omgang docenten, toegankelijkheid studieadviseurs, mentorschap, samenwerking in groepjes)

Iedereen is best wel bereikbaar dat vind ik wel goed. Het is een open cultuur, iedereen kan je makkelijk benaderen, ze willen je allemaal heel graag helpen.

22. Kan je de cultuur binnen de TU Delft beschrijven? En wat vind je daarvan?

Ik heb hier niet zoveel mee te maken.

23. Is er een verschil tussen de cultuur binnen de opleiding en de cultuur van de organisatie?

Zo ja, waarom en op welke aspecten?

-

Populatie man/vrouw

24. Wat vind je van het aantal vrouwen binnen de opleiding? Heb je een idee van het percentage mannen/vrouwen?

Ik heb geen idee, het zijn er in ieder geval niet veel. Ik denk dat 50 meisjes al veel is. Het valt op, je ziet wel dat je met weinig bent maar ik heb er geen last van.

25. Wat vind je van het feit dat de vrouwen binnen de opleiding ondervertegenwoordigd zijn?

Merk je er iets van?

Ik snap wel dat er weinig meisjes Civiele Techniek kiezen, als ik om mij heen kijk op de middelbare school bijvoorbeeld zie ik dat veel meisjes Natuur en Gezondheid kiezen en dat iedereen bijna de Geneeskunde kant op gaat. Civiele Techniek heeft al heel erg de naam dat het alleen voor mannen is en het is technisch en het is moeilijk. Dus ik denk dat heel veel meisjes daar geen zin in hebben. Daarom kiest merendeel voor Geneeskunde enzo denk ik. Het is een beetje ingebakken denk ik.

26. Is het aantal vrouwen binnen de studie voor jou belangrijk? Waarom wel? Waarom niet?

Nee, ik kom daar niet echt voor. Ik doe naast de opleiding ook niet zoveel bij studentenverenigingen ofzo. Dus het maakt mij niet zoveel uit.

27. Merk je tijdens colleges verschil tussen mannen en vrouwen?

(m.b.t. bepaalde theorieën over het vak of de lesstof, inzicht in de techniek etc.)

Nee, ik merk geen verschil. In projecten merk je wel verschil tussen mannen en vrouwen, mannen zijn makkelijker tijdens projecten.

28. Merk je na de colleges verschil tussen mannen en vrouwen?

(m.b.t. studieresultaten, planning, nevenactiviteiten, mate van inzet etc.)

Nee ik denk dat het best wel gelijk op gaat.

Positionering

29. Hoe moet de opleiding Civiele Techniek zich volgens jou positioneren om meer vrouwen aan te trekken?

Dat is denk ik best moeilijk. Ik denk dat het probleem niet bij Civiele Techniek ligt maar het hele beeld over de Civiele Techniek. Het beeld is er en dat is heel moeilijk om te veranderen. Ik denk dat dat het probleem is. Mensen denken te makkelijk en gaan daarom iets anders doen. Ik denk dat ze niet zo goed weten wat ze met Civiel kunnen doen.

30. Kan je een voorbeeld geven uit de praktijk van een opleiding of werkgever die zich heel duidelijk positioneert richting vrouwen?

Mijn vader zit bij Wiskunde en bij hem hebben ze dan een soort wiskunde meisjes dan wordt het wel geprofileerd en een vriendin van mij heeft daar ook een prijs gewonnen voor het beste meisje. Dus zo wordt je wel in het zonnetje gezet, en dat je een meisje bent en dat je wiskunde doet. Dat is wel leuk.

31. Wat zou voor jou de opleiding Civiele Techniek nog aantrekkelijker maken?

Geen idee, het is goed genoeg zo.

32. Tot slot, heb je nog een tip voor ons?

Ja dat met die meeloopdagen, misschien is het beter als je tweedejaars inschakelt om mee te gaan naar eerstejaars vakken in de eerste periode, dan is het beter te volgen. In de eerste periode in het eerste jaar kun je het als middelbare scholier echt wel begrijpen omdat je al een beetje die basis hebt. Maar als je in de vierde periode gaat kijken, is het niet meer te volgen en dan kan een scholier denken dat de studie te moeilijk is.

7.3 Enquête resultaten

Wat was belangrijk in je keuze voor een vervolgstudie? Op basis van welke m...

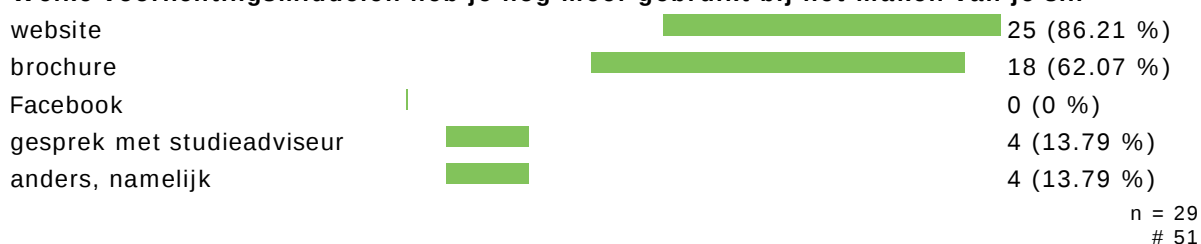
Heeft je bezoek aan de open dagen een rol gespeeld in het maken van je keuz...

Heb je naast het bezoeken van de open dagen van de opleiding Civiele Techni...

Welke voorlichtingsmiddelen heb je nog meer gebruikt bij het maken van je s...

Legenda:

n = aantal respondenten dat de vraag heeft gezien

= aantal ontvangen antwoorden

	Welke opleiding volg je op dit moment? Aan welke universiteit?	Waarom heb je de opleiding Civiele Techniek destijds overwogen?	Welke opleidingen heb je nog meer overwogen?	Waarom heb je uiteindelijk niet voor Civiele Techniek gekozen? Noem maximaal...	Wat was je verwachting van de opleiding Civiele Techniek?	Wat heeft het bezoek aan de open dagen je opgeleverd? Noem drie dingen
respondent 1	Vwo 6 momenteel, volgend jaar industrieel ontwerpen in Delft	Ik was geïnteresseerd in de technische opleidingen die ook nog een praktische/creatieve kant hadden	Werktuigbouwkunde, geneeskunde			Niet veel, globale indruk van de universiteit, zekerheid van keuze voor technische studie,
respondent 2	Ik heb een jaar vertraging, dus ik zit nog steeds op 6VWO maar hierna ben ik van plan MST te gaan studeren in Delft en Leiden	Het was een technische studie, persoonlijk wilde ik zoveel mogelijk te weten komen over elke studie die je kan volgen aan de TU Delft om te kijken welke het best bij mij zou passen. Civiele Techniek kwam hierdoor ook langs.	MST, LST en Sterrenkunde.	1. Ik kwam er juist door de open dagen achter dat ik Scheikunde erg leuk vind en kwam dit niet tegen bij Civiele Techniek. 2. De mogelijke masteropleidingen spraken me niet aan. 3. Erg creatief ben ik ook niet, en er kwam naar mijn idee veel architectuur in voor.	Ik had persoonlijk geen verwachtingen, behalve dat het een exacte studie zou zijn.	1. Inzicht in verschillende studies en wat je ermee kan in carrière opzicht. 2. Dat er vaak overlapping is met andere studies. 3. Valt eigenlijk ook onder 2, maar vaak zijn er ook overlappende masters.
respondent 3	ik zit nog in 6 vwo in Sneek	Techniek heeft mijn interesse en ik wil iets doen waarbij het resultaat duidelijk	levensmiddelentechnologie en university college utrecht	Ik zal niet voor civiele techniek kiezen omdat ik er afgelopen jaar achter ben gekomen dat	Ik had verwacht dat er een grotere band zou zijn tussen de mens	Inzicht in verschillende studies, sfeer van de universiteit proeven

		zichtbaar is, ik heb het idee dat dat mogelijk is bij civiele techniek.		wiskunde en natuurkunde minder mijn interesse hebben dan biologie en scheikunde.	en de techniek.	
respondent 4	Vwo, Stedelijk Gymnasium Haarlem	PWS over civiel onderwerp gedaan. Een studie die lang op mijn lijstje heeft gestaan.	Werktuigbouwkunde (TU Delft), medische natuurwetenschappen (VU) of geneeskunde	Te specifiek veel statische, grote dingen waarmee je werkt	Een leuke, maar minder bij mij passende studie. Met onderwerpen die ik wel heel interessant vind, maar niet om mijn hele studie en wellicht baan mee in te vullen.	Een selectie tot de keuze uit Civiel of werktuigbouwkunde als definitieve studies, waarbij uiteindelijk de tweede heeft gewonnen. Open dagen vooral voor informatie en een klein beetje sfeerproeven.
respondent 5	Geneeskunde	Ik wist niet wat het was en wilde mij breed oriënteren	Industrieel ontwerpen	Het leek me saai, het trok me totaal niet aan	Had ik niet	
respondent 6	Ik zit nu nog in 6 vwo, maar ik ga werktuigbouwkunde studeren aan de TU Delft	Het leek mij een interessante opleiding waarmee je allerlei kanten op kan.	Lucht en ruimtevaarttechniek, life science & technology, molecular science & technology en bouwkunde.	Het was toch niet waar ik me later mee bezig zou willen houden.	Het leek mij een leuke studie waar veel natuur- en wiskunde bij komt kijken.	Inzicht in hoe de studies zijn opgebouwd, hoe het is om te studeren en de mogelijkheden na de studie.
respondent 7	6vwo, ik ga volgend jaar civiele techniek tu delft doen. 6vwo, ik ga volgend jaar civiele	Ik wist totaal niet wat deze studie inhield. En per toeval kwam ik bij een opendag bij een voorlichting	Geneeskunde	Ik heb me aangemeld voor civiele techniek.. Dus ik weet niet hoe jullie aan de informatie komen dat ik het niet doe..	Moeilijke technische studie met veel jongens. Moeilijke technische studie met veel	Je zag wat de studie inhield, wat je ermee kan en in welke vakken je goed moet zijn. Je zag wat de studie inhield, wat je

	techniek tu delft doen.	van een student. Hij bracht het zo leuk. Dat ik meer over deze studie te weten wilde komen. Ik wist totaal niet wat deze studie in hield. En per toeval kwam ik bij een opendag bij een voorlichting van een student. Hij bracht het zo leuk. Dat ik meer over deze studie te weten wilde komen.		Maar ik had de studie bijna niet gekozen omdat: ik op de meeloopdag heel slecht behandelt was door de mensen met wie ik meeliep. Ik heb me aangemeld voor civiele techniek.. Dus ik weet niet hoe jullie aan de informatie komen dat ik het niet doe.. Maar ik had de studie bijna niet gekozen omdat: ik op de meeloopdag heel slecht behandelt was door de mensen met wie ik meeliep.	jongens.	ermee kan en in welke vakken je goed moet zijn.
respon dent 8	6 VWO op het Helen Parkhurst (Almere)	De techniek kant leek me interessant	Bouwkunde en aardwetenschappen	Het paste toch niet helemaal bij mij en mijn inetesses lagen ergens anders	Ik had niet echt een verwachti ng. Het enige was veel natuurkun de	Mijn studiekeuze is zo goed als gemaakt, ik kon studies makkelijker afstrepen en zo heb ik een indruk gekregen van de universiteit zelf.
respon dent 9	vwo 6, ik ga volgend jaar IO doen	Omdat het veel met techniek te maken heeft, maar puur	Industrieel Ontwerpen, technische Bestuurskunde	Ik vond eigenlijk het logistieke deel van Civiel leuk, en ik	Dat je vooral logistieke problemen moest	meer kennis over de studie, meer kennis over wat ik zelf

		techniek vind ik niet leuk		vond dat dit deel maar voor een te klein deel voorkwam in de studie	oplossen	interessant vind, ..?
respondent 10	Op dit moment zit ik in 6vwo. Volgend jaar studeer ik Werktuigbouwkunde aan de TU Delft.	Ik wilde me goed oriënteren op verschillende technische studies, omdat ik wist dat ik daaruit wilde kiezen. Civiele techniek hoorde voor mij bij de leukste paar studies.	Technische natuurkunde, Bouwkunde, Industriële Ontwerpen, Technische Geneeskunde, Werktuigbouwkunde .	Ik vond het onderwerp van de studie (gebouwen, infrastructuur) minder leuk dan de kleinere en meer dynamische onderwerpen van Werktuigbouwkunde.	Ik verwachtte dat Civiele Techniek zich zou richten op technische constructies en dat veel vakken te maken zouden hebben met materialen en krachten.	Inzicht in de belangrijkste thema's en projecten van de studie, een indruk van de sfeer van het gebouw en van de manier waarop de colleges worden gegeven.
respondent 11	geen (middelbare school)	Het leek me een hele leuke studie. Ik vind techniek en beta heel leuk, maar ik wil het wel ergens op toepassen. Niet alleen de harde theorie.	lucht- en ruimtevaarttechniek in Delft (ook nog opleidingen bij andere universiteiten)	Ik heb er niet echt speciale redenen voor, maar de meeloopdag sprak me niet zo aan. Het was meer een gevoel over de studie en de universiteit dan dat ik er echt een rationele reden voor heb.	Het leek me een hele leuke, interessante, technische opleiding, maar wel een die ook heel breed was. En ik zocht een studie die heel breed was, maar tegelijk ook diep. En dit leek me daar wel bijpassen.	duidelijkheid over wat ik eigenlijk zocht in een studie. Duidelijkheid over de inhoud van studies, want aan alleen een verhaaltje van internet heb ik niet genoeg. Een uiteindelijk studiekeuze.
respondent 12	VWO examenklas	Leek me wel wat	Molecular science and technology	Past niet bij me	Ben met open mind gegaan	Meer informatie over de

						verschillende studies\r\nBeter inzage over studie richtingen\r\nBeter beeld van studeren in NL
respondent 13	VWO	Vanwege het ontwerpen van bruggen.	Bouwkunde en Industrieel Ontwerpen	Het gebied wat met water te maken heeft zoals dijken bouwen etc.\r\n	Meer praktijkgericht.	Meer inzicht in de opleidingen en het studentenleven.
respondent 14	Ik ga bouwkunde aan de TU Delft studeren	Het combineert techniek en creativiteit en biedt interessante beroepsmogelijkheden.	Industrieel ontwerpen	- Naar mijn mening focust de Civiele Techniek veel meer op functie en technische aspecten dan op op esthetica, wat ik juist erg interessant vind.\r\n- Daarbij ging mijn voorkeur bij voorbaat al uit naar bouwkunde, omdat het een creatievere studie is.	Dat op het bouwkunde zou lijken, maar dan niet zozeer op gebouwen focust maar op bruggen, viaducten, watersluizen en enzovoort.	- meningen van de studenten over de studies\r\n- de sfeer proeven van de verschillende faculteiten\r\n- informatie over studies waar ik nog weinig over wist (zoals civiele techniek)
respondent 15	VWO maar volgend jaar ga ik werktuigbouwkunde doen	ik wilde graag een technische studie, en vond bruggen etc wel vet. ook vind ik het waterschap in Nederland interessant.	werktuigbouwkunde, \r\ntechnische natuurkunde\r\nen bouwkunde	het lag toch niet helemaal in mijn interesse gebied. \r\nik hoorde van mijn broer die het wel doet, dat er veel management bij zit. \r\n	veel techniek, en rekenen aan constructies en met het waterbeheer werken. na de opendag kreeg ik ook door dat het	ik weet nu beter wat de studie inhoud, maar ook dat ik het niet wil gaan doen. wel ben ik er achter gekomen, dat ik wel een echte technische studie wil gaan doen.

					veel management bij kwam kijken.	
respondent 16	Middelbare school, gymnasium	omdat ik graag een technische studie wilde doen en ik veel interesse in grote bouwwerken. ook omdat ik mijn natuurkundige en wiskundige achtergrond wil toepassen in de werkelijkheid r\n	bouwkunde, maritieme techniek	Een simpele reden: maritieme techniek trekt me meer aan. omdat ik schepen heel interessant vind	Veel natuurkunde en wiskunde verpakt in projecten die je met elkaar doet	kennis met maritieme techniek r\nbeeld van de universiteit in het algemeen r\nafstreden van een aantal andere studies
respondent 17	Biologie, Wageningen	Het leek me leuk	Maritieme techniek	Was niet goed in wiskunde B	Infrastructuur bouwen	-indruk uni r\nhelderheid in opleiding r\nindruk wat voor soort mensen er rondlopen
respondent 18	Ik doe dit jaar VWO examen en ga als het goed is maritieme techniek in Delft studeren volgend jaar.	Het had te maken met de inrichting van land en hoe men de meest geweldige bouwconstructies kan ontwerpen en maken.	maritieme techniek, diergeneeskunde en bos- en natuurbeheer.	1) ik wilde liever maritieme techniek doen r\n2) het omvatte meer dan alleen maar water r\n3) het sprak mij minder aan r\n(3 redenen zijn wel erg veel...)	Zoals het was. Een brede studie met veel mogelijkheden, wat misschien het niet helemaal voor mij zou zijn...	1) plezier door het grapje van de wc-rol, hoewel deze al bij mij bekend was. r\n2) toch meer duidelijkheid betreffende de opleiding. r\n3) bevestiging in mijn keuze (dat ik geen civiele techniek zou willen).

respondent 19	Ik ga Industrieel Ontwerpen studeren aan de Universiteit Twente aankomend jaar.	De (vooral) natuurkundige techniek sprak mij aan.	Werktuigbouwkunde, bouwkunde, industrieel ontwerpen.	Ik kan mijn creativiteit er niet goed in kwijt.	Leren hoe je d.m.v. Natuurkunde bruggen kunt construeren.	Een beter beeld van verschillende opleidingen. Een beeld van hoe de universiteit zelf ongeveer in elkaar steekt. Informatie over het studentenleven.
respondent 20	Technische Planologie aan de RUG	Ik ben goed in de betavakken en het onderwerp water vond ik wel interessant.	Bodem, water en atmosfeer.	1. Te hoog aantal contacturen 2. Moeilijkheidsgraad 3. Te 'technisch'	Ik verwachtte er niet zo veel van. Ik liet het op me afkomen.	- Informatie - Beter beeld van hoe de studies in elkaar zit - Sfeerbeeld van de uni --> positief wat betreft de TU
respondent 21	Ik zit op dit moment in HAVO 5. Ik ben van VWO 5 naar HAVO 5 gegaan.	Ik wilde tijdens de open dag kijken wat het precies inhield. Ik heb niet overwogen om de studie te gaan doen.	Industrieel Ontwerpen. Ik ga dit volgend jaar ook doen, maar dan Industrieel Product Ontwerpen op HBO-niveau.	-Het ontwerpen van bruggen en wegen etc. sprak mij niet zo aan.	Dat het een zwaar technische studie is. En dat is het eigenlijk ook wel.	-Informatie over studies -Kijkje in de school -Praten met studenten
respondent 22	Technische aardwetenschappen aan de TU Delft	Omdat ik een technische studie wou en een tweede optie nodig had als ik uitgeloot werd voor Tandheelkunde.	Tandheelkunde, Technische Aardwetenschappen.	Omdat technische aardwetenschappen er redelijk op lijkt maar het leek me wel leuk om over de aarde te leren. Ook omdat dit een kleinere studie is dan civiele techniek dit leek mij		

				prettig.		
respondent 23	Vwo, middelbare school	Uit mijn beroepentest kwam bruggen ontwerper naar voren en daarmee kwam het advies om bij civiele techniek langs te gaan	Werktuigbouwkunde, mst, lst en elektrotechniek	-het was niet wat ik zocht in mijn opleiding	Veel meer krachtwetenschap	-sfeer kunnen proeven van universiteit\r\n-weten welke studies ik niet wilde\r\n-weten voor welke studie ik een meeloopdag wilde volgen
respondent 24	Vwo emmauscollege rotterdam	Ik ben goed in natuurkunde en wiskunde en vind het ook erg leuk, dus zocht een studie die daar wat mee te maken heeft	Technische natuurkunde en wiskunde. Econometrie. Geneeskunde	Vond de studie niet erg interessant. Ik zag mezelf niet als ingenieur later	Constructies voor gebouwen en bruggen ontwerpen en berekenen	Studenten hebben me enthousiast gemaakt om te studeren en op kamers te gaan.\r\nIk heb een beter idee over de inhoud van verschillende studies\r\nIk heb besloten wat ik wil doen
respondent 25	Lucht en ruimtevaarttechniek	Omdat het een technische studie is die de technische kant van bouwen belicht. Dit spreekt mij heel erg aan	Technische bedrijfskunde, werktuigbouwkunde	1 andere studies leken mij interessanter\r\n2 baankansen	Ik heb me niet heel erg verdiept in de studie	- inzicht\r\n- Informatie\r\n- sfeer op de studie
respondent 26	vwo 6\r\nstraks bouwkunde aan TU eindhoven	omdat ik van techniek en creativiteit houd, en dat komt ook terug bij civiele techniek	bouwkunde, industrieel ontwerpen	- te veel techniek\r\n- tu enschede had teveel bestuurskunde erin\r\n- tu delft gaf geen mogelijkheid tot meeloopdag, en kamers zijn	Dingen met infrastructuur en bruggen regelen en bedenken	- kennis over opleidingen\r\n- kennis over omgeving\r\n- gezelligheid

				moeilijker te vinden		
respondent 27	Middelbare school	Studiekeuzetest, praktische kant van de opleiding	Life science & technology	Plaats, te technisch, universiteit	Interessant, veel rekenen	Inzicht in opleiding, universiteit leren kennen, keuze voor LST
respondent 28	Vwo	Vind dingen ontwerpen leuk	Bouwkunde werktuigbouwkunde	Verhouding theorie/praktijk was niet voldoende voor mij	Ging er open minded kijken	Een beeld van de opleiding
respondent 29	Laatste jaar middelbare school, vanaf september io, hopelijk in Delft.	Ik ging mee met een vriendin omdat ik nog een derde studie wilde bekijken.	Industrieel ontwerpen, bouwkunde	Niet creatief genoeg, het was niet echt in mijn interesse gebied, teveel natuurkunde	n.v.t.	Duidelijker overzicht van wat de studies precies inhouden, indruk van wat voor mensen de betreffende studie volgen, indruk van de sfeer
respondent 30	nu: eindexamen 6vwo, Segbroek College volgend jaar: civiele techniek, TU Delft	Omdat de opleiding goed aansluit op mijn interesses en het een brede studie is.	maritieme techniek	ik heb er wel voor gekozen!	Dat je naast theorie ook wat in de praktijk doet en het heel erg interessant is.	informatie, de keuze voor civiele techniek

7.4 Feedbackformulieren

BIJLAGE 3 FEEDBACK PRESENTATIE VAN DE ONDERZOEKSRESULTATEN

Naam student	Daisy van der Vlist
Datum van de presentatie	03-05-13
(Titel) Afstudeeronderzoek	Vrouwen in de Civiele Techniek
1. <i>Afstemming bedrijfspresentatie</i> • Met wie heeft dit plaatsgehad?	Ina Dijstelbloem
2. <i>Kwaliteit van de schriftelijke communicatie</i> • Hoe heb je de uitnodiging verstuurd? • Hoe ziet je uitnodiging eruit?	Ik heb een persoonlijke mail gestuurd naar mijn opdrachtgever.
3. <i>Ontvangst en voorbereiding op het bedrijf</i> • Hoe heb je de ontvangst georganiseerd? • Wat zijn je voorbereidingen? • Heb je een passende ruimte gereserveerd? • Is er voor koffie, thee etc. gezorgd? • Welke opstelling van tafels heb je gebruikt?	De onderzoeksresultaten zijn besproken aan de hand van een persoonlijk gesprek. Hierbij hebben wij alles doorgenomen en heb ik uitleg gegeven. Het gesprek vond plaats op het kantoor van mijn opdrachtgever. Voor thee en koffie was gezorgd.
4. <i>Kwaliteit van de aanwezige deelnemers</i> • Is de manager of directieteam aanwezig? Wat is de functie van de overige aanwezigen? • Was je bedrijfsbegeleider aanwezig?	De manager van de afdeling Marketing & Communicatie was aanwezig, dit is tevens mijn opdrachtgever.
5. <i>Presentatie qua vorm en structuur</i> • Hoe ziet de inhoudsopgave in volgorde er globaal uit? • Welke middelen gebruik je? • Hoe lang duurde je presentatie? • Was er voldoende tijd voor vragen en/of discussie achteraf? • Hoe heb je dit gestimuleerd? • Maak je gebruik van handouts voor de aanwezigen? • Had je voor je gevoel de regie in handen?	De onderzoeksresultaten zijn besproken aan de hand van een persoonlijk gesprek. Hierbij waren de onderzoeksresultaten uitgeprint voor de aanwezigen. Het begon met uitleg over het onderzoek, hierna wat eruit voort is gekomen en hierop volgend de deelconclusies per hoofdstuk. Het gesprek/presentatie duurde ongeveer 30 minuten. Er was voldoende tijd voor vragen, overleg en/of een discussie. Ik had voor mijn gevoel wel de regie in handen.
6. <i>Doelstelling</i>	Het duidelijk uitleggen van de onderzoeksresultaten en

• Welke doelstelling had je geformuleerd voor je presentatie? • Heb je deze bereikt?	deze bespreken met de opdrachtgever. Dit heb ik bereikt door dit te doen tijdens een persoonlijk gesprek. Waarin ruimte was voor overleg en/of discussie.
---	--